

PLANAVIMO ORGANIZATORIUS

PALANGOS MIESTO
SAVIVALDYBĖS
ADMINISTRACIJA

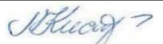

PALANGOS MIESTO
BENDROJO PLANO
KOREGAVIMAS K4
RAJONE

STRATEGINIO PASEKMIŲ
APLINKAI VERTINIMO
ATASKAITA

TERITORIJŲ PLANAVIMO DOKUMENTO PAVADINIMAS	PALANGOS MIESTO BENDROJO PLANO KOREGAVIMAS K4 RAJONE (T00046543)
PLANAVIMO ORGANIZATORIUS	PALANGOS MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS
RENGĖJAS	UAB „KELPROJEKTAS“
PROJEKTO NUMERIS	U-1402
TERITORIJŲ PLANAVIMO RŪŠIS	KOMPLEKSINIS TERITORIJŲ PLANAVIMO DOKUMENTAS BENDRASIS PLANAS
RENGIMO ETAPAS	BENDRŲJŲ SPRENDINIŲ FORMAVIMO STRATEGINIO PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMO ATASKAITA
TOMAS	V
IŠLEIDIMO DATA	2021

RENGĖJAS	KVALIF. PATVIRT. DOK. NR.	PAREIGOS	VARDAS, PAVARDĖ	PARAŠAS
 KELPROJEKTAS	A1934	Architektūros skyriaus vadovė	Agnė Peikštenienė	
	A1816	PV	Gintarė Karpavičienė	
	TPV0080	PDV	Nijolė Kučinskienė	
	A 1962	PDV	Kristina Paužienė	

19URB0015LT

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Turinys

1	ĮVADAS	4
2	INFORMACIJA APIE PLANĄ.....	5
2.1	Informacija apie plano rengimo organizatorių, plano ir SPAV dokumento rengėją.....	5
2.2	Bendrieji duomenys	5
2.3	Pagrindiniai planavimo tikslai ir uždaviniai bei planavimo sąlygos.....	5
2.4	Palangos miesto bendrojo plano koregavimo K4 rajone koncepcijos alternatyvos	6
2.4.1	Koncepcijos turinys.....	6
2.4.2	Metodiniai koncepcijos rengimo principai.....	7
2.4.3	Koncepcijos alternatyvos	8
2.5	Plano sąsaja su kitais planais ir programomis.....	15
3	ESAMA APLINKOS BŪKLĖ IR JOS POKYČIAI JEIGU PLANAS NEBUS ĮGYVENDINTAS	18
3.1	Bendra informacija apie planuojamą teritoriją.....	18
3.2	Žemėnaudos ir žemėvaldos įvertinimas	19
3.3	Susisiekimo sistemos ir inžinerinės infrastruktūros įvertinimas	23
3.4	Gamtinės aplinkos įvertinimas.....	28
3.5	Aplinkos kokybės įvertinimas.....	34
3.5.1	Dirvožemio tarša.....	34
3.5.2	Oro taršos koncentracijos įvertinimas.....	36
3.5.3	Transporto triukšmas.....	36
3.6	Esamos aplinkos būklės įvertinimo išvados.....	40
4	TERITORIJŲ, KURIOS GALI BŪTI REIKŠMINGAI PAVEIKTOS, APRAŠYMAS	42
4.1	Kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės apsaugai svarbios teritorijos	42
4.2	Nekilnojamas kultūros paveldas	48
5	SU BENDRUOJU PLANU SUSIJUSIOS APLINKOS APSAUGOS PROBLEMOS, YPAČ ATKREIPIANT DĖMESĮ Į PROBLEMAS, SUSIJUSIAS SU APLINKOS APSAUGAI SVARBIOMIS TERITORIJOMIS.....	50
6	TARPTAUTINIŲ, EUROPOS BENDRIJOS IR NACIONALINIŲ LYGMENIŲ NUSTATYTI APLINKOS APSAUGOS TIKSLAI.....	53
7	GALIMOS REIKŠMINGOS PASEKMĖS APLINKAI.....	55
8	PRIEMONĖS PLANO ĮGYVENDINIMO REIKŠMINGOMS NEIGIAMOMS PASEKMĖMS APLINKAI KOMPENSUOTI.....	60
9	VERTINIMO, ĮSKAITANT SUNKUMUS, SU KURIAIS SUSIDURTA KAUPIANT REIKIAMĄ INFORMACIJĄ, APRAŠYMAS.....	62
10	NUMATYTŲ TAIKYTI STEBĖSENOS (MONITORINGO) PRIEMONIŲ APRAŠYMAS.....	63
11	SANTRAUKA	64

1 ĮVADAS

Palangos miesto bendrojo plano koregavimo K4 rajone (T00046543) bendrieji sprendiniai (konceptija) parengti vadovaujantis Palangos miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2018 m. lapkričio 19 d. įsakymu Nr. A1-1517 patvirtinta Palangos miesto bendrojo plano koregavimo K4 rajone planavimo darbų programa, planavimo sąlygomis bei remiantis Lietuvos įstatymais, Vyriausybės nutarimais, taisyklėmis ir kitais norminiais dokumentais, reglamentuojančiais teritorijų planavimą. Tam, kad būtų nustatytos, apibūdintos ir įvertintos galimos reikšmingos Palangos miesto bendrojo plano koregavimo K4 rajone koncepcijos įgyvendinimo pasekmės aplinkai, rengiamas strateginis pasekmių aplinkai vertinimas.

Strateginis pasekmių aplinkai vertinimas - planų ir programų įgyvendinimo galimų pasekmių aplinkai nustatymo, apibūdinimo ir vertinimo procesas, per kurį rengiami strateginio pasekmių aplinkai vertinimo dokumentai, konsultuojama, atsižvelgiama į vertinimo ir konsultacijų rezultatus prieš priimant ir (arba) tvirtinant planą ar programą, teikiama informacija, susijusi su sprendimu dėl plano ar programos priėmimo ir (arba) tvirtinimo. Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo (toliau – SPAV) tikslai:

- nustatyti, apibūdinti ir įvertinti galimas reikšmingas Palangos miesto bendrojo plano koregavimo K4 rajone įgyvendinimo pasekmes aplinkai;
- užtikrinti, kad bus konsultuojamasi su tam tikromis valstybės ir savivaldybių institucijomis, visuomene, atsižvelgiama į šių konsultacijų ir kitų viešumą užtikrinančių procedūrų rezultatus;
- užtikrinti, kad bendrojo plano koregavimo organizatorius turės išsamią ir patikimą informaciją apie galimas reikšmingas plano įgyvendinimo pasekmes aplinkai ir atsižvelgs į ją.

SPAV ataskaita rengiama bendrųjų sprendinių formavimo stadijoje, remiantis atliktu Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo apimties nustatymo dokumentu ir SPAV apimties nustatymo dokumento vertinimo subjektų pastabomis.

Palangos miesto bendrojo plano koregavimo K4 rajone (T00046543) strateginio pasekmių aplinkai vertinimo proceso dalyviai yra:

- Plano organizatorius – Palangos miesto savivaldybės administracijos direktorius;
- Visuomenė;
- SPAV subjektai:
 - Saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos;
 - Aplinkos apsaugos agentūra;
 - Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos Klaipėdos departamentas;
 - Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos Klaipėdos teritorinis skyrius;
 - Palangos miesto savivaldybės administracija;
 - Su Palangos miesto savivaldybės teritorija besiribojančios savivaldybės: Klaipėdos raj., Kretingos raj.

Visuomenės informavimas atliekamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymo 2004 m. rugpjūčio 27 d. Nr. D1-455 „Dėl Visuomenės dalyvavimo planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo procedūrose ir vertinimo subjektų, Europos Sąjungos valstybių narių ir kitų užsienio valstybių informavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ tvarkos aprašo reikalavimais. Šio tvarkos aprašo tikslas – užtikrinti, kad pagal tvarkos apraše nustatytą tvarką visuomenei bus suteiktos galimybės susipažinti su organizatoriaus sprendimu dėl plano ar programos vertinimo atlikimo, su ja bus konsultuojamasi dėl plano ar programos projekto ir vertinimo ataskaitos, ji galės dalyvauti viešame vertinimo ataskaitos aptarime ir jai bus suteikta galimybė susipažinti su priimtais sprendimais dėl plano ar programos priėmimo ir (arba) patvirtinimo.

2 INFORMACIJA APIE PLANĄ

2.1 Informacija apie plano rengimo organizatorių, plano ir SPAV dokumento rengėją

Planavimo organizatorius: Palangos miesto savivaldybės administracijos direktorius, Vytauto g. 112, LT-00153 Palanga, tel. (8 460) 48 705, faks. (8 460) 40 217, el. p. administracija@palanga.lt

Perkančioji organizacija: Palangos miesto savivaldybės administracija, Vytauto g. 112, LT-00153 Palanga, tel. (8 460) 48 705, faks. (8 460) 40 217, el. p. administracija@palanga.lt

Bendrojo teritorijų planavimo dokumento ir SPAV dokumento rengėjas: UAB „Kelprojektas“ Žalgirio g. 90, D korpusas, LT-09303 Vilnius, tel. (8 686) 74252

Bendrojo teritorijų planavimo dokumento projekto vadovė: Gintarė Karpavičienė, tel. +370 649 09425, el. p. gintare.karpaviciene@kelprojektas.lt

SPAV dokumento rengėjas: UAB „Kelprojektas“ architektūros skyrius (vadovas – Agnė Peikštenienė, tel. +370 687 86342, el. p. agne.peiksteniene@kelprojektas.lt), ataskaitos rengimas – projekto dalies vadovė Dalia Bagdonaitė, el. p. dalia.bagдонаite@kelprojektas.lt

2.2 Bendrieji duomenys

Plano pavadinimas: Palangos miesto bendrojo plano koregavimas K4 rajone.

Planavimo lygmuo: savivaldybės lygmens bendrasis planas.

Planavimo objektas: Palangos miesto K4 rajonas.

Planavimo organizatorius: Palangos miesto savivaldybės administracijos direktorius.

Planavimo pagrindas:

- Palangos miesto savivaldybės administracijos 2018 m. spalio 10 d. įsakymas Nr. A1 - 1338 „Dėl Palangos miesto bendrojo plano koregavimo K4 rajone“;
- Palangos miesto savivaldybės administracijos 2018 m. lapkričio 19 d. įsakymas Nr. A1 - 1517 „Dėl Palangos miesto bendrojo plano koregavimo K4 rajone planavimo darbų programos patvirtinimo“;
- Palangos miesto bendrojo plano koregavimo K4 rajone planavimo darbų programa.

Planuojamos teritorijos plotas apie 86 ha (planavimo darbų programoje), apie 90,4 ha (patikslinta rengiant koncepciją).

2.3 Pagrindiniai planavimo tikslai ir uždaviniai bei planavimo sąlygos

Teritorijų planavimo dokumento uždaviniai: detalizuojant Palangos miesto bendrajame plane nustatytus teritorijos naudojimo privalomuosius reikalavimus, nustatyti teritorijų naudojimo reglamentus, suplanuoti optimalų planuojamos teritorijos inžinerinių komunikacijų koridorių tinklą, nurodyti specialiąsias žemės naudojimo sąlygas, suformuoti optimalią urbanistinę struktūrą, numatyti priemones gamtos ir nekilnojajam kultūros paveldui išsaugoti ir naudoti.

Planavimo tikslai – suformuoti planavimo lygmenį atitinkančius teritorijos funkcinio ir erdvinio vystymo kryptis, optimizuoti planuojamos teritorijos urbanistinę struktūrą, socialinę ir inžinerinę infrastruktūrą, numatyti racionalaus žemės gelmių išteklių, žemės ūkio naudmenų, miškų, kitų gamtos išteklių išsaugojimo ir naudojimo, gamtinio karkaso ir ekologiškai pagrįstos žemės naudojimo teritorinės struktūros formavimo, gamtos ir nekilnojamojo kultūros paveldo, kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės išsaugojimo priemones; detalizuoti atitinkamų aukštesnio lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų sprendinius.

Papildomi planavimo uždaviniai:

1. nustatyti aprūpinimo inžineriniais tinklais būdus;
2. numatyti susisiekimo komunikacijas ir joms funkcionuoti reikalingų servitutų poreikį;
3. numatyti funkcinis bei kompozicinius ryšius su gretimomis teritorijomis;
4. patikslinti bendrajame plane numatytų urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų funkcines zonų ribas ir jų pagrindines žemės naudojimo paskirtis, naudojimo būdus, o prireikus tiksliai įvardinti veiklos plėtojimo ir apribojimų reikalavimus nustatant teritorijos naudojimo tipus;
5. numatyti siūlomų apželdinti mišku teritorijų bei miško pavertimo atskirųjų želdymų ir kitomis naudmenomis teritorijų išdėstymą.

Planavimo sąlygos išduotos Teritorijų planavimo dokumentų rengimo informacinėje sistemoje:

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas	Planavimo sąlygų Nr.	Pastabos
1.	Palangos savivaldybės administracija	REG90306 2018-12-07	
2.	Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos statybos skyrius	Nr.(18.27)SS1-341 2018-12-06	
3.	Klaipėdos apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba	REG127913 2020-01-07	
4.	Lietuvos geologijos tarnyba	REG90410 2018-12-08	Pranešimas apie teritorijų planavimo sąlygų neišdavimą laiku
5.	Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos	REG89547 2018-11-29	Atsisakymas nagrinėti klaidingą prašymą
6.	Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos	REG89580 2018-11-29	
7.	NVSC prie Sveikatos apsaugos ministerijos	REG90063 2018-12-05	
8.	Nacionalinė žemės tarnyba prie ŽŪM	REG90121 2018-12-05	
9.	Aplinkos apsaugos agentūra	REG88966 2018-11-23	
10.	Civilinės aviacijos administracija	REG898873 2018-12-03	
11.	Viešoji įstaiga „Transporto kompetencijų agentūra“	REG121625 2019-10-29	
12.	UAB „Palangos šilumos tinklai“	REG89937 2018-12-04	
13.	Valstybinė miškų tarnyba	REG89161 2018-11-26	Atsisakymas nagrinėti klaidingą prašymą
14.	Telia Lietuva, AB	REG88919 2018-11-26	
15.	UAB „Palangos vandenys“	REG88902 2018-11-22	
16.	AB „ESO“	REG88859 2018-11-22	

2.4 Palangos miesto bendrojo plano koregavimo K4 rajone koncepcijos alternatyvos

2.4.1 Koncepcijos turinys

Palangos miesto bendrojo plano koregavimo K4 rajone (T00046543) bendruosius sprendinius (koncepciją) sudaro tekstinė ir grafinė dalys. Tekstinė dalis – aiškinamasis raštas yra suskirstytas į 5 skyrius. Grafinę dalį sudaro Palangos miesto bendrojo plano koregavimo K4 rajone koncepcijos bendrųjų sprendinių formavimo brėžiniai: Koncepcija. I variantas M1:5000; Koncepcija. II variantas M1:5000. Žemiau yra pateikiamas Palangos miesto bendrojo plano koregavimo K4 rajone koncepcijos turinys ir koncepcijos alternatyvų aprašymas.

TURINYS

1. ĮVADAS

- 1.1 Bendrieji duomenys
- 1.2 Bendrojo plano koregavimo tikslai ir uždaviniai
- 1.3 Planavimo sąlygos
- 1.4 Planavimo procesas

2. PAGRINDINIAI BENDROJO PLANO KONCEPCIJĄ ĮTAKOJANTYS VEIKSNIAI

- 2.1 Bendrojo plano koregavimo koncepcijoje įvertinti išorės veiksniai
- 2.2 Bendrojo plano koregavimo koncepcijoje įvertinti vidiniai veiksniai
- 2.3 Bendrojo plano koncepciją įtakojančios esamos būklės išvados
- 2.4 Planuojamos teritorijos probleminės vietos

3. KONCEPCIJOS RENGIMO ESMINĖS NUOSTATOS

- 3.1 Palangos miesto plėtros kryptys
- 3.2 Koncepcijos kūrimo metodiniai principai

4. PALANGOS MIESTO BENDROJO PLANO KOREGAVIMO K4 RAJONE KONCEPCIJA NR.1.

- 4.1 Urbanizuojamų teritorijų struktūra
- 4.2 Gamtosaugos kryptys
- 4.3 Susisiekimo sistema
- 4.4 Inžinerinė infrastruktūra

5. PALANGOS MIESTO BENDROJO PLANO KOREGAVIMO K4 RAJONE KONCEPCIJA NR.2.

- 4.1 Urbanizuojamų teritorijų struktūra
- 4.2 Gamtosaugos kryptys
- 4.3 Susisiekimo sistema
- 4.4 Inžinerinė infrastruktūra

2.4.2 Metodiniai koncepcijos rengimo principai

Rengiant *Palangos miesto bendrojo plano koregavimo K4 rajone* koncepciją, atsižvelgiama į strateginio planavimo dokumentuose **akcentuojamą siekiamybę išplėsti Palangos kurorto specializaciją t. y. pajūrio kurortinį, aktyvų ir kultūrinį turizmą papildyti sveikatingumo bei dalykiniu turizmu**. Siekiant šių tikslų koreguojamame Palangos miesto bendrojo plano K4 rajone, numatoma optimizuoti planuojamos teritorijos urbanistinę struktūrą formuojant mišrias paslaugų, rekreacijos, visuomeninėms ir pan. veikloms pritaikytas funkcines zonas su reikiama infrastruktūros koridoriais. Urbanizuojant apleistas ir nenaudojamas miesto teritorijas bus gerinama aplinkos kokybė, ir mažinama dirvožemio tarša, o tai prisidės prie kurorto vystymo platesnėje veiklų amplitudėje. Kaip labai palanki įvertinama ir ta aplinkybė, kad artimiausia planuojamos teritorijos gretimybė – tarptautinis Palangos oro uostas sudaro prielaidas tarptautiniam dalykinio turizmo vystymui.

Planuojamai teritorijai vystyti numatoma taikyti konversiją (pervarkymą) – t. y. neefektyviai naudojamų miesto (ir/ar taršių teritorijų) panaudojimą plėtrai.

Konversijos tikslai K4 rajono teritorijoje:

- didinti Palangos miesto funkcinės ir fizinės struktūros integralumą;
- sudaryti sąlygas taršos mažinimui;
- išvystyti susisiekimo ir inžinerinę infrastruktūrą;
- kurti palankią investicijoms aplinką;
- didinti socialinę bei ekonominę miesto gerovę.

Rengiant Palangos miesto bendrojo plano koregavimo K4 rajone koncepciją, pagal urbanistinių ir gamtinių elementų santykį, planuojama teritorija skaidoma į šias teritorijas:

Miškų ir miškingųjų teritorijų funkcinės zonos:

- *rekreacinių miškų zona* - detalizuota funkcinė zona, kurioje dominuoja miškų ūkio paskirties žemė (naudojimo būdas: rekreaciniai miškai);

Urbanizuotos ir urbanizuojamos teritorijos funkcinės zonos:

- *specializuotų kompleksų zona* – funkcinė zona, kurioje dominuoja kompaktiškai užstatytos teritorijos, skirtos visuomenės poreikiams, specializuotai socialinei, aptarnavimo ir paslaugų veiklai (parodų, sporto, turizmo, pramogų, rekreacijos, mokslo, sveikatos apsaugos, religinei). Ši zona taip pat skirta krašto apsaugai, civilinei saugai, gelbėjimo tarnyboms;
- *inžinerinės infrastruktūros zona* – funkcinė zona, skirta susisiekimo komunikacijų ir inžinerinių tinklų aptarnavimo objektams, aplinkos kokybei gerinti reikalingiems objektams. Ši zona taip pat skirta sąvartynams su jų funkcionavimui reikalinga infrastruktūra;
- *inžinerinės infrastruktūros koridorių zona* – neužstatyta funkcinė zona, kuria išskiriami svarbiausių gatvių ir kelių, geležinkelio kelių ir magistralinių inžinerinių tinklų koridoriai ir vandenvietės;
- *bendro naudojimo erdvių, atskirųjų želdynų zona* – neužstatyta funkcinė zona, kuria išskiriamos urbanizuotų teritorijų viešosios erdvės ir bendram naudojimui pritaikytų atskirųjų želdynų teritorijos, taip pat kapinių teritorijos.

Kitos zonos:

- *paslaugų zona* - teritorijos skirtos gyventojų aptarnavimui reikalingiems prekybos, paslaugų objektams, administracinės paskirties pastatams, kitiems negyvenamosios paskirties pastatams, kuriuose vykdoma ūkinė veikla nesusijusi su taršia gamyba.

2.4.3 Konceptijos alternatyvos

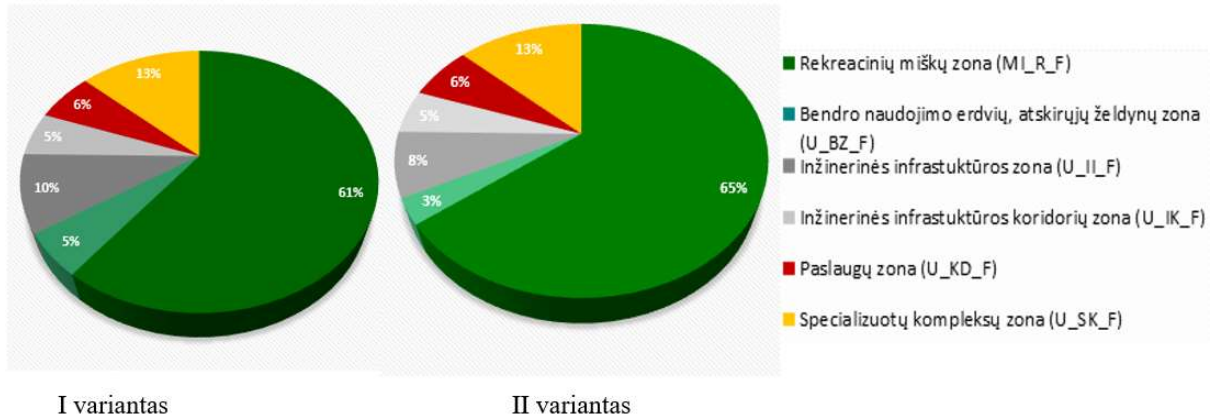
Bendrųjų sprendinių formavimo stadijoje yra parengtos dvi koncepcijos alternatyvos - I ir II koncepcijos variantas. Abiejų plėtos koncepcijos variantų grafiniėje dalyje pažymėtos conceptualiai apibendrintos numatomos funkcinės zonos. Atskiri sklypai ir smulkūs teritoriniai vienetai neformuojami. Koncepcijos sprendiniai parengti M 1:5000 ir į tikslesnį mastelį netransformuojami. Pagal abu koncepcijos variantus didžioji teritorijos dalis nevystoma, joje paliekami valstybiniai miškai. Planuojamos teritorijos struktūra pagal zonavimą parodyta 2.4.1 pav.

- **I koncepcijos variantas** (2.4.2 pav.) – *orientuojamasi į rekreacinės, poilsinės, paslaugų verslo ir inžinerinės infrastruktūros veiklos vystymą planuojamoje teritorijoje. Dominuoja specializuotų kompleksų zonos, kurias papildo paslaugų, ir rekreacinės teritorijos skirtos gyventojų bei miesto svečių aptarnavimui bei inžinerinės infrastruktūros zonos. Numatoma urbanizuoti planuojamos teritorijos dalis - 39 proc., preliminarus miško pavertimo kitomis naudmenomis plotas - 21,04 ha.*

Neurbanizuojamos gamtinės teritorijos (rekreacinių miškų funkcinės zonos) užima 61 proc. visos planuojamos teritorijos (2.4.1 pav.). Antroji pagal dydį (užimamos teritorijos plotas sudaro 13 proc. nuo visos planuojamos teritorijos) yra Specializuotų kompleksų zona, kurią papildo paslaugų (6 proc.), inžinerinės infrastruktūros (10 proc.) ir inžinerinės infrastruktūros koridorių (5 proc.) zonos. Urbanizuojamos ir neurbanizuojamos teritorijos pasiskirsto santykiu: 39/61 proc.

- **II koncepcijos variantas** (2.4.3 pav.) – *labiau orientuojamasi į rekreacinės, poilsinės, paslaugų verslo veiklos vystymą planuojamoje teritorijoje, maksimaliai prisitaikant prie gamtinės aplinkos (gamtinio karkaso, miškų) apsaugos interesų, numatomas mažesnės apimtys inžinerinės infrastruktūros zonų vystymas. Esminis II -ojo varianto skirtumas nuo I-ojo yra tai, kad numatoma urbanizuoti planuojamos teritorijos dalis yra mažesnė - 35 proc., dėl ko susidaro mažesni miško pavertimo kitomis naudmenomis plotai - preliminarus miško pavertimo kitomis naudmenomis plotas - 17,05 ha.*

Neurbanizuojamos gamtinės teritorijos (rekreacinių miškų) užima 65 proc. visos planuojamos teritorijos (2.4.1 pav.). Antroji pagal dydį yra specializuotų kompleksų zona (užimamos teritorijos plotas sudaro 14 proc. nuo visos planuojamos teritorijos), kurią beveik lygiomis dalimis papildo paslaugų (6 proc.), inžinerinės infrastruktūros (8 proc.) ir inžinerinės infrastruktūros koridorių (5 proc.) zonos. Urbanizuojamos ir neurbanizuojamos teritorijos pasiskirsto santykiu: 35/65 proc.

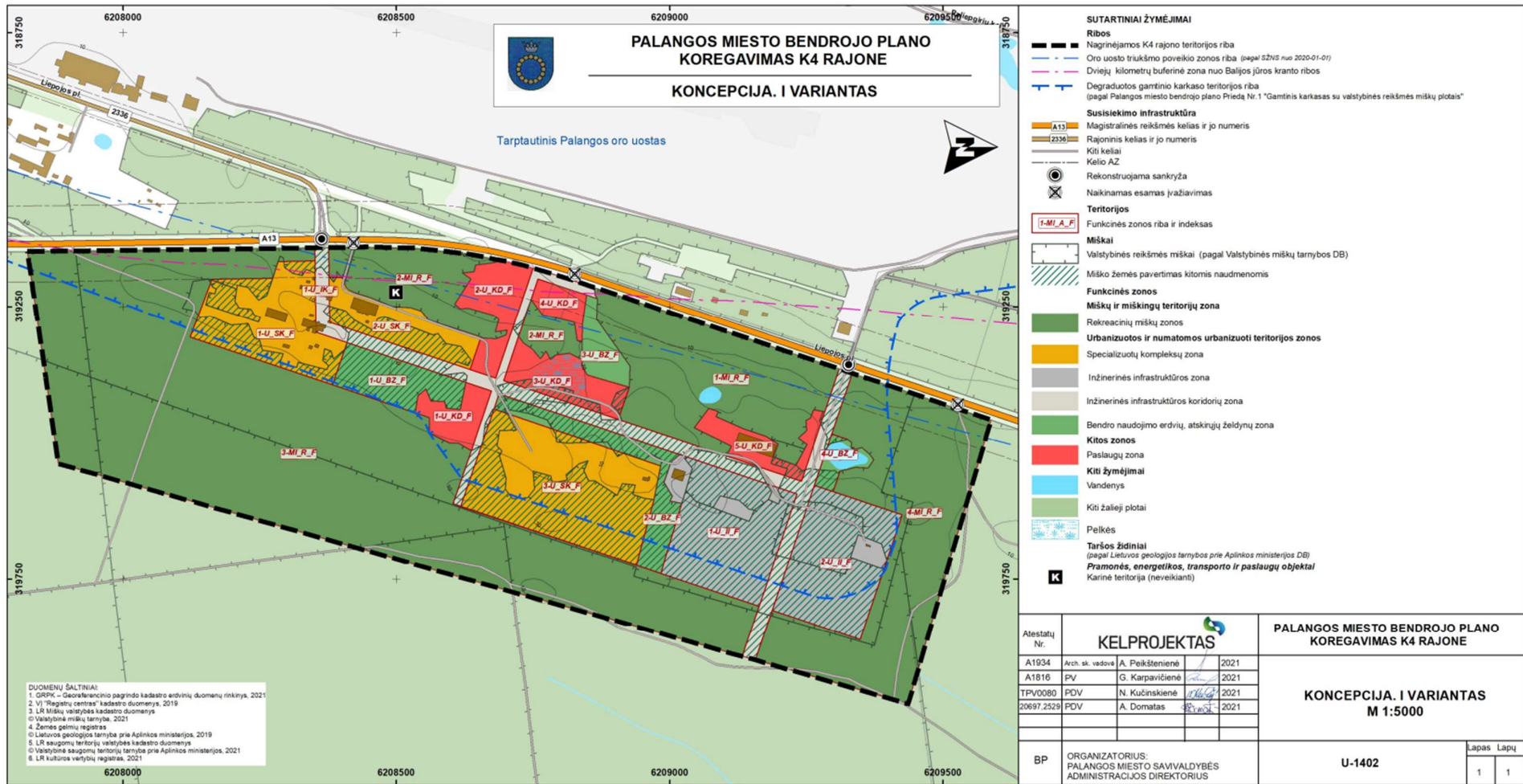
2.4.1 pav. Planuojamos teritorijos struktūra pagal numatomą zonavimą

Pagrindinės kraštovaizdžio tvarkymo ir aplinkosaugos kryptys (konceptijos lygmenyje identiškos pagal abu plėtros variantus):

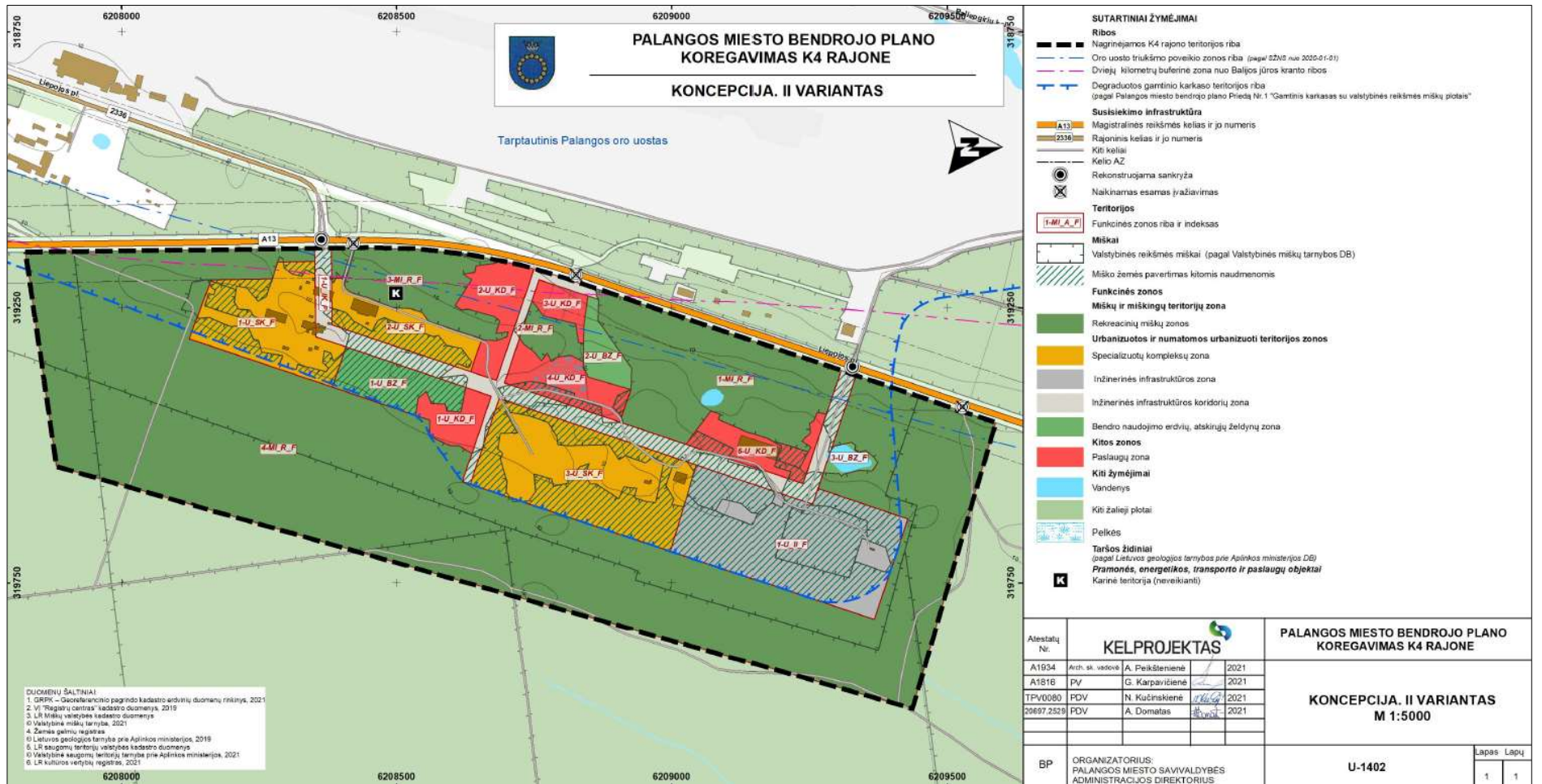
- dirvožemio užterštumo mažinimo priemonių taikymas visose planuojamose urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų funkcinėse zonose, (vėlesniuose projektavimo etapuose, kai bus nustatytos konkrečios planuojamos veiklos, suformuoti žemės sklypai);
- užtikrinti požeminio gėlo vandens išteklių apsaugą, mažinant esamą dirvožemio užterštumą bei numatyti lietaus vandens surinkimą ir tvarkymą;
- užtikrinti esamų gamtinių rekreacinių išteklių – rekreacinių miškų ir/ar raiškaus kraštovaizdžio teritorijų išsaugojimą ir naudojimą. Numatyti gamtinės rekreacinės aplinkos ekstensyvų ir intensyvų naudojimą bei rekreacinės infrastruktūros kūrimą;
- formuoti racionalią, ekologiškai pagrįstą planuojamos teritorijos struktūrą (su atskirųjų želdynų tarpais), užtikrinant kraštovaizdžio stabilumą, ir reikiamą gamtinio karkaso – ekologinio kompensavimo zonų sistemos sukūrimą ir tokiu būdu suformuoti pilnavertę žaliųjų plotų sistemą;
- naujai įsisavinamose zonose formuoti atskiruosius rekreacinės paskirties želdynus - įjungti juos į bendrą miesto žaliųjų plotų sistemą;
- numatyti planuojamos teritorijos aprūpinimą inžineriniais tinklais, diegiant atsinaujinančių energijos šaltinių panaudojimą, užtikrinant aplinkosaugos reikalavimus atitinkantį lietaus ir buitinių nuotekų surinkimą ir tvarkymą;
- užtikrinti aplinkosaugos reikalavimus atitinkantį atliekų surinkimą ir tvarkymą;
- planuojamą teritoriją urbanizuojant etapais vykdyti dirvožemio taršos monitoringą, riboti taršias veiklas;
- gerinti aplinkos oro būklę - formuoti apsauginės paskirties želdynus transporto srautų judėjimo koridoriuose.

Susisiekimo sistemos vystymas (konceptijos lygmenyje identiškas pagal abu plėtros variantus):

Palangos miesto bendrojo plano koregavimo K4 rajone susisiekimo sistemos sprendiniai atitinka galiojančius aukštesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus, įstatymus ir planavimo normas, o taip pat yra paremti darnaus judumo principais, kurie didina gyventojų judumą, plečia bendradarbiavimą tarp rajonų, turizmą, gerina verslo sąlygas ir skatina jo plėtrą, nekenkdami aplinkai ir žmogui.

2.4.2 pav. Palangos miesto bendrojo plano koregavimas K4 rajone. I variantas

2.4.3 pav. Palangos miesto bendrojo plano koregavimas K4 rajone. II variantas

Planuojamoje teritorijoje esantys vietinės reikšmės keliai dėl savo esamos techninės būklės nebeturi jokios išliekamosios vertės, todėl koncepcijoje teritorija perplanuojama nesirišant prie esamų statinių ar jų išsidėstymo. Naujai teritorijos susisiekimo sistemai formuoti koncepcijos grafinėje dalyje yra išskirtos inžinerinės infrastruktūros koridorių funkcinės zonos, kuriose turi tilpti visos reikiamos susisiekimo (įskaitant ir dviračių bei pėsčiųjų takus) ir inžinerinės komunikacijos. Šie inžinerinės infrastruktūros koridoriai dar gali būti papildyti trūkstamomis jungtimis žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentuose, kadangi visose teritorijoje suplanuotose Urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų funkcinėse zonose yra numatytas galimas žemės naudojimo būdas - susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos.

Dėl magistralinių kelių eismo saugos reikalavimų sankryžų ir nuovažų su šalutiniais keliais kiekis valstybinės reikšmės keliuose yra griežtai ribojamas. Tai reikšmingai įtakoja planuojamos teritorijos vidaus kelių tinklo formavimą. Vadovaujantis KTR 1.01:2008, magistraliniuose keliuose sankryžos ir nuovažos kiekvienoje kelio pusėje gali būti įrengiamos ne dažniau kaip kas 1000 metrų. Dėl to atsiranda poreikis naikinti dalį esamų nuovažų 2.4.4. pav..

2.4.4 pav. Planuojamos teritorijos esama susisiekimo sistema su pažymėtomis esamomis nuovažomis nuo magistralinio kelio A13 Klaipėda- Liepoja

Planuojamai teritorijai aptarnauti (išlaikant KTR 1.01:2008 reikalavimus) siūloma naudoti esamą nuovažą (2.4.4. pav. pažymėta Nr.2) ir įvažiavimą sukurtą pertvarkant esamą kelio 2336 Kunigiškiai – Palanga sankryžą su A13 Klaipėda – Liepoja. Atitinkamai pagal tai yra išdėstomos pagrindinės planuojamos teritorijos susisiekimo sistemos ašys, kuriose pagal poreikį galėtų būti numatomas ir viešasis transportas.

Kiti susisiekimo infrastruktūros koridoriai (jungtys būtinos organizuojant įvažiavimus į žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentų rengimo metu formuojamus žemės sklypus) turi būti numatomi planuojamais lygiagrečiais su valstybinės reikšmės keliu A13 Klaipėda – Liepoja (Liepojos pl.) jungiamaisiais keliais (gatvėmis).

Dėl gamtinės aplinkos išskirtinumo, miesto kurorto statuso ir planuojamų visuomeninių, rekreacinių bei aptarnavimo veiklų, K4 rajone būtina išnaudoti dviračių transportą susisiekimui, vietinėms kelionėms, rekreacijai,

turizmui, tam tikslui numatant visą reikiamą infrastruktūrą (šio teritorijų planavimo dokumento koregavimo lygyje numatant reikiamo dydžio infrastruktūros koridorius). Būtina kompleksškai plėtoti dviračių transporto infrastruktūrą t. y. ne tik įrengti dviračių takus, bet ir dviračių saugojimo vietas, saugius pėsčiųjų takus, diegti eismo saugos priemones, o ypač svarbu numatyti priemones leidžiančias derinti dviračių transportą su kitomis transporto rūšimis, (pvz., sudaryti sąlygas vežtis dviračius viešuoju transportu, plėsti viešąsias dviračių nuomos sistemas, diegti „Park and Ride“ sistemą ir pan.)

Inžinerinės infrastruktūros vystymas (koncepcijos lygmenyje identiškas pagal abu plėtros variantus),

K4 rajono teritorija inžinerine prasme visiškai neišvystyta: planuojamos teritorijos esamą inžinerinę sistemą sudaro: esama transformatorinė pastotė, 0,4 KV kabeliai, 10 KV oro linija ir veikiantis telekomunikacijų tinklas.

Elektros tiekimo sistemos vystymo prioritetai

- Pagal poreikį rekonstruojant esamas ir/ar įrengiant naujas žemos įtampos elektros perdavimo linijas, rekomenduojama jas tiesti požeminiais kabeliais;
- Planuojant teritorijos aprūpinimą inžineriniais tinklais numatyti atsinaujinančių energijos šaltinių pritaikymo galimybes.

Šilumos ūkio vystymo prioritetai

- siekiant efektyvinti šilumos energijos suvartojimą skatinamas alternatyvių ir atsinaujinančių energijos išteklių naudojimas šilumos gamybai.

Vandentvarkos vystymo prioritetai

- Planuojamoje teritorijoje privaloma užtikrinti centralizuotą vandens tiekimą ir nuotekų šalinimą.
- Vandentiekio sistemos turi būti pritaikytos gaisrų gesinimui.

Paviršinių (lietaus) nuotekų tinklų vystymo prioritetai

- Siekiant sumažinti aplinkos taršą bei užtikrinti optimalų paviršinių (lietaus) nuotekų tvarkymą būtina inžinerinių tinklų koridoriuose numatyti lietaus nuotekų tinklus.
- Siekti, kad į paviršinius vandenį būtų išleidžiamos tik norminius reikalavimus atitinkančios nuotekos ir nebūtų bloginama vandens telkinių kokybė.

Atliekų tvarkymo prioritetai

- Planuojant atliekų surinkimo būdus pagrindinį dėmesį skirti atliekų antrinio panaudojimo bei perdirbimo skatinimui, tobulinant atliekų tvarkymo kontrolę, atliekų apskaitą bei šviečiant ir informuojant visuomenę.

Elektroninių ryšių (telekomunikacijų) infrastruktūros vystymo prioritetai

- Vystyti elektroninių ryšių (telekomunikacijų) infrastruktūrą planuojamos teritorijos infrastruktūros koridoriuose.

Palangos miesto bendrojo plano koregavimo K4 rajone inžinerinės infrastruktūros dalies sprendiniai koncepcijos lygmenyje yra identiški pagal abu plėtros variantus, tačiau 2 koncepcijos variante išskiriamų inžinerinės infrastruktūros zonų užimamas plotas yra neženkliai mažesnis.

Miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis

Planuojamoje teritorijoje dominuoja miškų ūkio paskirties žemė, kuri užima virš 80 proc. planuojamos teritorijos. **Tai II miškų grupės Specialios paskirties miškai: B. Rekreaciniai miškai.** Likusi teritorijos dalis, kuri neapaugusi mišku, užima tik 14,5 proc. planuojamos teritorijos. Planuojant urbanizuojamas teritorijas atsižvelgiama į šį faktorių ir funkcinės zonos su galimu užstatymu yra pagal galimybes išdėstomos mišku neapaugusiose planuojamos teritorijos dalyse. Beveik visi miškai esantys planuojamoje teritorijoje yra valstybiniai. Taigi, norint įgyvendinti koncepcijos sprendinius iškyla poreikis tam tikrose planuojamos teritorijos dalyse miško žemę paversti kitomis naudmenomis.

Vadovaujantis miškų įstatymo 11 straipsniu:

„ 1. Miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis tvarką nustato Vyriausybė. Miško žemė gali būti paverčiama kitomis naudmenomis tik šiame įstatyme nustatytais išimtiniais atvejais:

<...>

2) inžinerinės infrastruktūros teritorijoms, apimančioms komunikacinius koridorius, inžinerinius tinklus, susisiekimo komunikacijas ir aptarnavimo objektus, formuoti;

3) visuomeninės paskirties, bendrojo naudojimo ir atskirųjų želdynų teritorijoms formuoti;

<...>

2. Paversti miško žemę kitomis naudmenomis draudžiama:

1) I grupės miškuose;

2) II grupės – ekosistemų apsaugos miškuose, išskyrus šio straipsnio 1 dalies 1, 3, 5, 7 ir 9 punktuose nustatytus atvejus;

<...>“.

6. Miško žemę paversti kitomis naudmenomis valstybinės reikšmės miškuose galima tik po to, kai miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis suplanuotas vietovės lygmens bendruosiuose planuose arba specialiojo teritorijų planavimo dokumentuose, arba detaliuosiuose planuose ir Vyriausybė priima nutarimą dėl tam tikrų valstybinės reikšmės miškų plotų išbraukimo iš valstybinės reikšmės miškų plotų.

7. Kai miško žemę planuojama paversti kitomis naudmenomis, pirmenybė teikiama tai miško žemei, kuri neapaugusi mišku (kirtavietės, žuvę medynai, miško aikštės) ir kurioje auga mažo skalsumo stichinių veiksnių sudarkyti ar kitaip išretėję medynai. Visais atvejais turi būti atsižvelgiama į miškų aplinkosaugos reikšmę.

<...>“

Savivaldybės lygmens Palangos miesto bendrojo plano koregavimas K4 rajone rengiamas vadovaujantis LR Miškų įstatymo nuostatomis. Bendrųjų sprendinių (konceptijos) rengimo stadijoje nurodomos teritorijos, kuriose yra poreikis miško žemę paversti kitomis naudmenomis, o pati miško žemių pavertimo kitomis naudmenomis procedūra bus atliekama žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentais (detaliaisiais planais).

Igyvendinant I-ojo koncepcijos varianto sprendinius, preliminarus miško pavertimo kitomis naudmenomis plotas būtų 21,43 ha miško (apie 28% nuo planuojamoje teritorijoje esančių miškų ploto).

Igyvendinant II-ojo koncepcijos varianto sprendinius, susidaro mažesni miško pavertimo kitomis naudmenomis plotai, kurie apima tik degraduoto gamtinio karkaso teritorijos ribose esančius miškus (pagal Palangos miesto bendrojo plano Priedą Nr.1 "Gamtinis karkasas su valstybinės reikšmės miškų plotais"). Preliminarus miško pavertimo kitomis naudmenomis plotas būtų 17,05 ha (apie 23% nuo planuojamoje teritorijoje esančių miškų ploto).

Miško pavertimo kitomis naudmenomis plotas turi būti tikslinamas žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentuose, formuojant žemės sklypus ir tikslinant žemės naudojimo būdus: t. y. miško pavertimo kitomis naudmenomis procedūras rekomenduojama numatyti tik planuojamose užstatyti teritorijose, pagal galimybes pirmenybę teikiant tai miško žemei, kuri neapaugusi mišku (kirtavietės, žuvę medynai, miško aikštės) ir kurioje auga mažo skalsumo stichinių veiksnių sudarkyti ar kitaip išretėję medynai.

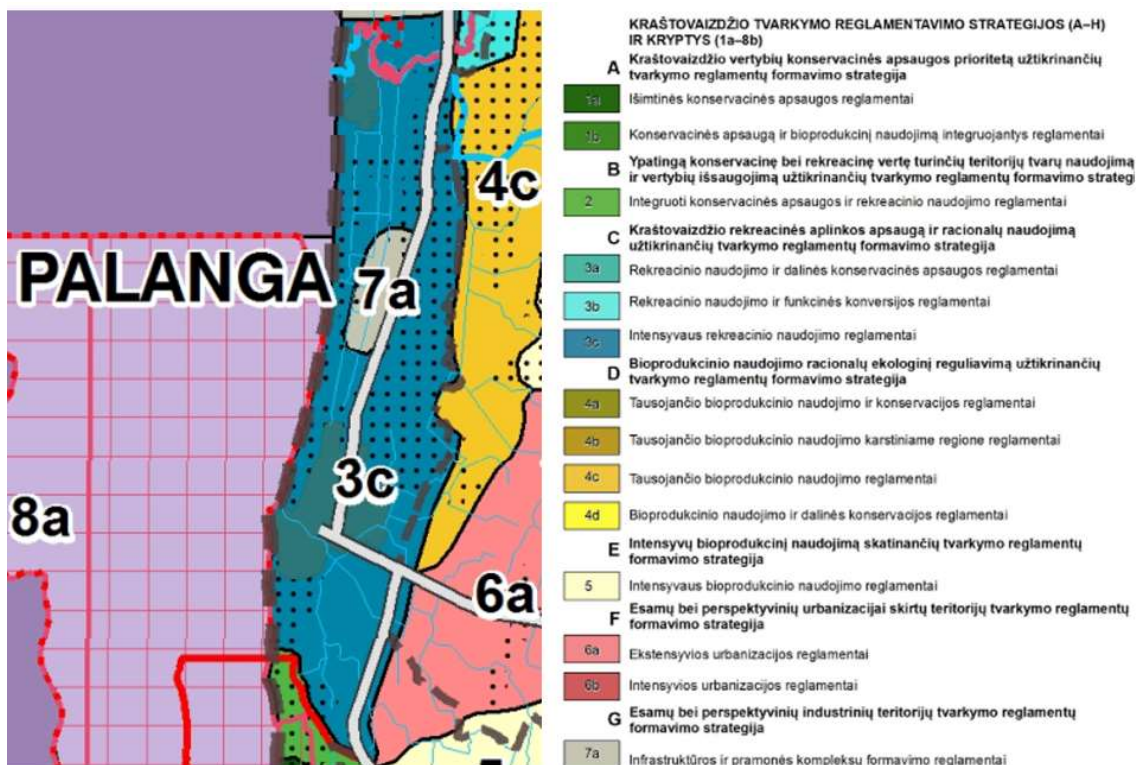
Suplanuotų funkcinių zonų galimo užstatymo reglamentai bus nustatomi sprendinių stadijoje, nurodant ir priklausomųjų želdynų plotus. Tuo pačiu susidarys prielaidos mažinti ir miško išėmimo poreikį. Priklausomųjų želdynų vietos ir tikslesni parametrai turės būti nustatomi žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentais, taigi įgyvendinant Palangos miesto bendrojo plano koregavimo sprendinius K4 rajone, laipsniškai bus atkuriamas pažeistas gamtinis karkasas, gerinamas kraštovaizdis, atstatomi gamtinio karkaso sudedamųjų dalių tarpusavio ryšiai, atkuriamas teritorijos rekreacinis potencialas.

Degraduoto gamtinio karkaso teritorijose, įgyvendinant numatytas funkcines zonas, žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentais bus formuojami sklypai, kuriems nustatomi konkretūs žemės naudojimo būdai, o priklausomųjų želdynų norma ir plotai bus numatoma vadovaujantis LR aplinkos ministro įsakymu „Dėl atskirųjų rekreacinės paskirties želdynų plotų normų ir priklausomųjų želdynų normų (plotų) nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir Gamtinio karkaso nuostatais.

2.5 Plano sąsaja su kitais planais ir programomis

Planuojamai teritorijai taikomi galiojančių aukštesnio ir atitinkamo lygmens teritorijų planavimo dokumentų sprendinių ir kitų strateginių dokumentų bei programų (projektų) nuostatų reikalavimai. Rengiant Palangos miesto bendrojo plano koregavimą K4 rajone buvo išanalizuoti ir įvertinti šie planuojamoje teritorijoje galiojantys teritorijų planavimo bei strateginiai dokumentai:

- Nacionalinis kraštovaizdžio tvarkymo planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. spalio 2 d. įsakymu Nr. D1-703.

2.5.1 pav. Ištrauka iš „Lietuvos Respublikos nacionalinis kraštovaizdžio tvarkymo planas. Sprendiniai. Kraštovaizdžio tvarkymo reglamentavimo kryptys M 1:400 000“ (šaltinis: www.tpd.lt).

Nacionalinis kraštovaizdžio tvarkymo planas nustato kraštovaizdžio tvarkymo zonų struktūrą, kraštovaizdžio vizualinio estetinio potencialo apsaugos rekomendacijas, šalies kraštovaizdžio tvarkymo reglamentavimo kryptis, nurodančias, kuriose teritorijose turi būti vykdomas intensyvus, o kuriose, įvertinus kraštovaizdžio gamtines ir kultūrinės vertybes – tausojantis ar integruotas, kompleksinis teritorijų naudojimas. 2.5.1 pav. yra teikiama ištrauka iš Lietuvos Respublikos nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo plano kraštovaizdžio tvarkymo reglamentavimo kryptių brėžinio. Visa planuojama teritorija patenka į:

- Kraštovaizdžio rekreacinės aplinkos apsaugą ir racionalų naudojimą užtikrinančių tvarkymo reglamentų formavimo strategijos (C) intensyvaus rekreacinio naudojimo reglamentų (3c) zoną.

Į vakarus nuo planuojamos teritorijos esanti Palangos oro uosto teritorija yra priskirta Esamų bei perspektyvinių industrinių teritorijų tvarkymo reglamentų formavimo strategijos (G) infrastruktūros ir pramonės kompleksų formavimo reglamentų (7a) zonai.

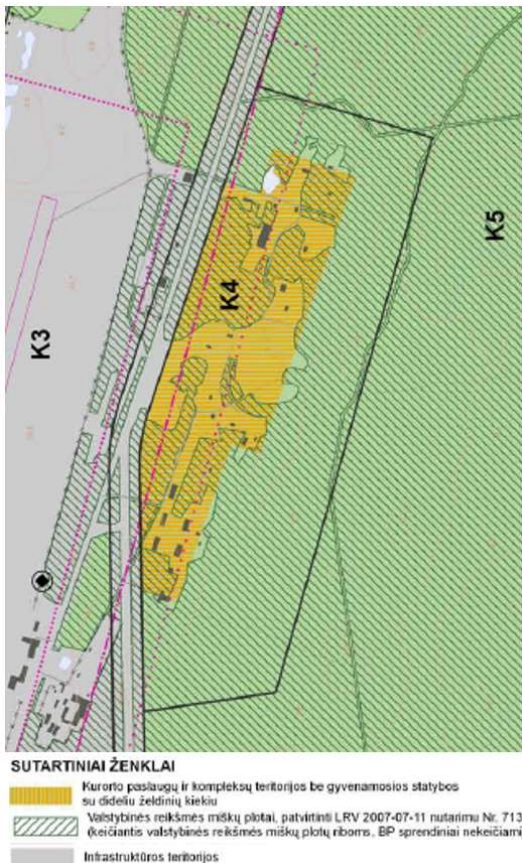
Kiekvienai kraštovaizdžio tvarkymo reglamentavimo strategijai yra nustatytos kraštovaizdžio tvarkymo reglamentų kryptys, kuriose yra apibrėžiamos kraštovaizdžio apsaugos, naudojimo ir teritorijų formavimo principinės nuostatos.

<...>Kraštovaizdžio rekreacinės aplinkos apsaugą ir racionalų naudojimą užtikrinančių tvarkymo reglamentų formavimo strategijos (C) intensyvaus rekreacinio naudojimo reglamentų (3c) zonoje:

C strategija taikoma esamiems ir perspektyviniams rekreacinio naudojimo arealams, kurių tikslas formuoti

ir palaikyti šiose teritorijose rekreacinį kraštovaizdį su rekreacijai palankia aplinka, rekreacijai plėtoti reikalinga atitinkama infrastruktūra. <...> 3c kryptis nustatyta esamiems kurortams, kurortinėms vietovėms, kitoms rekreacinių kompleksų teritorijoms, jose numatant racionaliai intensyvią rekreacinį vystymą.

- Klaipėdos apskrities teritorijos bendrasis planas (patv. 2016-07-20 Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 769). Bendrajame plane numatyta perspektyvinė greitojo viešojo transporto linija nepatenka į koreguojamą teritoriją;
- Palangos miesto bendrasis planas (patv. 2008-12-30 Palangos miesto savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T2-317). K4 rajone numatytos teritorijos:
 - kurorto paslaugų ir kompleksų teritorija be gyvenamosios statybos su dideliu želdinių kiekiu;
 - valstybinių miškų teritorija.
 - Bendrajame plane numatytas Palangos aplinkkelis yra nutiestas, koreguojant K4 teritoriją atsižvelgiama į įgyvendintus sprendinius;

2.5.2 pav. Galiojančio Palangos miesto bendrojo plano (2008 m.) sprendiniai K4 rajone

- Laikinių statinių ir prekybos įrenginių vietų išdėstymo Palangos mieste specialusis planas (patv. 2015-12-23 Palangos miesto savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T2-365). Koreguojama teritorija patenka į specialiojo plano ribas, teritorijai nustatyta IV kategorija, t. y. mažas ir labai mažas bei retas objektų tankumas. Į specialiojo plano sprendinius turi būti atsižvelgta rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus ar techninius projektus;
- Palangos miesto vizualinės informacijos ir išorinės reklamos specialusis planas (patv. 2014-04-24 Palangos miesto savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T2-145). Koreguojama teritorija patenka į specialiojo plano ribas. Specialiajame plane numatyta, kad urbanizuotose ir urbanizuojamose teritorijose reklaminiai standai įrengiami ant pastatų (išskyrus stogus, terasas), esamų gerbūvio elementų, ant prekybos įrenginių. Į specialiojo plano sprendinius turi būti atsižvelgta rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus ar techninius projektus;
- Palangos miesto šilumos ūkio specialusis planas (patv. 2009-12-03 Palangos miesto savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T2-306). Koreguojamoje teritorijoje nėra specialiojo plano sprendinių;

- Palangos miesto vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialusis planas (2012-01-26 Palangos miesto savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T2-22). Koreguojamoje teritorijoje nėra esamų ir planuojamų linijų;
- Palangos I, II, III, Šventosios, Nemirsetos ir Palangos miesto nuotekų valymo įrenginių sanitarinių apsaugos zonų specialusis planas (patv. 2008-08-28 Palangos miesto savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T2-229). Koreguojama teritorija nepatenka į bendrajame plane nagrinėjamos teritorijos ribas;
- Nacionalinio lygmens autoturizmo specialusis planas (patv. Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2009-02-23 įsakymu Nr. 4-68). Viena iš specialiajame plane numatytų trasų – „Gintaro kelias“, sutampanti su A13 magistraliniu keliu Klaipėda-Liepoja. A13 kelias nepatenka į koreguojamo K4 rajono teritoriją;
- Klaipėdos - Liepojos kelio 24,8-35,5 km (Palangos aplinkkelio) tiesimo specialusis planas (patv. 2002-12-06 Palangos miesto savivaldybės tarybos sprendimu Nr. 195). Pagal specialiojo plano sprendinius nutiestas Palangos miesto aplinkkelis. Koreguojant K4 teritoriją atsižvelgiama į įgyvendintus sprendinius;
- Klaipėdos apskrities miškų tvarkymo schema (patv. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2018-10-16 įsakymu Nr. D1-889). K4 rajono teritorijoje esantys miškai priskirti II B miškų grupei rekreaciniams miškams, pogrupis - miestų miškai;
- Žemės sklypo radiolokatoriaus statybai Liepojos pl., Palangoje detalusis planas (patv. 2009-02-26 Palangos miesto savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T2-50). Sklypas skirtas skrydžių valdymo centro radiolokatoriaus statybai, patenka į K4 rajono teritoriją;
- Žemės sklypo prie Liepojos pl., detalusis planas (patv. 2003-03-06 Palangos miesto savivaldybės tarybos sprendimu Nr. 22 2.1). Detaliuoju planu keičiama žemės sklypo naudojimo paskirtis – iš miško paskirties į kitos paskirties, bendrajame plane įvertinti detaliojo plano sprendiniai;
- Žemės sklypo Liepojos plentas 1, Palangoje, detalusis planas (patv. 2004-04-01 Palangos miesto savivaldybės tarybos sprendimu Nr. 36). Tai tarptautinio Palangos oro uosto detalusis planas, skirtas oro uosto tarptautinio lygio užtikrinimui. Jame nustatytos aerodromo apsaugos zonos bei kliūčių ribojimo paviršių zonos.

3 ESAMA APLINKOS BŪKLĖ IR JOS POKYČIAI JEIGU PLANAS NEBUS ĮGYVENDINTAS

Planuojamos teritorijos esamos aplinkos būklės apžvalga pateikiama remiantis Palangos miesto bendrojo plano koregavimo K4 rajone esamos būklės įvertinimo rengimo etapo (UAB „Urbanistika“, 2020) bei atliktų tyrimų medžiaga ir apima sekančias sritis:

- žemėnaudos ir žemėvaldos įvertinimas;
- susisiekimo sistemos ir inžinerinės infrastruktūros įvertinimas;
- gamtinės aplinkos įvertinimas;
- nekilnojamojo kultūros paveldo įvertinimas;
- aplinkos kokybės įvertinimas.

Vadovaujantis Palangos miesto bendrojo plano koregavimo K4 rajone planavimo darbų programa (patvirtinta Palangos miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2018 m. lapkričio 19 d. įsakymu Nr. A1-1517) esamos būklės įvertinimo etape buvo surinkti ir analizuoti duomenys galintys įtakoti bendrojo plano koregavimo sprendinius. Duomenys buvo renkami iš įvairių šaltinių: Statistikos departamento prie LRV, VĮ „Registru centras“, Valstybinės miškų tarnybos, Geologijos tarnybos, Saugomų teritorijų tarnybos ir kt. duomenų bankų. Buvo analizuojami Palangos m. sav., Liepojos pl. 10 (K4 rajonas) dirvožemio užterštumo tyrimų, Eismo intensyvumo analizės rezultatai.

Esamos būklės analizės duomenys pagal aukščiau įvardintas sritis leidžia ne tik suformuoti Palangos miesto bendrojo plano koregavimo K4 rajone bendruosius sprendinius (konceptiją), bet ir pagrįsti SPAV ataskaitoje teikiamų alternatyvių variantų vertinimo rezultatus.

3.1 Bendra informacija apie planuojamą teritoriją

Planuojama teritorija yra Palangos mieste, vidurinėje Palangos miesto teritorijos dalyje, nutolusi apie 1,9 – 2 km nuo Baltijos jūros ir apie 1 km nuo Palangos miesto rytinės ribos (3.1.1 pav.). Vakarinė planuojamos teritorijos pusė ribojasi su magistraliniu keliu A13 Klaipėda – Liepoja. Ties planuojama teritorija pietvakarinėje dalyje yra sankryža su rajoniniu keliu Nr. 2336 Kunigiškiai – Palanga (Liepojos pl.), šiaurinėje dalyje – sankryža su vietinės reikšmės keliu. Į vakarus nuo planuojamos teritorijos yra Palangos oro uosto teritorija. Planuojamos teritorijos plotas – apie 90,4 ha.

3.1.1 pav. Planuojamos teritorijos vieta Palangos miesto savivaldybės atžvilgiu.

3.2 Žemėnaudos ir žemėvaldos įvertinimas

Planuojamos teritorijos žemėvaldos įvertinimas atliktas pagal VĮ „Registų centras“ Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko 2019 m. spalio mėn. duomenis. Didžiąją K4 rajono teritorijos dalį užima buvusi sovietinė karinė teritorija, kurioje buvo dislokuotas priešlėktuvinis gynybos divizionas Nr.90450. 1992 m. teritorija perduota Lietuvos Respublikai. Pasitraukus sovietų armijai teritorijoje likusiose pastatuose veikė smulkios medienos perdirbimo įmonės, buvusios kareivinės buvo perduotos socialinio būsto fondui ir tam tikslui naudojamos iki šiol. Teritorija ir pastatai yra apleisti ir fiziškai pažeisti.

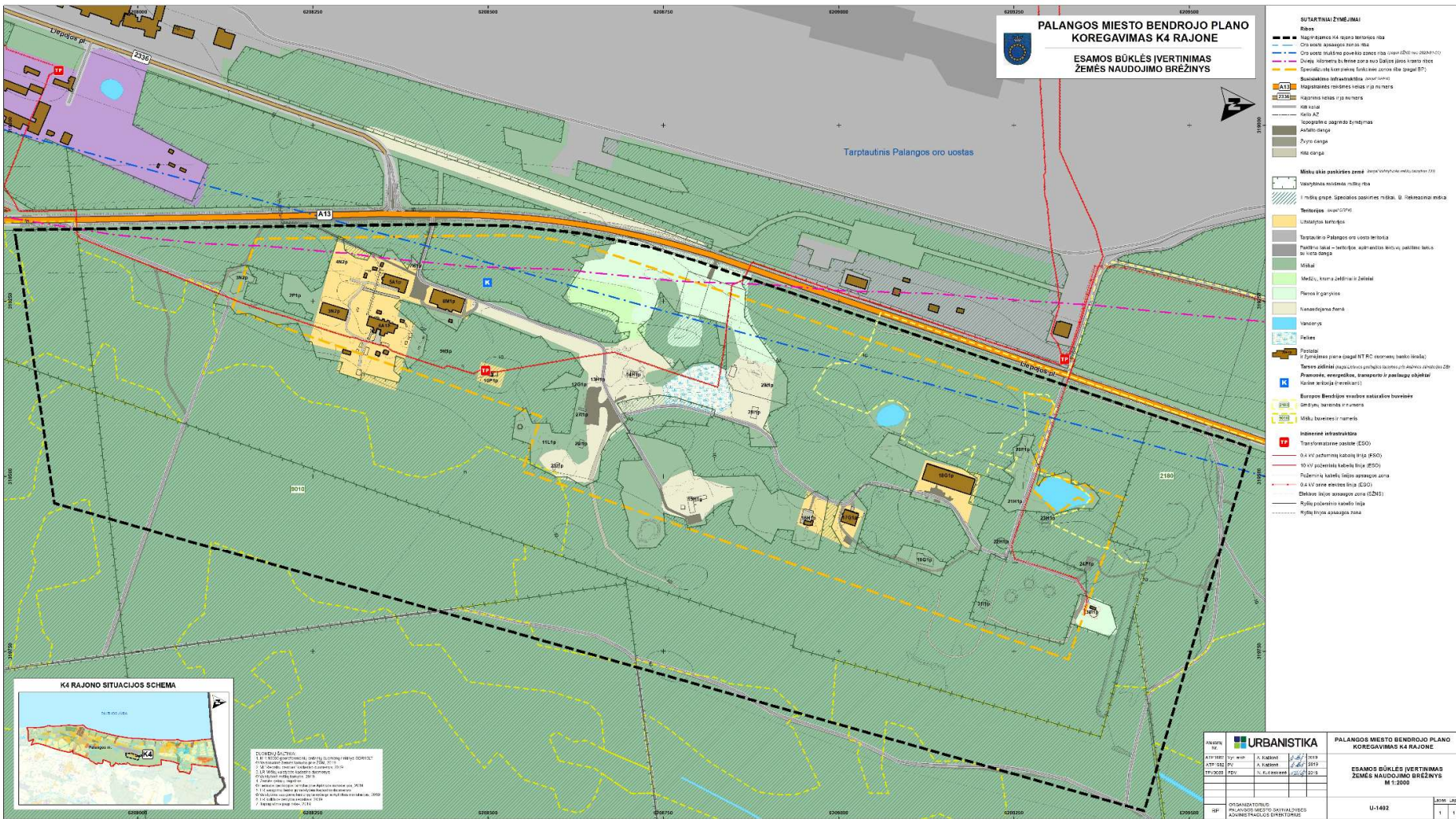
Funkciniu ir urbanistiniu požiūriu planuojama teritorija priskirta svarbiai formuotinai miesto specializuotų kompleksų teritorijai, kurioje turi būti plėtojama visuomeninė ir komercinė veikla, užtikrinta bendro naudojimo erdvių, atskirųjų želdynų ir architektūros kokybė. Esama teritorijos funkcinė ir planinė struktūra turi būti koreguojama iš esmės.

K4 rajono teritorijoje dominuoja miškų ūkio pagrindinės žemės naudojimo paskirties žemė, kuri užima 83,9 proc. planuojamos teritorijos. Kita laisva žemė užima, kuri neapaugusi mišku, užima 14,5 proc. planuojamos teritorijos. Planuojamos teritorijos ribose nėra konservacinės ir žemės ūkio paskirties žemės (3.2.2 pav., 3.2.1 lentelė).

3.2.1. lentelė. Žemės naudojimo paskirtys ir teritorijos naudojimo būdas

Eil. Nr.	Teritorijos pagrindinė žemės naudojimo paskirtis ir naudojimo būdas	Teritorijos plotas, ha	Teritorijos plotas, proc.
1.	Kita pagrindinė žemės naudojimo paskirtis	1,46	1,6
1.1.	Komercinės paskirties objektų teritorijos	0,40	0,4
1.2.	Bendro naudojimo (miestų, miestelių ir kaimų ar savivaldybių bendro naudojimo) teritorijos	0,81	0,9
1.3.	Susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų teritorijos/Bendro naudojimo (miestų, miestelių ir kaimų ar savivaldybių bendro naudojimo) teritorijos	0,25	0,3
2.	Miškų ūkio paskirties žemė	75,77	83,9
2.1.	Valstybiniai miškai	75,77	83,9
3.	Kita laisva žemė	13,11	14,5
3.1.	Vandenys	0,35	0,4
3.2.	Kita laisva žemė	12,76	14,1
4	Viso	90,34	100

VĮ „Registų centras“ duomenimis planuojamoje teritorijoje adresu Liepojos pl. 10, Palangoje, yra registruoti 33 pastatai, kurie iki 1992 metų buvo skirti apgyvendinimo, inžinerinės infrastruktūros, ūkinės ir specialios paskirties funkcijoms vykdyti karinėje teritorijoje. Pastatais užstatytas 0.53ha plotas. Teritorijos vizualinės apžvalgos metu nustatyta, kad iš 33 registruotų pastatų 10 pastatų nėra, 8 pastatai naudojami, 15 pastatų nenaudojami, 1 pastatas patenka į privataus žemės sklypo un. Nr.440016373323 teritoriją (3.2.1 pav. - Nr.5). Vadovaujantis Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko išrašu visi pastatai nuosavybės teise priklauso Palangos miesto savivaldybei. Planuojamoje teritorijoje yra suformuoti 9 žemės sklypai, iš jų 1 žemės sklypas urbanizuotas(3.2.1 pav., 3.2.2 lentelė).

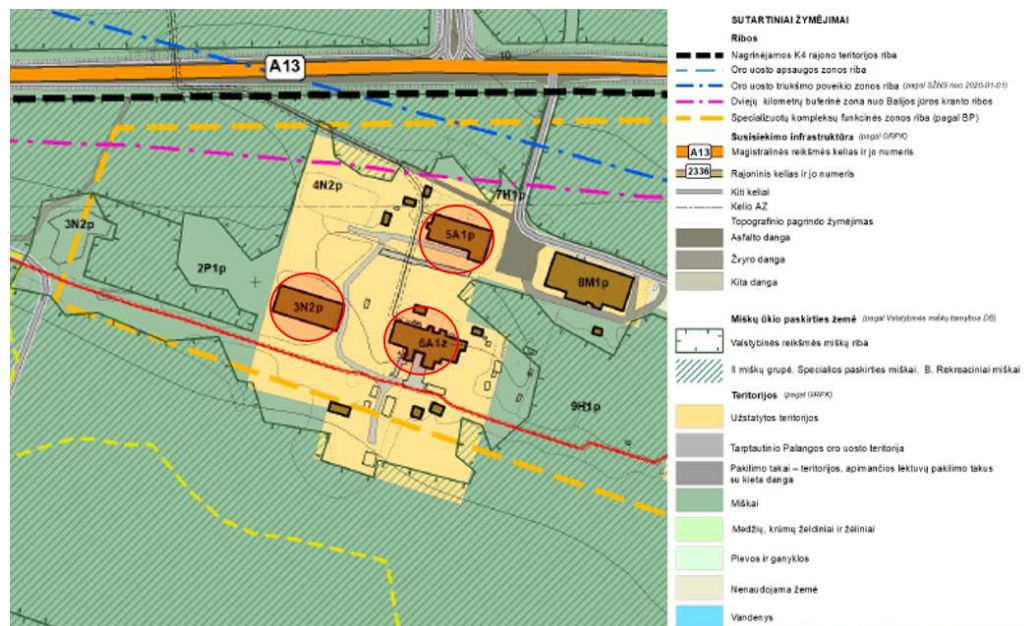

3.2.2 pav. Palangos miesto bendrojo plano koregavimas K4 rajone. Esamos būklės įvertinimas. Žemėnaudos brėžinys.

3.2.2 lentelė. VI „Registų centras“ įregistruotų sklypų žemės naudojimo paskirtis ir teritorijos naudojimo būdas

Nr. pagal 3.2.1 pav.	Pagrindinė žemės naudojimo paskirtis	Žemės naudojimo būdas	Sklypo plotas, ha	Disponavimo teisė	Pastaba
1.	Kita	Komercinės paskirties objektų teritorijos	0,1982	Nuosavybė (1 asmuo)	
2.	Kita	Bendro naudojimo teritorijos: susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų teritorijos	0,2518	Lietuvos Respublika, patikėtinis: VI „Oro navigacija“	
3.	Miškų ūkio	Rekreacinių miškų sklypai	0,7576		
4.	Miškų ūkio	Rekreacinių miškų sklypai	2,7388		
5.	Kita	Bendro naudojimo teritorijos	0,8071	Nuosavybė (8 asmenys)	
6.	Kita	Komercinės paskirties objektų teritorijos	0,2027	Nuosavybė (1 asmuo)	
7.	Miškų ūkio	Rekreacinių miškų sklypai	397,759	Lietuvos Respublika, patikėtinis: VI „Oro navigacija“	Į K4 rajoną patenka dalis sklypo
8.	Miškų ūkio	Rekreacinių miškų sklypai	135,3168	Lietuvos Respublika, patikėtinis: VI „Valstybinė miškų urėdija“	Į K4 rajoną patenka dalis sklypo
9.	Kita	Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos	7,3796	Lietuvos Respublika, Valstybinės žemės patikėjimo teisė: NŽT	

Šiuo metu planuojamoje teritorijoje yra trys gyvenamieji pastatai - bendrabutis ir du gyvenamieji namai, naudojami kaip socialinis būstas (3.2.3 pav.):

3.2.3. pav. Esami gyvenamieji pastatai (pažymėti raudonais apskritimais)

Žemėnaudos ir žemėvaldos pokyčiai jeigu planas nebus įgyvendintas: žemėnauda ir žemėvalda nesikeičia, tęsiasi fizinė ir funkcinė planuojamos teritorijos stagnacija.

3.3 Susisiekimo sistemos ir inžinerinės infrastruktūros įvertinimas

Susisiekimo sistema. Planuojama teritorija ribojasi su magistraliniu keliu A13 Klaipėda – Liepoja (Liepojos pl.) ir šalia yra rajoninio kelio Nr. 2336 Kunigiškiai – Palanga, kuriais jungiasi į bendrą kelių susisiekimo sistemą. Vadovaujantis Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų įstatymo 18 straipsniu magistraliniam keliui A13 Klaipėda – Liepoja (Liepojos pl.) nustatyta apsaugos zona - žemės juosta po 70 metrų į abi puses nuo kelio briaunų. Esamoje padėtyje į valstybinės reikšmės kelių apsaugos zoną patenkančiuose žemės sklypuose užstatymas nesuformuotas. Esama valstybinės reikšmės kelių tinklo struktūra yra palanki nagrinėjamos teritorijos plėtrai. Magistraliniame kelyje A13 kiekvienais metais didėja transporto srautas nors sunkusis transportas kiekvienais metais užima mažesnę dalį. Vidutinis metinis paros eismo intensyvumas (VMPEI) magistraliniame kelyje A13 yra 6281 aut./parą.

Planuojamoje teritorijoje esantys vietinės reikšmės keliai yra įrengti priešlėktuvinės gynybos diviziono Nr.90450 funkcionavimo metu. Danga - asfaltbetonis ir gruntas. Esami vietinės reikšmės keliai neturi jokios išliekamosios vertės dėl esamos techninės būklės ir neturi įtakos teritorijos perspektyvinei planinei struktūrai.

Esamos būklės įvertinimo metu identifiкуotos 5 nuvažos. Dėl eismo saugos reikalavimų sankryžų ir nuvažų su šalutiniais keliais kiekis valstybinės reikšmės keliuose yra griežtai ribojamas pagal kelių techninio reglamento KTR 1.01:2008.

Susisiekimo infrastruktūros sprendiniai turi būti numatomi planuojamais lygiagrečiais su valstybinės reikšmės keliu A13 Klaipėda – Liepoja (Liepojos pl.) jungiamaisiais keliais (gatvėmis), kuriais būtų užtikrinta galimybė privažiuoti prie numatomų plėtoti teritorijų.

Valstybinės reikšmės kelio A13 Klaipėda – Liepoja (Liepojos pl.) apsaugos zonoje gali būti vystoma kelių aptarnavimo infrastruktūra tik kelių techninio reglamento KTR 1.01:2008 „Automobilių keliai“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2008 m. sausio 9 d. įsakymu Nr. d1-11/3-3, 216 punkte nurodyti statiniai – kavinė, degalinė, automobilių plovykla ir tualetas. Galimybė privažiuoti visiems objektams turės būti sprendžiama vadovaujantis kelių techniniu reglamentu KTR 1.01:2008 11 skyriaus 2 skirsnio reikalavimais.

Prie valstybinės reikšmės kelių inžinerinius tinklus, pėsčiųjų ir dviračių takus neplanuoti valstybinės reikšmės kelių juostų ribose, statinius neplanuoti valstybinės reikšmės kelių apsaugos zonose.

Oro transportas. K4 rajono teritorija patenka į Palangos oro uosto aerodromo apsaugos zoną (D, E tipo)¹, o vakarinė dalis - į C tipo² (3.3.1 pav.).

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu:

„<...>

16 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos karinio aerodromo ir civilinio aerodromo apsaugos zonose:

1. Nesuderinus su viešąja įstaiga Transporto kompetencijų agentūra (toliau – Transporto kompetencijų agentūra) ir (ar) Lietuvos kariuomenės vadu Vyriausybės patvirtintame Aviacijai galinčių kliudyti statinių statybos, rekonstravimo, įrenginių įrengimo ir želdinių sodinimo (įveisimo) derinimo tvarkos apraše nustatyta tvarka, toliau nurodytose aerodromo apsaugos zonose draudžiama:

<...>

2) apsaugos zonoje C – statyti ir (ar) rekonstruoti statinius ir įrengti įrenginius, kurių aukštis aerodromo žemiausio KTT slenksčio altitudės atžvilgiu yra 20 metrų ir didesnis;

3) apsaugos zonoje D – statyti ir (ar) rekonstruoti statinius ir įrengti įrenginius, kurių aukštis aerodromo žemiausio KTT slenksčio

¹ Aerodromo apsaugos zona D – žemės ir (ar) vandens paviršiaus plotas nuo aerodromo apsaugos zonos C krašto iki linijos, nutolusios nuo KTT išilginės ašies ir KTT slenksčio tokiu atstumu: 1) 2,7 kilometro (aerodromo, kurio KTT ilgis – iki 800 metrų); 2) 3,6 kilometro (aerodromo, kurio KTT ilgis – 800 metrų ir didesnis, bet mažesnis negu 1 200 metrų); 3) 5,1 kilometro (aerodromo, kurio KTT ilgis – 1 200 metrų ir didesnis). E (taikoma tik aerodromams, kurių KTT ilgis – 1 200 metrų ir didesnis) – žemės ir (ar) vandens paviršiaus plotas nuo aerodromo apsaugos zonos D krašto iki apskritimo, kurio centras yra aerodromo kontrolės taškas ir spindulys – 15 kilometrų, linijos

² Aerodromo apsaugos zona C – žemės ir (ar) vandens paviršiaus plotas nuo aerodromo apsaugos zonos B krašto iki linijos, nutolusios nuo KTT išilginės ašies ir KTT slenksčio tokiu atstumu (išskyrus aerodromo apsaugos zoną A): 1) 300 metrų (aerodromo, kurio KTT ilgis – iki 1 200 metrų); 2) 600 metrų (aerodromo, kurio KTT ilgis – 1 200 metrų ir didesnis).

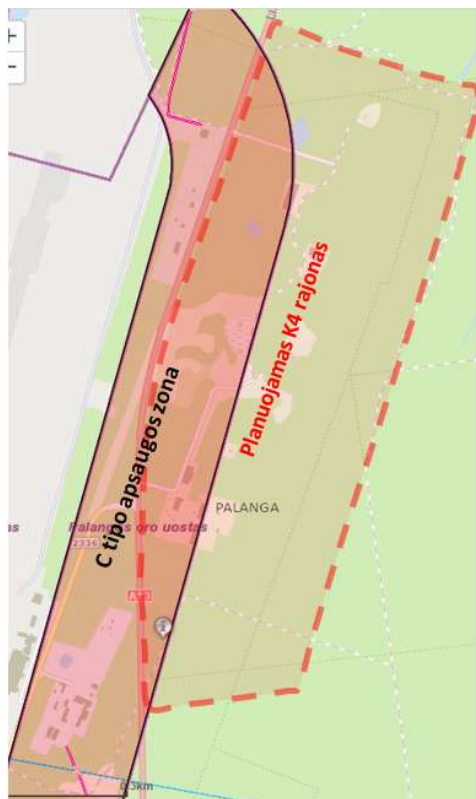
altitudės atžvilgiu yra 45 metrai ir didesnis;

4) apsaugos zonoje E – statyti ir (ar) rekonstruoti statinius ir įrengti įrenginius, kurių aukštis aerodromo žemiausio KTT slenksčio altitudės atžvilgiu yra 100 metrų ir didesnis;

5) apsaugos zonose A, B ir C – sodinti želdinius (išskyrus žolinius augalus), įveisti miškus, parkus, medelynus, pramoninius sodus;

6) apsaugos zonose A, B, C, D ir E – tiesti elektros tinklus ir (ar) elektroninių ryšių infrastruktūros linijas (išskyrus požemines), statyti statinius ir įrengti įrenginius, kurie skleidžia radijo ir elektromagnetines bangas, spinduliuoja ar atspindi šviesą, keldami pavojų orlaivių skrydžių saugai, ir gali turėti neigiamą įtaką aviacijos ryšių, navigacijos ir stebėjimo sistemų veiklai, taip pat dėl kurių veiklos blogėja matomumas, statyti ar rekonstruoti fermas, sąvartynus ir kitus statinius, apie kuriuos telksis paukščiai ir laukiniai gyvūnai.

2. Transporto kompetencijų agentūra nepritaria projektui, želdyno kūrimo ir (ar) tvarkymo projektui (šiam įstatyme sąvoka „projektas“ savo turiniu apima sąvokas „teritorijų planavimo dokumentas“, „statinio projektas“, „įrenginio projektas“, „želdyno ir (ar) tvarkymo projektas“ ir vartojama atitinkamo dokumento, kuris turi būti pateiktas šiame įstatyme nurodytų institucijų pritarimui gauti, apibūdinimui) ar numatomai veiklai civilinių ir karinių, naudojamų civilinių orlaivių skrydžiams, aerodromų apsaugos zonose, jeigu šio straipsnio 1 dalyje nurodyti darbai trukdys skrydžių saugai, Lietuvos kariuomenės vadas nepritaria projektui ar numatomai veiklai karinio aerodromo apsaugos zonose, jeigu šie darbai kels grėsmę karinės aviacijos saugumui.

3.3.1 pav. K4 rajono padėtis Palangos oro uosto aerodromo C tipo apsaugos zonos atžvilgiu

K4 rajono vakarinė dalis patenka į Palangos oro uosto triukšmo poveikio zoną (žiūrėti koncepcijos I ir II varianto brėžiniuose 2.4.2 ir 2.4.3 pav.).

Vadovaujantis Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ nuostatomis, triukšmo poveikio zonoje K4 rajone neturi būti gyvenamųjų pastatų bei visuomeninės paskirties pastatų aplinkų³.

Planuojama teritorija patenka į Palangos oro uosto skrydžių valdymo centro radiolokatoriaus bendrąją apsaugos zoną.

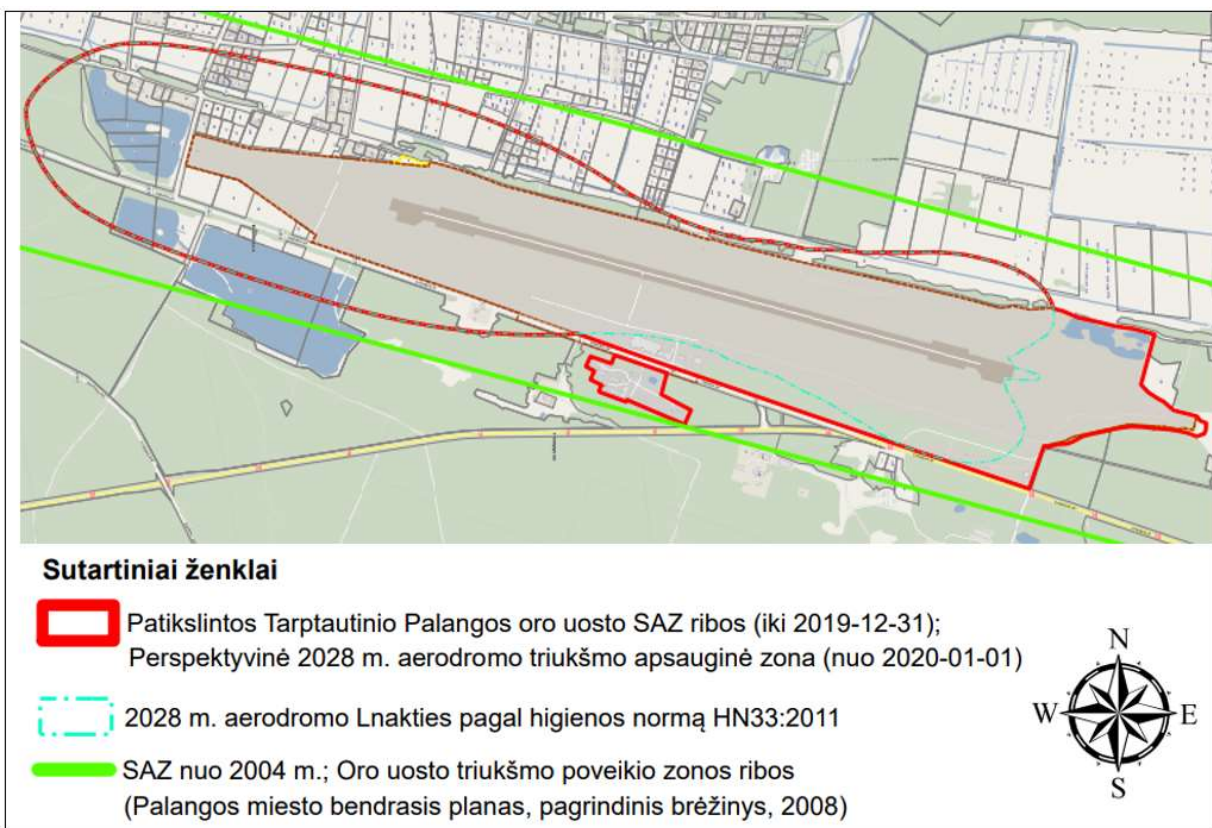
Vadovaujantis Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 4 skirsnio 119 ir 120 straipsniais:

³ Triukšmo ribiniai dydžiai taikomi gyvenamuosiuose pastatuose, visuomeninės paskirties pastatuose bei šių pastatų, išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties pastatus, aplinkoje, apimančioje žemės sklypų, kuriuose pastatyti nurodytieji pastatai, ribas ne didesniu nei 40 m atstumu nuo pastatų sienų.

„<...> Bendroji radiolokatoriaus apsaugos zona – 1,5 kilometro pločio žemės juosta aplink <...> civilinės aviacijos radiolokatorių <...>. Bendrojoje radiolokatoriaus apsaugos zonoje statinių statyba, rekonstravimas ir įrenginių įrengimas turi būti Vyriausybės nustatyta tvarka derinami su Transporto kompetencijų agentūra (bendrojoje civilinės aviacijos radiolokatoriaus apsaugos zonoje).

Transporto kompetencijų agentūra teikia išvadą dėl statinių statybos, rekonstravimo, įrenginių įrengimo, įvertinusi, ar statinių statyba bei rekonstravimas ir įrenginių įrengimas netrukdytų skrydžių saugai <...>“.

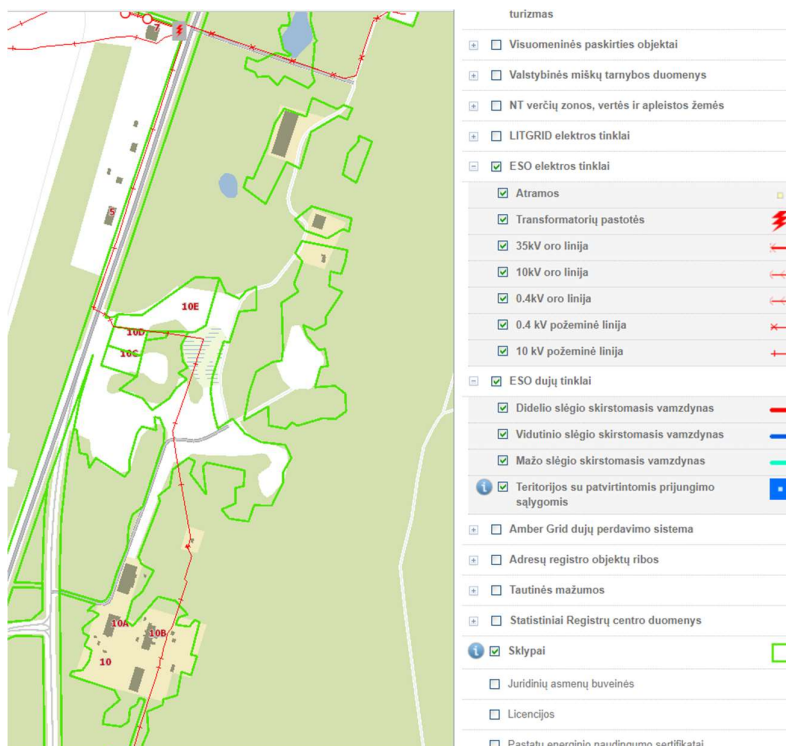
Atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu yra rengiamas Žemės sklypo Liepojos pl. 1 ir teritorijos prie žemės sklypo Liepojos pl. 1, Palangoje, detalusis planas (baigiamasis etapas), kurio apimtyje atliktas Tarptautinio Palangos oro uosto poveikio visuomenės sveikatai vertinimas (toliau – PVSV)- ji keisis. PVSV ataskaitos pagalba nustatyta Palangos oro uosto sanitarinės apsaugos zonos (SAZ) riba – sutapatinta su oro uosto sklypų ribomis ir 2028 m. prognozuojama Lnakties 50 dBA izolinija (3.3.2 pav.). Nustatyta SAZ riba atitinka Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme naudojamą aerodromo triukšmo apsauginės zonos formuluotę ir įsigalios patvirtinus Žemės sklypo Liepojos pl. 1 ir teritorijos prie žemės sklypo Liepojos pl. 1, Palangoje, detalųjį planą.

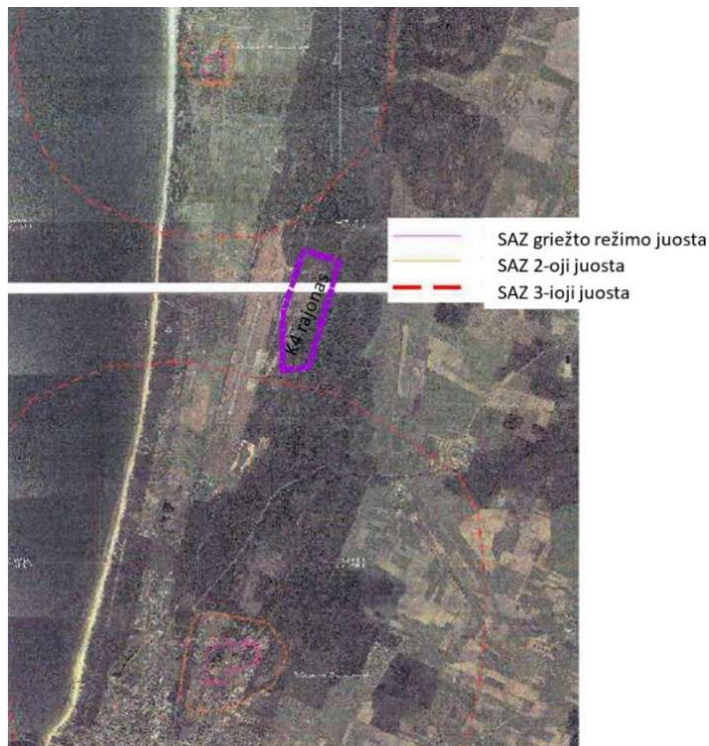
3.3.2. pav. Perspektyvinė Palangos oro uosto triukšmo apsaugos zonos schema

Inžinerinė infrastruktūra. Pagal karinių teritorijų reikalavimus inžinerinės komunikacijos priešlėktuviniame gynybos divizione Nr.90450 buvo autonominės, todėl teritorija neprijungta prie Palangos miesto centralizuotų buitinių nuotekų ir vandentiekio tinklų, teritorijoje nėra vandens bokštų ir vandens gerinimo įrenginių. K4 rajone nėra lietaus nuotekų sistemos, centralizuotų šilumos tinklų, skirstomojo dujotiekio tinklų. K4 teritorijoje pastatyta transformatorinė, nutiesti 0,4 KV kabeliai iki veikiančių pastatų. Į pastotę užvesta orinė 10 KV orinė linija. Teritorijoje yra veikiantis telekomunikacijų tinklas (3.3.3. pav.).

Remiantis Palangos I, II, III, Šventosios, Nemirsetos ir Palangos miesto nuotekų valymo įrenginių vandenviečių sanitarinių apsaugos zonų specialiuoju planu planuojama teritorija nepatenka į nuotekų valymo įrenginių vandenviečių sanitarines apsaugos zonas (3.3.4 pav.).

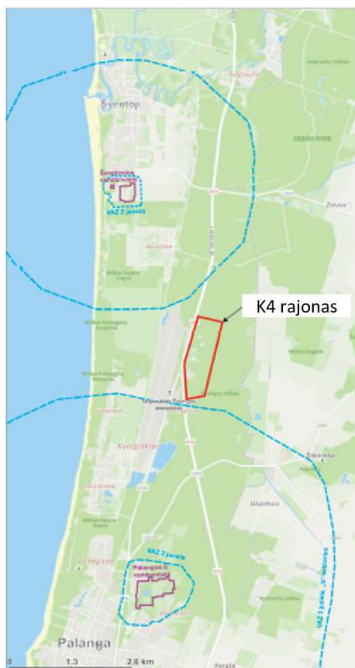

3.3.3. pav. Planuojamos teritorijos esamo inžinerinio aprūpinimo schema

3.3.4 pav. . K4 rajono padėtis nuotekų valymo įrenginių SAZ atžvilgiu

Žemės gelmių registro – „Požeminio vandens vandenvietės su VAZ ribomis“ žemėlapis duomenimis planuojama teritorija nepatenka į Šventosios vandenvietės (atstumas apie 470 m) ir Palangos II vandenvietės (atstumas apie 140 m) apsaugos zonas (3.3.5 pav.).

3.3.5 pav. . K4 rajono padėtis požeminio vandens vandenviečių atžvilgiu

Žemės gelmių registro – „Gręžinių žemėlapis“ duomenimis eksploatacinių požeminio vandens gręžinių planuojamoje teritorijoje nėra – artimiausi gręžiniai nutolę apie 700 m į pietus (3.3.6 pav.).

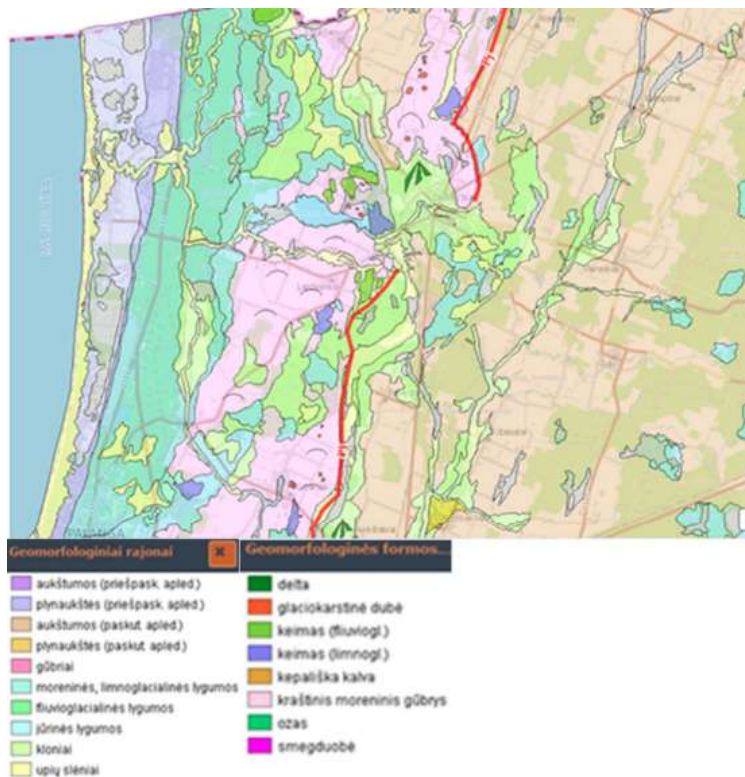
3.3.6 pav.. K4 rajono padėtis eksploatacinių požeminio vandens gręžinių atžvilgiu.

Remiantis Palangos miesto vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros specialiuoju planu (2012 m.), planuojamoje K4 teritorijoje nenumatyta įrengti požeminio vandens gręžinių, vandens gerinimo įrenginių, siurblių, tinklų, bei kitų vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo infrastruktūros plėtrai reikalingų objektų.

Susisiekimo sistemos ir inžinerinės infrastruktūros pokyčiai jeigu planas nebus įgyvendintas: teritorijoje išlieka esami blogos techninės būklės vietinės reikšmės keliai, nevystoma inžinerinė infrastruktūra, neužtikrinamas centralizuotas vandens tiekimas ir nuotekų šalinimas.

3.4 Gamtinės aplinkos įvertinimas

Lietuvos geomorfologinio rajonavimo požiūriu planuojama teritorija patenka į Baltijos duburio srities (A) Baltijos jūros pakrantės lygumos (A1) rajono Būtingės terasuotos pajūrio lygumos (Btng) mikrorajono ribas. Reljefo tipas – jūrinės lygumos, reljefo potipis – Baltijos ledyninio ežero, amžius – vėyvasis ledynmetis (3.4.1 pav.).

3.4.1 pav. Reljefo genėzė.. Ištrauka iš „Geomorfologinis žemėlapis“ (Šaltinis: GEOLIS).

Planuojama teritorija, kaip ir visas Palangos miestas yra jūrinėje lygumoje, kurios reljefą sudaro plokščios smėlingos jūrinės ir aliuvinės terasos, šilų smėlio kauburiai ir kopos. Planuojamoje teritorijoje, išsidėsčiusioje plokščioje smėlingoje jūrinėje terasoje, absoliutiniai aukščiai svyruoja 9-11 m NN ribose, teritorijoje nėra įvairovės suteikiančių reljefo formų (kauburių, pavienių kopų ar jų grupių). Dėl šios priežasties mažesnė gamtinių reiškinių vykdoma žemės paviršiaus erozija, nedidelė nuošliaužų formavimosi galimybė. Vis dėl to, vyraujantys smėlingi gruntai sudaro palankias sąlygas eoliniams procesams vykti, ypač tais atvejais, kai pažeidžiamas dirvožemio sluoksnis ir kt..

Naudingų iškasenų telkinių planuojamoje teritorijoje nėra. Artimiausias K4 rajonui naudingųjų iškasenų telkinys Kunigiškių žvyro ir smėlio telkinys nutolęs daugiau nei 1,5 km pietų kryptimi.

Paviršinio vandens telkinių, įregistruotų Lietuvos Respublikos upių, ežerų ir tvenkinių kadastrė, planuojamoje teritorijoje nėra (3.4.2 pav.).

Planuojama teritorija nuo Baltijos jūros nutolusi apie 1,9 - 2 km atstumu. Pietvakarinė K4 rajono teritorijos dalis patenka į Baltijos jūros krantų apsaugos zoną (lokalizacija 3.5.2 – 3.5.3 pav. koncepcijos I ir II variantų brėžiniuose). Abu K4 rajono koncepcijos variantai nepažeidžia Jūros krantų apsaugos ir naudojimo nuostatų reikalavimų.

K4 rajono šiaurinėje dalyje yra vandens telkinys – apžėlusis kūdra, kurios plotas – apie 0,3 ha. Ši kūdra nėra įtraukta į LR upių, ežerų ir tvenkinių kadastrą, paviršinio vandens telkinio apsaugos zona ir pakrantės apsaugos juosta nenustatyta.

Remiantis Lietuvos pelkių ir durpynų žemėlapiu informacija (GEOLIS) planuojamoje teritorijoje pelkių ir durpynų nėra, o artimiausi (melioruotos žemapelkės) yra nutolę 0,8 – 1,4 km (3.4.3 pav.).

3.4.2 pav. Ištrauka iš LR upių, ežerų ir tvenkinių kadastro (šaltinis: Aplinkos apsaugos agentūra)

3.4.3 pav. Ištrauka iš „Pelkių ir durpynų žemėlapis“ (Šaltinis: GEOLIS).

Tinklalapio geoportal.lt duomenimis planuojamos teritorijos centrinėje dalyje yra pelkė (plotas – apie 0,48 ha). Remiantis Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašu (patv. 2001-11-07 Aplinkos ministro įsakymu Nr. 540) „<...> pelkė – įmirkęs žemės plotas su charakteringa pelkių augalija, kuriame vyksta pelkėjimo procesas ir dažniausiai yra susidaręs durpių sluoksniš“.

Atliekant apžvalginius stebėjimus natūroje nustatyta, kad šis plotas neturi pelkės savybių pagal aukščiau pateiktą apibūdinimą: nėra charakteringos pelkių augalijos, yra reljefo pažemėjime, kurį lietingu periodu užpildo paviršinis vanduo, o sausuoju periodu teritorija išdžiūsta, pelkėjimo procesai nevyksta (3.4.4. pav.). Pažymėtos pelkės teritorijoje apsaugos priemonės nereikalingos⁴.

⁴ Kaip ir kitose degraduoto gamtinio karkaso teritorijose, pažymėtos pelkės vietoje būtina atlikti detalius ekogeologinius tyrimus ir įvertinti užteršto grunto paplitimą bei kiekį, nustačius viršijimus parengti užteršto grunto tvarkymo planą ir išvalyti.

3.4.4 pav. K4 rajone pažymėta pelkės teritorija ir jos faktinis vaizdas iš viršaus (šaltinis: geoportal.lt)

Dominuojantis gamtinės aplinkos komponentas planuojamoje teritorijoje yra miškai. Remiantis miškų kadastro duomenimis, K4 rajono teritorijoje yra 75,77 ha miškų (83,9 % viso K4 rajono ploto). Visi šie miškai yra valstybiniai (3.4.5 pav.), II B grupės (specialiosios paskirties miškai, rekreaciniai miškai), pogrupis – miestų miškai (3.4.6 pav.). Vyraujanti medžių rūšis – pušis, amžius svyruoja nuo 26 iki 116 metų.

3.4.5 pav. Ištrauka iš miškų kadastro duomenų žemėlapiu – valstybinės reikšmės miškai (šaltinis: geoportal.lt)

3.4.6 pav. Ištrauka iš Miškų kadastro duomenų žemėlapis – miškų grupės ir pogrupiai (šaltinis: geoportal.lt)

II B grupė - tai yra miško parkai, miestų miškai, valstybinių parkų rekreacinių zonų miškai, rekreaciniai miško sklypai ir kiti poilsiui skirti miškai. Ūkininkavimo tikslas – formuoti ir išsaugoti rekreacinę miško aplinką. Ūkininkavimo tikslas – formuoti ir išsaugoti rekreacinę miško aplinką. Šios miškų grupės medynuose draudžiami plynieji pagrindiniai miško kirtimai, o gamtinės brandos nepasiekusiuose medynuose draudžiami atvejiniai pagrindiniai miško kirtimai. Kirtimus draudžiama vykdyti poilsiaavimo sezono metu, išskyrus stichinių arba biotinių veiksnių sudarkytus medynus.

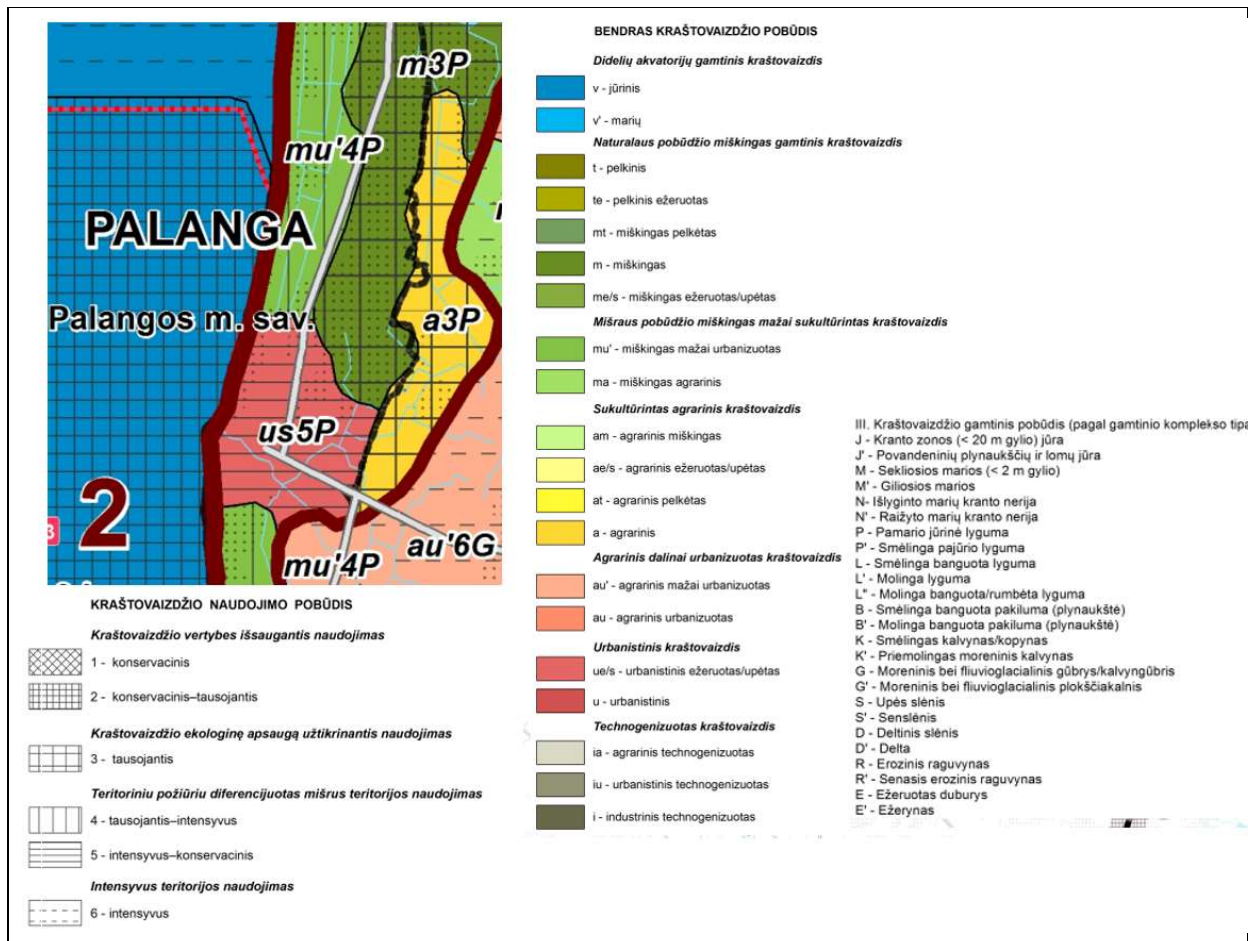
Vadovaujantis geoportal.lt duomenimis, artimiausios kertinės miško buveinės nuo planuojamos teritorijos nutolusios daugiau nei 3 km.

Šiuo metu K4 rajono teritorija didžiaja dalimi apaugusi mišku, yra neapaugusių mišku plotų, šiaurinėje dalyje yra vandens telkinys - kūdra (3.4.7 pav.).

3.4.7 pav. Gamtinis kraštovaizdis planuojamoje teritorijoje.

Vadovaujantis Nacionaliniu kraštovaizdžio tvarkymo planu (toliau NKTP), planuojama teritorija patenka į Vakarų Pabaltijo žemumų ruožo (B) Pajūrio žemumos srities (II) urbanizuoto miškingo Baltijos pakrantės lygumos rajono ribas. Pagal kraštovaizdžio gamtinį pobūdį planuojamoje teritorijoje išskiriamas – smėlingos pajūrio lygumos (P'), pagal sukultūrinimo pobūdį - miškingas kraštovaizdis (m). NKTP sprendinių brėžinyje „Kraštovaizdžio tvarkymo zonos M 1:200000“ šiai teritorijai nustatytas *tausojantis (kraštovaizdžio ekologinę apsaugą užtikrinantis)* naudojimo pobūdis (3)⁵.

3.4.8 pav. Ištrauka iš „Lietuvos Respublikos nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo planas. Sprendiniai. Kraštovaizdžio tvarkymo zonos M 1:200 000“ (šaltinis: www.tpd.lt).

Nagrinėjant planuojamą teritoriją stambesniame mastelyje (M 1:2000) išryškėja, kad teritorija pagal bendrąjį

⁵ Tausojančio teritorijos vystymo sampratos: <...>

Miškų ūkio atveju - ūkininkavimas pagal ekosistemų apsaugos, rekreacinių ir apsauginių miškų (II–III miškų grupės) tvarkymo reikalavimus, nenaudojant plynų kirtimų arba juos taikant labai ribotai, plynus kirtimus taikant tik išskirtiniais atvejais, kai atkurti ir (ar) ugdyti miškus neplynų kirtimų būdais nėra galimybių;

Rekreacijos atveju – poilsio organizavimas žemės sklypams nesuteikiant rekreacinės paskirties, siekiant sudaryti palankias sąlygas lankytis gamtoje pažintiniais (pažintinio pėsčiųjų, dviračių, žirgų, slidžių turizmo), pasivaikščiavimo, sveikatingumo, maudymosi, grybavimo, uogavimo, kitais ramaus poilsio tikslais, įrengti trumpalaikio poilsio vietas (poilsio, atokvėpio aikšteles, regyklas, maudymosi vietas, kt.) ne ilgalaikiam stovyklavimui (be palapinių statymo), įrengti pažintinius pėsčiųjų, dviratininkų, pasivaikščiavimo, sveikatingumo takus, žirginio, slidžių, vandens turizmo trasas, tvarkyti miško parkus, vandens telkinių pakrantes, kitus gamtinius kompleksus, kuriant juose minimalią rekreacinę infrastruktūrą.

kraštovaizdžio pobūdį nėra vienalytė, ir vien tik „miškingo“ kraštovaizdžio apibūdinimas jai netinka.

Didelę K4 rajono teritorijos dalį užima buvusi sovietinė karinė teritorija, kurioje buvo dislokuotas priešlėktuvinis gynybos divizionas Nr.90450, kuriame buvo daug įvairių karinės paskirties statinių. 1992 m. teritorija perduota Lietuvos Respublikai. Pasitraukus sovietų armijai teritorijoje likusiose pastatuose veikė smulkios medienos perdirbimo įmonės, buvusios kareivinės buvo perduotos socialinio būsto fondui ir tam tikslui naudojamos iki šiol. Tačiau dauguma statinių šiuo metu yra sugriuvę arba blogos būklės, aplinkinė teritorija užteršta atliekomis, gadinamas Palangos miesto įvaizdis (3.4.8 pav.).

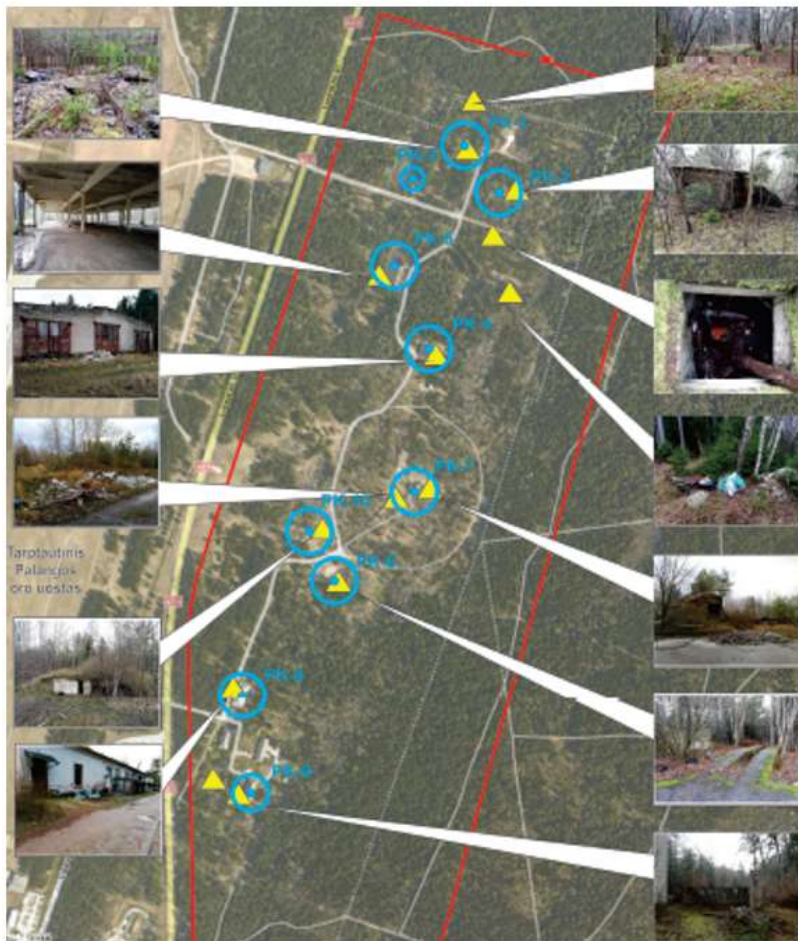

3.4.8 pav. Apleistos teritorijos K4 rajone

Kaip matoma iš 3.4.8 pav. pateiktų nuotraukų, tam tikrose K4 rajono vietose kraštovaizdis smarkiai pažeistas. Palei buvusį karinės paskirties kelią, einantį K4 rajono viduriu iš pietų į šiaurę, išsidėstę buvę kariniai pastatai ir kiti statiniai, kurie yra apleisti, griūvantys ar sugriuvę (3.4.9 pav.). Apleistoje ir nenaudojamoje teritorijoje per eilę metų kaupėsi ne tik šiukšlės, bet ir formavosi savaiminės kilmės želdiniai. Visa buvusi karinė teritorija išskiriama kaip ypatingai didelio pavojingumo geologinės aplinkos taršos židiny (plačiau 3.5.1 teksto skyriuje).

Planuojamos teritorijos dalyje, nepatekusioje į karinės teritorijos ribas vyrauja santykinai natūralus gamtinis - miškingas kraštovaizdis, kuriame plyti II B grupės (specialiosios paskirties miškai, rekreaciniai miškai), pogrupis – miestų miškai.

Informacija apie teritorijoje sutinkamas EB svarbos natūralias buveines, saugomų rūšių augavietes ir radavietes pateikiama 4.1 teksto skyriuje.

3.4.9 pav. Apleistų statinių išsidėstymas K4 rajone

Gamtinės aplinkos pokyčiai jeigu planas nebus įgyvendintas: planuojamos teritorijos dalyje, kurioje vyrauja santykinai natūralus gamtinis - miškingas kraštovaizdis gamtinės aplinkos pokyčiai nenumatomi, tačiau problemine išlika didelę K4 rajono teritorijos dalį užimanti apleista, netvarkoma, vietomis technogeniškai pažeista buvusi sovietinė karinė teritorija, labai menkinanti Palangos kurorto gamtinės aplinkos įvaizdį.

3.5 Aplinkos kokybės įvertinimas

3.5.1 Dirvožemio tarša

Remiantis Lietuvos geologijos tarnybos duomenimis į planuojamą K4 rajoną patenka sovietiniu laikotarpiu veikęs priešlėktuvinis gynybos divizionas, kuris inventorizuotas 2009-07-01 ir išskirtas kaip ypatingai didelio pavojingumo geologinės aplinkos taršos židiny (3.5.1 lentelė, 3.5.1 pav.).

3.5.1 lentelė. Potencialaus geologinės aplinkos taršos židinio charakteristikos

Židinio Nr.	Koordinatės		Tipas	Adresas	Pavojus gruntui	Pavojus paviršiniam vandeniui	Pavojus požeminiam vandeniui	Bendras pavojingumas
	Šiaurės koord.	Rytų koord.						
8527	6208499	319224	Karinė teritorija	Klaipėdos apskr., Palangos m. sav., Palangos m., Liepojos pl.	Ypatingai didelis pavojus	Vidutinis pavojus	Ypatingai didelis pavojus	Ypatingai didelis pavojus

3.5.1 pav. Ištrauka iš „Potencialių geologinės aplinkos taršos židinių ir ekogeologinių tyrimų žemėlapis“ (šaltinis: GEOLIS).

Esamos būklės įvertinimo stadijoje 2020 m. buvo tirtas K4 rajono dirvožemio užterštumas. Tyrimą atliko UAB „DGE Baltic Soil and Environment“. Planuojamoje teritorijoje buvo paimta 10 jungtinių dirvožemio bandinių. Bandiniai buvo imami apeinant visą teritoriją ir iš jos atskirų vietų renkant taip, kad jie tolygiai pasiskirstytų intensyviai kariniams tikslams naudotame plote. Dirvožemio ir po juo esančio grunto mėginiai buvo imami naudojant „Eikelkamp“ rankinį grąžtą arba nerūdijančio plieno nedažyto plieno kastuvėliu iš 0,05 - 0,15 m gylio. Nustatyta, kad:

- tiriamos žemės paviršiuje, natūraliame reljefe paplitęs limnoglacialinis, įvairaus rupumo smėlis. Vietomis esančiuose užpelkėjusiuose reljefo pažemėjimuose ir kūdrose aptinkamos durpės ir dumblas (bIV). Technogeniškai pažeistuose plotuose aplink antžeminius ir požeminius pastatus, buvusių baterijų pamatus ir apsauginius pylimus paplitęs techogeninis gruntas (tIV), kurio storis požeminių pastatų aplinkoje gali siekti kelis metrus;
- naftos produktų kiekio grunte nustatymui buvo surinkta 10 jungtinių bandinių. 6 iš 10 bandinių buvo aptikta naftos produktų, patikslintas ribines vertes (RVp) viršijančios koncentracijos nustatytos 4 bandiniuose;
- daugiaciklių aromatinių angliavandenilių kiekio nustatymui buvo paimti 2 grunto bandiniai. Nustatytos koncentracijos nė viename bandinyje neviršijo ribinių verčių pagal D1-230;
- sunkiųjų metalų koncentracijos, viršijančios RVp, nustatytos 2 bandiniuose.

Dirvožemio užterštumo tyrimo Išvadoje konstatuojama, kad teritorijoje, esančioje Palangos mieste, Liepojos pl. 10, tyrimo metu grunte buvo nustatytos naftos produktų ir sunkiųjų metalų koncentracijos, viršijančios patikslintas ribines vertes pagal D1-230 ir LAND 9-2009 II grupės (jautrioms taršai) teritorijoms taikomus reikalavimus.

Teritorijoje būtina atlikti detalius ekogeologinius tyrimus ir įvertinti užteršto grunto paplitimą bei kiekį. Detalių ekogeologinių tyrimo atlikimas, užteršto dirvožemio tvarkymo planų parengimas (jei reikia) ir grunto išvalymas turi būti numatytas etapais, nustačius (patikslinus) planuojamas veiklas, t. y. žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentuose ir/ar techniniuose projektuose.

3.5.2 Oro taršos koncentracijos įvertinimas

Aplinkos oro teršalų šaltinis planuojamame K4 rajone – tai autotransportas, važiuojantis planuojamomis gatvėmis K4 rajono viduje. Pagal bendrojo plano koregavimo K4 rajone koncepcijos duomenis, pilnai įgyvendinus suplanuotus sprendinius, 2030 m. eismo intensyvumas K4 rajono gatvėse sudarys (3.5.2 lentelė):

3.5.2 lentelė. Eismo intensyvumo prognozė 2030 m. (automobiliai per parą)

Kelias	Eismo intensyvumas vasaros metu	Eismo intensyvumas ne vasaros metu	Sunkiojo transporto dalis, %	Greitis, km/val.
I variantas				
Gatvės K4 rajone	650	450	3%	50
II variantas				
Gatvės K4 rajone	600	400	3%	50

Remiantis Klaipėdos miesto ir kitų miestų oro taršos žemėlapių informacija, toli nuo stacionarių šaltinių esančiose mažo eismo intensyvumo gatvėse oro teršalų koncentracijos yra nežymios, gatvių raudonųjų linijų ribose nesiekia ribinių verčių, todėl apribojimai specializuotų kompleksų statybai dėl oro taršos nenumatomi. Plano sprendiniai dėl savo veiklos pobūdžio ir masto nesąlygos oro taršos padidėjimo.

3.5.3 Transporto triukšmas

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011-06-13 įsakymu Nr. V-604, triukšmo poveikis gyvenamajai ir visuomeninei aplinkai reglamentuojamas higienos norma HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“.

Remiantis šia higienos norma, triukšmo ribiniai dydžiai taikomi gyvenamuosiuose pastatuose, visuomeninės paskirties pastatuose bei šių pastatų (išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties pastatus) aplinkoje, apimančioje žemės sklypų, kuriuose pastatyti nurodytieji pastatai, ribas ne didesniu nei 40 metrų atstumu nuo pastatų sienų. Pagal šią higienos normą leidžiami triukšmo ribiniai dydžiai pateikti 3.5.3 lentelėje.

3.5.3 lentelė. Leidžiami triukšmo ribiniai dydžiai L_{AeqT}

Objekto pavadinimas	L_{dvn} , dBA	L_{dienes} , 7-19 h, dBA	L_{vakaro} , 19-22 h dBA	$L_{nakties}$, 22-7 h dBA
Gyvenamųjų pastatų (namų) ir visuomeninės paskirties pastatų (išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties pastatus) aplinkoje ⁶ , veikiamoje transporto sukeltame triukšmo	65	65	60	55

Pastaba: nurodytų objektų, esančių kurortuose ir kurortinėse teritorijose, aplinkoje triukšmo ribiniai dydžiai mažinami 5 dBA.

K4 rajonas patirs triukšmą nuo Palangos oro uosto, magistralinio kelio Nr. A13, rajoninio kelio Nr. 2336 bei K4 rajono viduje planuojamų gatvių.

Skaičiavimo ir vertinimo metodika

Automobilių kelių triukšmo skaičiavimai atlikti triukšmo skaičiavimo programa *CadnaA 2020*, naudojant triukšmo skaičiavimo metodiką „NMPB-Routes-96“. Triukšmo skaičiavimas atliktas pagal esamą ir prognozuojamą autotransporto greitį, eismo intensyvumą (lengvojo ir sunkaus autotransporto dalį), įvertinant vidutines meteorologines sąlygas (pagal Klaipėdos meteorologinės stoties duomenis), kelio dangą, žemės paviršių, aplinkos (žemės) triukšmo absorbciją. Skaičiavimai atlikti 2 m aukštyje.

⁶ Pagal HN 33:2011 „2. Triukšmo ribiniai dydžiai taikomi gyvenamuosiuose pastatuose, visuomeninės paskirties pastatuose bei šių pastatų, išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties pastatus, aplinkoje, apimančioje žemės sklypų, kuriuose pastatyti nurodytieji pastatai, ribas ne didesniu nei 40 m atstumu nuo pastatų sienų

3.6.4 lentelė. Eismo intensyvumo prognozė 2030 m.

Kelias	Eismo intensyvumas				Greitis, km/val.
	Dieną (7 – 19 val.), per valandą	Vakare (19 – 22 va.), per valandą	Naktį (22 – 07 val.), per valandą	Vidutinis metinis eismo intensyvumas, Viso per parą	
A13 kelias				7200	90
Viso	472	294	73		
Sunkiojo transporto dalis	6%	4%	5%		
Kelias Nr. 2336				3270	50
Viso	219	123	30		
Sunkiojo transporto dalis	6%	3%	7%		
Gatvės K4 rajone				500	
Viso	33	20	12		
Sunkiojo transporto dalis	3%	3%	3%		

Šaltinis: panaudoti Lietuvos automobilių kelių direkcijos informacinės sistemos LAKIS skaičiuoklių-klasifikatorių 2019 m. duomenys keliuose Nr. A13 ir Nr. 2336 ties K4 rajonu bei pritaikytos Europos Komisijos dokumento „Energijos, transporto ir šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijų tendencijos iki 2050 metų“ (2016) prognozės Lietuvai.

Skaičiuojant suminį triukšmą vertintas Palangos oro uosto sukeliamas triukšmas. Palangos (PLQ) oro uosto apylinkėse yra vykdomi nuolatiniai triukšmo matavimai (monitoringas), kurių pagrindu kasmet rengiami triukšmo žemėlapiai ir ataskaita už praėjusius metus (vadovaujantis Civilinės aviacijos administracijos 2012 m. sausio 13 d. įsakymu Nr. 4R-10 patvirtinto Orlaivių triukšmo matavimo oro uostų apylinkėse tvarkos aprašo 7 ir 8 punktais). Specialiosiose žemės naudojimo sąlygose nustatyta Palangos oro uosto triukšmo poveikio zonos riba.

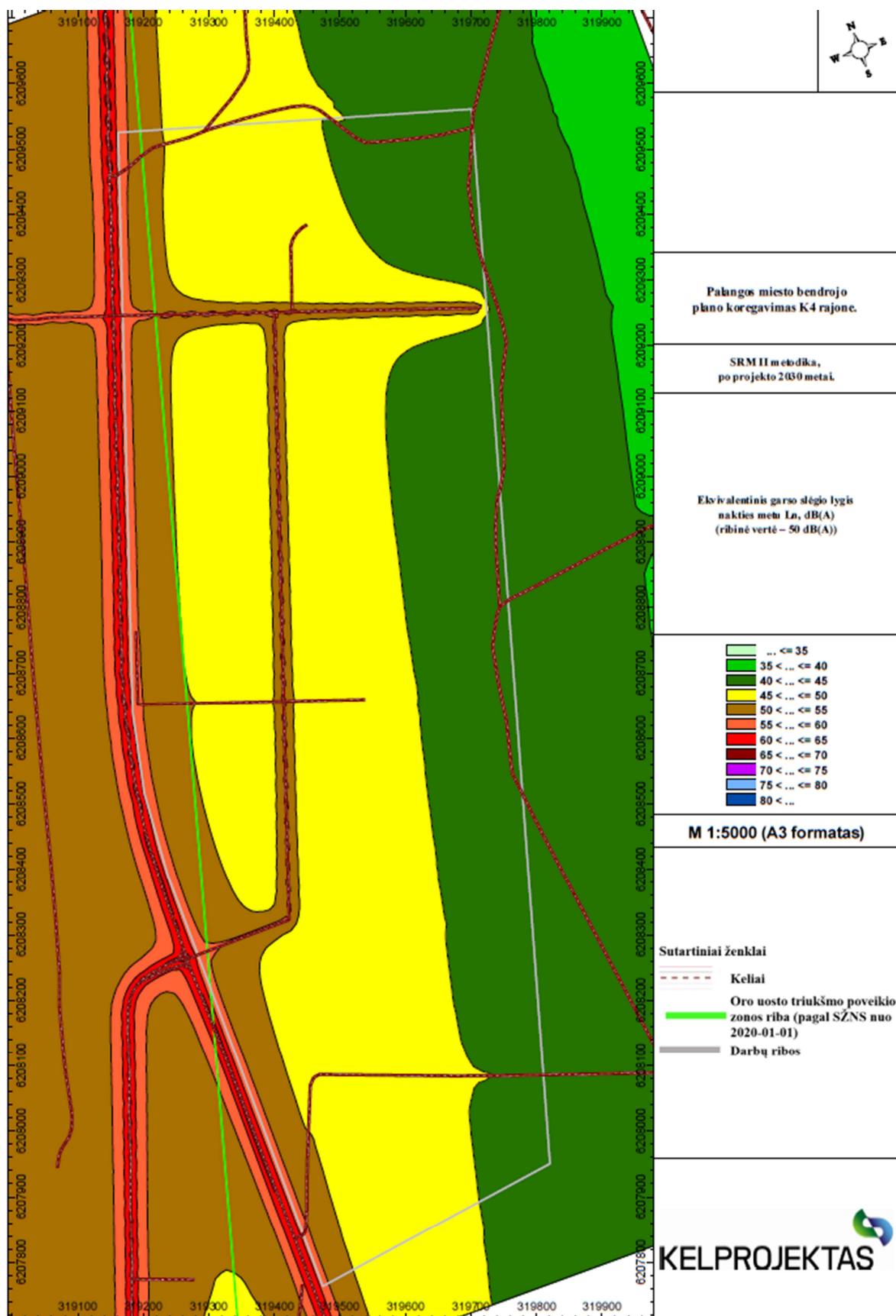
Atsižvelgiant į tai, kad Palangos oro uosto pateikiamuose duomenyse vertinamas paros ir nakties laikotarpio triukšmas, šiame skaičiavime vertintas suminis nakties bei paros triukšmas, žemėlapiai pateikti 3.6.2 ir 3.6.3 pav.

Pagal šiame darbe apskaičiuotus triukšmo duomenis matome, kad:

- paros L_{dvn} viršnorminio triukšmo izolinija yra pasislinkusi keliais metrais toliau į rytus lyginant su nakties L_n izolinija. Apribojimai turi būti taikomi pagal paros L_{dvn} triukšmo izoliniją;
- suminio triukšmo zona lyginant su Palangos oro uosto triukšmo poveikio zona yra pasislinkusi į rytus:
 - pietinėje K4 rajono dalyje – keliasdešimt metrų;
 - centrinėje K4 rajono dalyje – kelis - keliolika metrų;
 - šiaurinėje dalyje – keliasdešimt metrų.
- K4 rajone planuojamų gatvių viršnorminio triukšmo izolinijos praktiškai sutampa su inžinerinės infrastruktūros koridorių ribomis.

Specializuotų kompleksų teritorijose visuomeninės paskirties pastatų aplinkos negali patekti į viršnorminę suminio triukšmo zoną. Rengiant atskirų objektų techninius projektus būtina atlikti triukšmo modeliavimą pagal faktinę situaciją ir nenumatyti visuomeninės paskirties pastatų (išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties) statybos, jeigu jų aplinkoje prognozuojami triukšmo ribinių verčių viršijimai arba numatyti triukšmą mažinančias priemones.

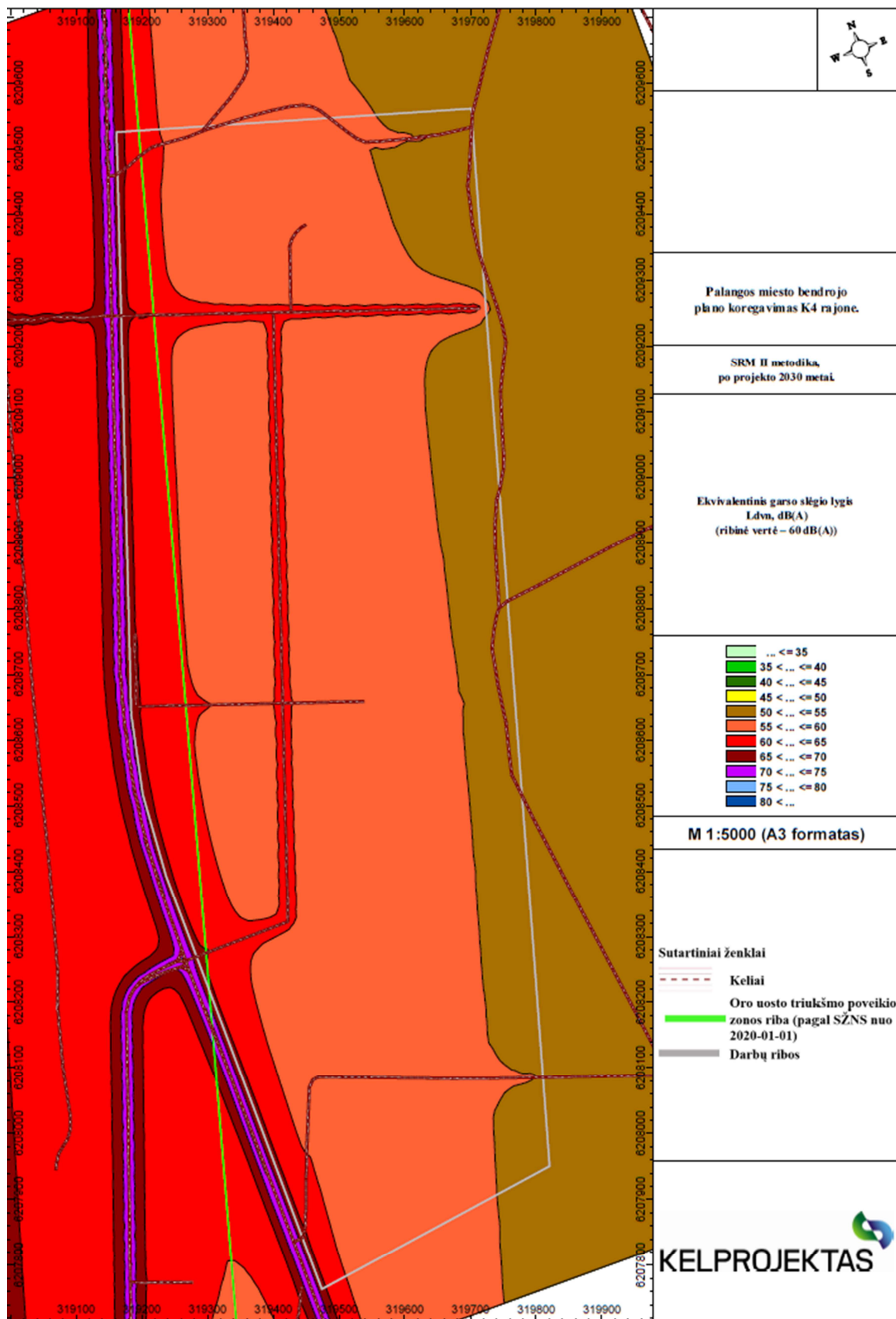
Aplinkos kokybės pokyčiai jeigu planas nebus įgyvendintas – oro taršos ir transporto triukšmo lygis nesikeis, tačiau nebus sprendžiami užteršto grunto tvarkymo klausimai – neatlikti detalūs ekogeologiniai tyrimai, neparengti užteršto dirvožemio tvarkymo planai, neatliktas grunto išvalymas, kuris turi būti numatytas etapais, nustačius (patikslinus) planuojamas veiklas, t. y. žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentuose ir/ar techniniuose projektuose.

3.5.2 pav. Suminio nakties triukšmo prognozės žemėlapis 2030 metams

Palangos miesto bendrojo plano koregavimas K4 rajone (T00046543)

Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaita, 2021

3.5.3 pav. Suminio paros triukšmo prognozės žemėlapis 2030 metams

Palangos miesto bendrojo plano koregavimas K4 rajone (T00046543)

Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaita, 2021

3.6 Esamos aplinkos būklės įvertinimo išvados

1. Vadovaujantis Nacionaliniu kraštovaizdžio tvarkymo planu planuojama teritorija patenka į Vakarų Pabaltijo žemumų ruožo (B) Pajūrio žemumos srities (II) urbanizuoto miškingo Baltijos pakrantės lygumos rajono ribas. Pagal kraštovaizdžio gamtinį pobūdį planuojamoje teritorijoje išskiriamas – *smėlingos pajūrio lygumos (P')*, pagal sukultūrinimo pobūdį – *miškingas kraštovaizdis (m)*, teritorijai nustatytas *tausojantis (kraštovaizdžio ekologinę apsaugą užtikrinantis)* naudojimo pobūdis (3).
2. Nagrinėjant planuojamą teritoriją stambesniame mastelyje (M 1:2000) išryškėja, kad teritorija pagal bendrąjį kraštovaizdžio pobūdį nėra vienalytė, ir vien tik „miškingo“ kraštovaizdžio apibūdinimas jai ne visais atvejais tinka. Didžioji planuojamo K4 rajono teritorijos dalis buvo naudojama sovietų okupacinės kariuomenės. Nuo 1992 m. teritorija nenaudojama pagal paskirtį, tačiau teritorija ir pastatai yra apleisti ir fiziškai pažeisti.
3. Funkciniu ir urbanistiniu požiūriu planuojama teritorija priskirta svarbiai formuotinai miesto specializuotų kompleksų teritorijai, kurioje turi būti plėtojama visuomeninė ir komercinė veikla, užtikrinta bendro naudojimo erdvių, atskirųjų želdynų ir architektūros kokybė. Esama teritorijos funkcinė ir planinė struktūra turi būti koreguojama iš esmės.
4. Esamos žemėvaldos ir žemėnaudos įvertinimo metu nustatyta, kad turi būti koreguojamos K4 rajono ribos ir plotas.
5. K4 rajono teritorijoje dominuoja miškų ūkio pagrindinės žemės naudojimo paskirties žemė, kuri užima 83,9 proc. planuojamos teritorijos. Kita laisva žemė, kuri neapaugusi mišku, užima 14,5 proc. planuojamos teritorijos. Nagrinėjamos teritorijos ribose nėra konservacinės ir žemės ūkio paskirties žemės.
6. K4 rajone yra įregistruoti 8 žemės sklypai, yra 33 registruoti pastatai, iš kurių 10 nugriauti. Turi būti tikslinama pastatų teisinė registracija pagal faktą.
7. Planuojamoje teritorijoje naudingųjų iškasenų telkinių nėra.
8. K4 rajono teritorijoje yra inventorizuotas potencialus geologinės aplinkos taršos židinyš Nr. 8527.
9. K4 rajone yra parengta Dirvožemio užterštumo tyrimo ataskaita (rengėjas UAB „DGE Baltic Soil and Environment“), kurioje pateikta išvada: kadangi dirvožemio užterštumo tyrimo metu grunte buvo nustatytos naftos produktų ir sunkiųjų metalų koncentracijos, viršijančios patikslintas ribines vertes pagal D1-230 ir LAND 9-2009 II grupės (jautrioms taršai) teritorijoms taikomus reikalavimus, teritorijoje būtina atlikti ekogeologinį tyrimą bei įvertinti užteršto grunto paplitimą ir kiekį.
10. Rengiamo teritorijų planavimo dokumento apimtyje (savivaldybės lygmens bendrojo plano dalinis koregavimas) įvardinti konkrečias numatomas veiklas, kurios leistų nustatyti užterštos teritorijos tvarkymo plano priemones bei būdus (su reikalaujamais teršalų išvalymo lygiais) yra neįmanoma, todėl ekogeologinį tyrimą būtina įtraukti į vėlesnių etapų darbus (detalieji planai, techniniai projektai).
11. K4 rajono teritorija patenka į aerodromo apsaugos zonas ir į kliūčių ribojimo paviršių zonas, todėl statant, rekonstruojant ar įrengiant statinius aerodromų apsaugos zonose, privaloma vadovautis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo III skyriaus pirmo skirsnio „Aerodromo apsaugos zonos ir jose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos“ reikalavimais.
12. Esami vietinės reikšmės keliai K4 rajono teritorijoje neturi jokios išliekamosios vertės dėl esamos techninės būklės ir neturi įtakos teritorijos perspektyvinei planinei struktūrai.
13. Esamos būklės įvertinimo metu identifikuotos 5 nuovažos. Dėl eismo saugos reikalavimų sankryžų ir nuovažų su šalutiniais keliais kiekis valstybinės reikšmės keliuose yra griežtai ribojamas pagal kelių techninio reglamento KTR 1.01:2008. Bendrųjų sprendinių formavimo stadijoje būtina įvertinti pavienių nuovažų apjungimo ar panaikinimo galimybes.
14. Susisiekimo infrastruktūros sprendiniai turi būti numatomi planuojamais lygiagrečiais su valstybinės reikšmės keliu A13 Klaipėda – Liepoja (Liepojos pl.) jungiamaisiais keliais (gatvėmis), kuriais būtų užtikrinta galimybė privažiuoti prie numatomų plėtoti teritorijų.

15. Valstybinės reikšmės kelio A13 Klaipėda – Liepoja (Liepojos pl.) apsaugos zonoje gali būti vystoma kelių aptarnavimo infrastruktūra tik kelių techninio reglamento KTR 1.01:2008 „Automobilių keliai“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2008 m. sausio 9 d. įsakymu Nr. d1-11/3-3, 216 punkte nurodyti statiniai – kavinė, degalinė, automobilių plovykla ir tualetas. Galimybė privažiuoti visiems objektams turės būti sprendžiama vadovaujantis kelių techniniu reglamentu KTR 1.01:2008 11 skyriaus 2 skirsnio reikalavimais.
16. Prie valstybinės reikšmės kelių inžinerinius tinklus, pėsčiųjų ir dviračių takus neplanuoti valstybinės reikšmės kelių juostų ribose, statinius neplanuoti valstybinės reikšmės kelių apsaugos zonose.
17. K4 rajono teritorija neišvystyta inžinerine prasme: neprijungta prie Palangos miesto centralizuotų buitinių nuotekų ir vandentiekio tinklų, teritorijoje nėra vandens bokštų ir vandens gerinimo įrenginių, lietaus nuotekų sistemos, centralizuotų šilumos tinklų, skirstomojo dujotiekio tinklų. Planuojamos teritorijos esamą inžinerinę sistemą sudaro: esama transformatorinė pastotė, 0,4 KV kabeliai, 10 KV oro linija ir veikiantis telekomunikacijų tinklas.
18. Planuojamos teritorijos užstatymo reglamentai yra ribojami dėl labai artimos gretimybės – Tarptautinio Palangos oro uosto teritorijos. Į planuojamą teritoriją patenka dvi aerodromo apsaugos zonos: 1. apsaugos zona, kurioje statyti ir rekonstruoti statinius ir įrengti įrenginius, kurių aukštis aerodromo žemiausio kilimo ir tūpimo tako slenksčio altitudės atžvilgiu yra 20 metrų ir didesnis; 2. apsaugos zona, kurioje – statyti ir rekonstruoti statinius ir įrengti įrenginius, kurių aukštis aerodromo žemiausio kilimo ir tūpimo tako slenksčio altitudės atžvilgiu yra 45 metrai ir didesnis.
19. K4 rajono vakarinė dalis patenka į Palangos oro uosto triukšmo poveikio zoną. Tačiau, atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu yra rengiamas *Žemės sklypo Liepojos pl. 1 ir teritorijos prie žemės sklypo Liepojos pl. 1, Palangoje, detalusis planas* (baigiamasis etapas), kurio apimtyje atliktas *Tarptautinio Palangos oro uosto poveikio visuomenės sveikatai vertinimas* (toliau – PVSV)- ji keisis. PVSV ataskaitos pagalba nustatyta Palangos oro uosto sanitarinės apsaugos zonos (SAZ) riba – sutapatinta su oro uosto sklypų ribomis ir 2028 m. prognozuojama Lnakties 50 dBA izolinija. (žr. 2.4.2. pav.). Nustatyta SAZ riba atitinka Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme naudojamą aerodromo triukšmo apsauginės zonos formulotę ir įsigalios patvirtinus *Žemės sklypo Liepojos pl. 1 ir teritorijos prie žemės sklypo Liepojos pl. 1, Palangoje, detalųjį planą*.
20. K4 rajono teritorija ribojasi su magistraliniu keliu A13 Klaipėda – Liepoja (Liepojos pl.) ir šalia yra rajoninio kelio Nr. 2336 Kunigiškiai – Palanga. Dėl eismo saugos reikalavimų sankryžų ir nuvažų su šalutiniais keliais kiekis valstybinės reikšmės keliuose yra griežtai ribojamas pagal KTR 1.01:2008. Todėl susisiekimo infrastruktūros sprendiniai turi būti numatomi planuojamais lygiagrečiais su valstybinės reikšmės keliu A13 Klaipėda – Liepoja (Liepojos pl.) jungiamaisiais keliais (gatvėmis), kuriais būtų užtikrinta galimybė patekti į urbanizuojamas teritorijas. Vadovaujantis KTR 1.01:2008, magistraliniuose keliuose sankryžos ir nuvažos kiekvienoje kelio pusėje gali būti įrengiamos ne dažniau kaip kas 1000 metrų. Dėl to atsiranda poreikis naikinti dalį esamų nuvažų.
21. Planuojamoje teritorijoje dominuoja miškų ūkio paskirties žemė, kuri užima virš 80 proc. planuojamos teritorijos. Tai II miškų grupės Specialios paskirties miškai: B. Rekreaciniai miškai. Likusi teritorijos dalis, kuri neapaugusi mišku, užima tik 14,5 proc. planuojamos teritorijos. Rengiant savivaldybės lygmens Palangos miesto bendrojo plano koregavimą K4 rajone, bus nurodomos teritorijos, kuriose yra poreikis miško žemę paversti kitomis naudmenomis, o pati miško žemių pavertimo kitomis naudmenomis procedūra bus atliekama žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentais (detaliaisiais planais).

4 TERITORIJŲ, KURIOS GALI BŪTI REIKŠMINGAI PAVEIKTOS, APRAŠYMAS

Darnaus vystymosi principas reikalauja reguliuoti urbanizacijos procesą, nedarant žalos aplinkai. Nevaldoma urbanizacija gali turėti neigiamos įtakos ir negrįžtamų pasekmių aplinkai, visų pirma gamtinei ir kultūrinei. Palangos miesto bendrojo plano K4 rajono koregavimu siekiama sudaryti palankias sąlygas šios Palangos kurorto funkcinės zonos vystymui, išlaikant balansą tarp urbanizuotų ir laisvų erdvių, saugant vertingą kraštovaizdį.

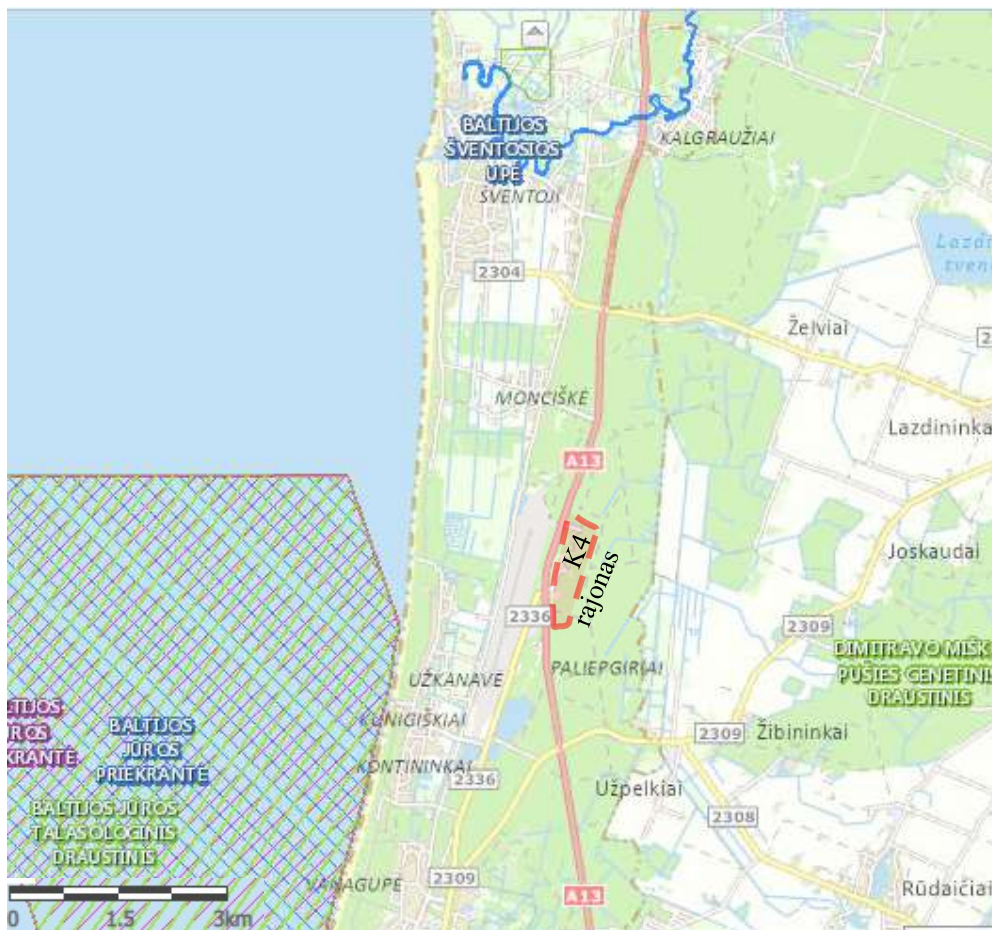
Teritorijoms, kurios gali būti reikšmingai paveiktos įgyvendinant K4 rajono koregavimo sprendinius priklauso gamtos ir kultūros paveldo apsaugai svarbios teritorijos bei objektai.

4.1 Kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės apsaugai svarbios teritorijos

Kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės apsaugai svarbias teritorijas planuojamoje teritorijoje ir jos gretimybėse atstovauja *konservacinės apsaugos prioriteto*, „Natura 2000“, *gamtinio karkaso teritorijos*, *EB svarbos natūralios buveinės*, *miškai ir kertinės miško buveinės*, *saugomų rūšių augavietės ir radavietės*.

Konservacinės apsaugos prioriteto ir „Natura 2000“ teritorijos

Planuojamoje teritorijoje (K4 rajonas) *konservacinės apsaugos prioriteto* ir „Natura 2000“ teritorijų nėra, artimiausios yra nutolusios nuo kelių kilometrų ir didesniu atstumu (4.1.1 - 4.1.2 lent., 4.1.1 pav.). Saugomų gamtos paveldo objektų planuojamoje teritorijoje ir jos gretimybėse nėra.

4.1.1 pav. K4 rajono padėtis saugomų teritorijų ir „Natura 2000“ teritorijų atžvilgiu (šaltinis: <http://stk.am.lt>)

4.1.1 lentelė. Saugomos teritorijos planuojamos teritorijos gretimybėse

Eil. Nr.	Pavadinimas	Identifikavimo kodas	Apsaugos tikslai	Atstumas iki K4 rajono, km	Galimas K4 rajono poveikis
1.	Baltijos jūros talasologinis draustinis	0211000000001	Išsaugoti rudakalių narų, sibirinių gagų, klykuolių, didžiųjų dančiasnapių ir mažųjų kirų žiemojimo ir migracinių sankauptų vietą	~2,0	nenumatomas
2.	Dimitravo miško pušies genetinis draustinis	0210800000031	Išsaugoti Dimitravo miško paprastosios pušies (<i>Pinus sylvestris</i> L.) populiacijos genetinę įvairovę kintančios aplinkos sąlygoms ir užtikrinti šios populiacijos atsikūrimą arba atkūrimą jos dauginamąja medžiaga	~5,0	nenumatomas

4.1.2 lentelė. „Natura 2000“ teritorijos planuojamos teritorijos gretimybėse

Eil. Nr.	Teritorijos pavadinimas	Teritorijos grupė / ES kodas	Aptinkama europinės svarbos saugomų rūšių paukščių / Aptinkamos Europos Bendrijos svarbos natūralios buveinės, augalų ir gyvūnų rūšys	Atstumas iki K4 rajono, km	Galimas K4 rajono poveikis
1.	Baltijos jūros priekrantė	PAST / LTPALB0001	Sibirinių gagų (<i>Polysticta stelleri</i>), klykuolių (<i>Bucephala clangula</i>), didžiųjų dančiasnapių (<i>Mergus merganser</i>) ir mažųjų kirų (<i>Larus minutus</i>) žiemojimo ir migracinių sankauptų vietos apsaugai	~2,0	nenumatomas
2.	Baltijos jūros priekrantė	BAST / LTPAL0001	1170, Rifai; Upinė nėgė	~2,0	nenumatomas
3.	Baltijos jūros Šventosios upė	BAST / LTKRE0006	upinė nėgė; ovalioji geldutė	~4,5	nenumatomas

Dėl didelio atstumo ir numatomos veiklos (rekreacinės, poilsinės, paslaugų ir inžinerinės infrastruktūros) vystymo K4 rajone poveikis „Natura 2000“ ir saugomoms teritorijoms nenumatomas, abu koncepcijos variantai lygiaverčiai.

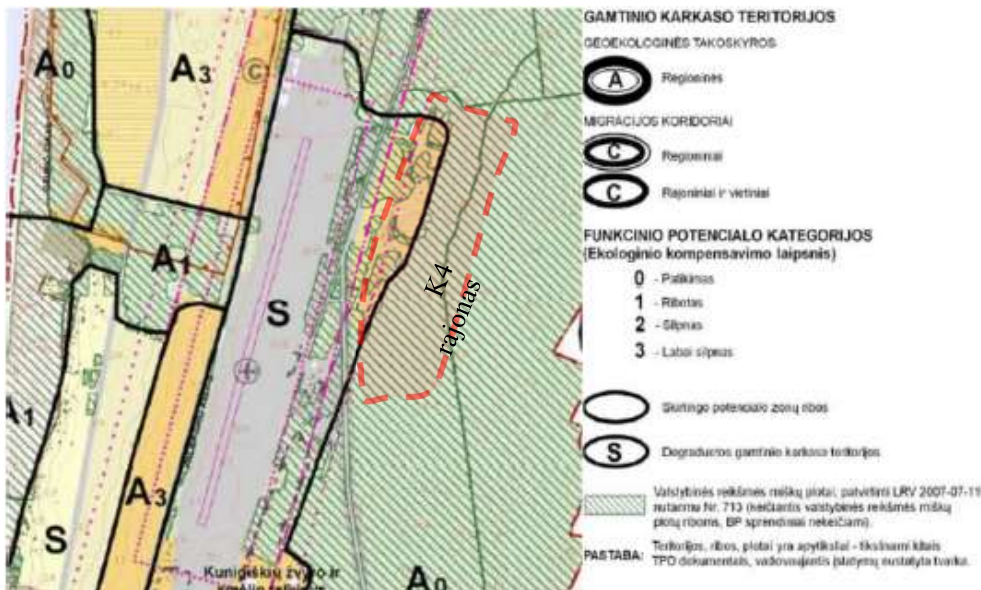
Gamtinio karkaso teritorijos

Gamtinio karkaso - kraštovaizdžio ekologinio stabilizavimo teritorijų sistemą nustato Lietuvos Respublikos teritorijos, Klaipėdos apskrities ir Palangos miesto savivaldybės teritorijos bendruosiuose planuose patvirtintas ir lokalizuotas gamtinio karkaso modelis.

Vadovaujantis Palangos miesto bendrojo planu (patvirtintas 2008 -12-30 Palangos miesto savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T2-317) gamtinio karkaso teritorinę sudėtį planuojamoje teritorijoje ir jos gretimybėse formuoja:

- Tarptautinės svarbos Pajūrio geoekologinė takoskyra.

Visa planuojama K4 rajono teritorija patenka į gamtinio karkaso ribas (4.1.2 pav.). Pagal kraštovaizdžio natūralumo laipsnį ir gebėjimą atlikti ekologinio kompensavimo funkcijas planuojamos teritorijos gamtinis karkasas priskiriamas *patikimo (0)* ir *degraduoto (S)* geoekologinio potencialo kategorijoms (4.1.2 pav.). *Degraduoto* gamtinio karkaso lokalizacijos riba pateikiama koncepcijos alternatyvų grafiniame dalyje (3.5.2, 3.5.3 pav.).

4.1.2 pav. K4 rajono padėtis gamtinio karkaso atžvilgiu (šaltinis: Palangos miesto bendrasis planas).

Remiantis Gamtinio karkaso nuostatais (patv. 2010-02-14 Aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-96):

„<...>

8. Perstatant, pertvarkant kompaktiškai užstatytas (pažeistas, stipriai pažeistas (degraduotas) gamtinio karkaso teritorijas miestuose, miesteliuose, kitose urbanizuotose ar urbanizuojamose teritorijose, išsaugomi esami pavieniai medžiai ir (ar) jų grupės, želdiniai, kiti natūralūs paviršiai, užtikrinamas ne mažesnis už nustatytas normas atskirųjų ir priklausomųjų želdynų ploto įveisimas, vykdomi vandens telkinių atkūrimo, teritorijų ir akvatorių išvalymo nuo užteršimo ir kiti darbai, skirti gamtinio kraštovaizdžio ir jo vertybių apsaugai užtikrinti.

9. Europinės, nacionalinės, regioninės reikšmės gamtinio karkaso teritorijose esančių valstybinės ir vietinės reikšmės kelių tiesimo ir rekonstravimo projektuose turi būti numatytas ne miško žemėje esančių kelių ruožų apželdinimas medžių ir/ar krūmų juostomis. Rekonstruojant gamtinio karkaso teritorijose esančius ar jį kertančius kelius, eismo saugumui užtikrinti galima šalinti medžius tik tuo atveju, jei numatomas naujų želdinių įveisimas, derinant ekologinius ir eismo saugumo reikalavimus.

10. Gamtinio karkaso teritorijose, kurias pagal savivaldybių ir jų dalių (miestų, miestelių) bendruosius planus numatyta urbanizuoti, turi būti įgyvendinamos kompleksinių ir specialiųjų teritorijų planavimo dokumentų nuostatos, saugomų teritorijų tvarkymo planų sprendiniais nustatytos gamtinio karkaso kraštovaizdžio apsaugos ir tvarkymo priemonės, nurodytos Nuostatų 20 punkte.

Jei šių sprendinių nėra, keičiant žemės paskirtį iš žemės ūkio į kitą (formuojant gyvenamąsias, pramonės ir sandėliavimo, komercinės paskirties objektų, rekreacines teritorijas), įvertinant Nuostatų 19.2, 21, 22 punktų reikalavimus, formuojamos besijungiančios, 50 procentų planuojamos teritorijos užimančios gamtinio karkaso struktūros, kurias gali sudaryti priklausomieji želdynai, vandens telkiniai ir jų dalys, miškų ūkio paskirties žemės sklypai (žemės ūkio paskirties sklype buvusios miško naudmenos), kitos paskirties žemės sklypuose esantys atskirieji (rekreaciniai, apsauginiai, ekologiniai) želdynai.

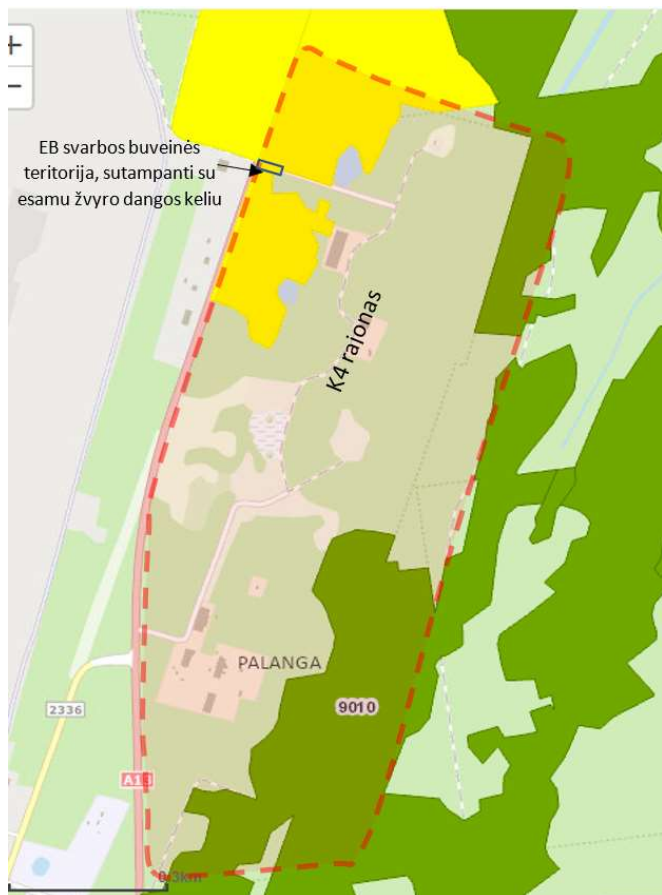
11. Gamtiniame karkase esančių kitos paskirties žemės sklypų užstatymo tankis ribojamas iki 30 procentų ploto, išskyrus miestų, miestelių kompleksiniuose ir (ar) specialiuosiuose teritorijų planavimo dokumentuose numatytas visuomeninės paskirties teritorijas, kuriose, įvertinus teritorinę erdvinę kraštovaizdžio struktūrą ir geoeologinį potencialą, užstatymo tankis pažeisto geoeologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijose gali būti padidintas iki 50 procentų sklypo ploto. Stipriai pažeisto (degraduoto) geoeologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijose kitos paskirties žemės sklypų užstatymo tankis gali būti didesnis nei 50 procentų, tačiau tokiais atvejais atskirųjų ir priklausomųjų želdynų normos didinamos ne mažiau kaip 10 procentinių punktų <...>“

Degraduoto gamtinio karkaso teritorijose, įgyvendinant numatytas funkcines zonas, žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentais bus formuojami sklypai, kuriems nustatomi konkretūs žemės naudojimo būdai, o priklausomųjų želdynų norma ir plotai bus numatoma vadovaujantis LR aplinkos ministro įsakymu „Dėl atskirųjų rekreacinės paskirties želdynų plotų normų ir priklausomųjų želdynų normų (plotų) nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir Gamtinio karkaso nuostatais.

Gamtinio karkaso atkūrimo ir tvarkymo aspektu planuojamoje K4 rajono teritorijoje numatomi sprendiniai yra nevienareikšmiai: susiję ne tik su degraduoto gamtinio karkaso teritorijų tvarkymu, bet ir su šių teritorijų naudojimo intensyvinimu (plačiau 2.4.3 teksto skyriuje). II variantas palankesnis, kadangi su intensyviu teritorijos naudojimu susijusių veiklų (rekreacinės, poilsinės, paslaugų ir inžinerinės infrastruktūros) vystymas numatomas stipriai pažeisto (degraduoto) geoeologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijoje.

EB svarbos natūralios buveinės

Į planuojamo K4 rajono teritoriją patenka kelios Europos Bendrijos svarbos natūralios miškų bei pajūrio ir žemyninių smėlynų buveinės (4.1.3 pav.):

4.1.3 pav. K4 rajono padėtis EB svarbos natūralių buveinių atžvilgiu (šaltinis: <http://geoportal.lt>.)

- 2180 – medžiais apaugusios pajūrio kopos šiaurės vakarų dalyje (K4 rajone sudaro apie 8 ha);
- 9010 - vakarų taiga pietrytinėje rajono dalyje (K4 rajone sudaro apie 7,6 ha).

Veiklą šiose teritorijose reglamentuoja „Bendrieji buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatai“

Europos bendrijos svarbos buveinėms taikomi šie apribojimai:

„9010 Vakarų taigos buveinėje :

- negali būti ardoma miško paklotė, žolių, samanų, kerpių ar krūmokšnių danga, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytus atvejus (reikalavimas netaikomas, jeigu miško paklotės suardymo neįmanoma išvengti vykdant leistiną medienos ruošą);
- Vakarų taigos buveinėse negali būti šalinama buveinėse susidaranti negyva mediena, vykdomi miško kirtimai, išskyrus specialiuosius kirtimus, siekiant sukurti įvairiamžį, būdingos rūšinės sudėties ir vertikaliosios struktūros medyną;
- Vakarų taigos buveinėje negali būti sodinamas miškas išdegusiose arba gaisrų pažeistose vietose, mechanškai ruošiamas kirtaviečių ir gaisraviečių dirvožemis;
- negali būti eksploatuojamos naudingosios iškasenos;
- negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones;
- negali būti tręšiama;
- skatinama nenaudoti pesticidų;
- skatinamos priemonės, skirtos būdingai medynų rūšinei sudėčiai ir medynų vertikalajai struktūrai palaikyti.

2180 Medžiais apaugusių pajūrio kopų buveinėse:

- negali būti šalinama susidaranti negyva mediena, kertami medžiai ir krūmai, išskyrus atvejus, kai siekiama atkurti ar palaikyti buveinei būdingą rūšinę sudėtį;
- negali būti eksploatuojamos naudingosios iškasenos;
- negali būti ardoma miško paklotė, žolių, samanų ir kerpių danga;
- negali būti naudojamos trąšos ir pesticidai“.

9010 buveinės (Vakarų taiga) užimama teritorija pagal abu koncepcijos variantus neurbanizuojama, patenka į miškų ir miškingų teritorijų funkcinę zoną, neigiamas sprendinių poveikis nenumatomas.

2180 buveinės (Medžiais apaugusios pajūrio kopos) teritorijoje pagal abu koncepcijos variantus apie 0,05 ha plote numatomas inžinerinės infrastruktūros koridorius. Pažymėtina, kad:

- EB buveinės teritorijos ribos yra nekoordinuotos;
- šioje vietoje yra esamas žvyro dangos kelias;
- koncepcijoje numatomi sprendiniai esamos būklės šioje vietoje iš esmės nekeičia;
- likusioji 2180 buveinės teritorijos dalis patenka į miškų ir miškingų teritorijų funkcinę zoną.

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytus argumentus, neigiamas poveikis 2180 buveinei nenumatomas, abu variantai lygiaverčiai.

Saugomų rūšių augavietės ir radavietės.

LR Aplinkos ministerijos saugomų rūšių informacinės sistemos „Lietuvos teritorijos natūralioje gamtinėje aplinkoje gyvenančių ar laikinai esančių saugomų laukinių gyvūnų, augalų ir grybų rūšių informacinė sistema“ duomenimis (<https://sris.am.lt>) planuojamoje K4 rajono teritorijoje saugomų rūšių augaviečių ir radaviečių nėra.

Artimiausia K4 rajonui radavietė – smilčiasprindis (sprindžių šeimos drugys, įrašytas į Lietuvos raudonąją knygą) – nutolusi apie 200 m į rytus nuo šiaurinės K4 rajono dalies, kitoje A13 kelio pusėje, Palangos oro uosto teritorijoje (4.1.4 pav.). Saugomų rūšių informacinės sistemos (SRIS) duomenys apie šią artimiausią radavietę pateikti 4.1.3 lentelėje.

Kitos saugomų rūšių radavietės ir augavietės nuo K4 rajono nutolusios daugiau nei 1 km ir yra išsidėsčiusios tarp Baltijos jūros ir Palangos oro uosto.

4.1.3 lentelė. Duomenys apie radavietę/augavietę

Radavietės/augavietės kodas:	RAD-PHIVIR030950
Rūšis:	Smilčiasprindis
Radavietės/augavietės plotas arba ilgis:	[taškas]
Stebėjimo anketos Nr.	SRA-0030527
Stebėjimo anketos statusas	Aktuali (2)
Stebėjimo anketos būseną	Patvirtinta (5)
Stebėjimo data	2001-06-20
Duomenų įvedimo data	2015-04-21
Radavietės būseną	[nėra duomenų]
Individų skaičius, vnt.	20
Vystymosi stadija	suaugęs individas
Veiklos požymiai	[nėra duomenų]
Stebėjimo biotopas ir kita informacija	Pajūrio pievos

Įvertinant tai, kad radavietės yra už planuojamos teritorijos ribų (nutolusi apie 200 m atstumu) Palangos miesto bendrojo plano K4 rajono koregavimo sprendiniai reikšmingo neigiamo poveikio smilčiasprindžio (*Phibalateryx virgata*) radavietėms neturės, abu koncepcijos variantai lygiaverčiai.

4.1.4 pav. K4 rajono padėtis saugomų rūšių augaviečių ir radaviečių atžvilgiu (šaltinis: <http://sris.am.lt>.)

Mišakai ir kertinės miško buveinės

Informacija apie planuojamoje teritorijoje esančius miškus pateikiama teksto skyriuje 3.4. *Gamtinės aplinkos įvertinimas*.

Planuojamos teritorijos atveju miškai yra vyraujantis gamtinės aplinkos komponentas (užima 83,9% teritorijos ploto), didelė dalimi apsprendžiantis Palangos miesto bendrojo plano K4 rajono koregavimo sprendinius ir numatomas teritorijos tvarkymo priemonės.

Koreguojamo bendrojo plano koncepciniuose sprendiniuose numatoma dalį miškų paversti kitomis naudmenomis. Rengiant koncepcijos variantus, buvo įvertinta miško žemėje esanti degraduoto gamtinio karkaso teritorija. Pagal I koncepcijos variantą kitomis naudmenomis numatoma paversti apie 21,0 ha miško (apie 28% nuo visų miškų ploto), pagal II – apie 17,05 ha (23% nuo visų miškų ploto). Preliminarus paverčiamos kitomis naudmenomis miško žemės pasiskirstymas pagal numatomas funkcines zonas pateikiamas 4.1.4 lentelėje.

4.1.4 lentelė. Paverčiamos kitomis naudmenomis miško žemės plotas pagal numatomas funkcines zonas, ha

	Bendrojo naudojimo erdvių, atskirųjų želdynų zona	Specializuotų kompleksų, paslaugų, inžinerinės infrastruktūros, infrastruktūros koridorių zona	Iš viso	Iš jų nedegraduoto gamtinio karkaso teritorijoje
I	3,58	17,46	21,04	6,58
II	2,72	14,33	17,05	0

Pastaba: sprendinių rengimo metu plotai bus tikslinami.

Pagal I variantą kitomis naudmenomis paverčiama miško žemė:

- esamo nedegraduoto gamtinio karkaso (geokologinės takoskyros) teritorijoje sudaro 6,58 ha;
- be to, 3,29 ha esamo degraduoto gamtinio karkaso teritorijoje esančios miško žemės paverčiama bendro naudojimo erdvėmis ir atskiraisiais želdynais;
- t. y. iš dalies kompensuojamas praradimas dėl nedegraduoto gamtinio karkaso teritorijoje sumažėjusios miško žemės: prarandami plotai sudaro tik apie 3,3 ha geokologinės takoskyros teritorijoje esančios miško žemės.

Pagal II variantą kitomis naudmenomis paverčiamos miško žemės:

- nėra esamo nedegraduoto gamtinio karkaso (geokologinės takoskyros) teritorijoje;
- be to, 2,72 ha esamo degraduoto gamtinio karkaso teritorijoje esančios miško žemės paverčiama bendro naudojimo erdvėmis ir atskiraisiais želdynais;
- t. y. ne tik neprarandama nedegraduoto gamtinio karkaso teritorijoje esanti miško žemė, bet papildomai suformuojami nauji želdinių plotai.

Reikia pažymėti, kad rengiant *Palangos miesto bendrojo plano koregavimą K4 rajone* atliekami Palangos miesto savivaldybės bendrojo plano esmės nekeičiantys pakeitimai detalizuojant galiojančio bendrojo plano sprendinius K4 rajono teritorijoje.

Rengiamoje *savivaldybės lygmens Palangos miesto bendrojo plano koregavimo K4 rajone* koncepcijoje yra nustatomos funkcinės zonos (ne žemės paskirtis ir ne naudojimo būdas). Koncepcijos variantuose yra numatyti orientaciniai miško naudmenų pavertimo kitomis naudmenomis plotai. Rekomenduojama vėlesniuose etapuose - žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentų rengimo metu, planuojant žemės naudojimo paskirtis ir naudojimo būdus, miško naudmenų išėmimą numatyti tik užstatomose teritorijose, pagal galimybes pirmenybė teikiant tai miško žemei, kuri neapaugusi mišku (kirtavietės, žuvę medynai, miško aikštės) ir kurioje auga mažo skalsumo stichinių veiksnių sudarkyti ar kitaip išretėję medynai. Be to, net ir užstatomose teritorijose numatyti medžių šalinimą tik pačiose būtiniausiose vietose, kitose „fiziškai“ paliekant mišką gyvuoti kaip atskiruosius želdynus.

Rengiant *savivaldybės lygmens Palangos miesto bendrojo plano koregavimą K4 rajone* yra nurodomos teritorijos, kuriose yra poreikis miško žemę paversti kitomis naudmenomis, o pati miško žemių pavertimo kitomis naudmenomis procedūra bus atliekama žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentais (detaliaisiais planais).

Įvertinus keičiamų kitomis naudmenomis miško žemės plotų dydį, jų dalį nedegraduoto gamtinio karkaso teritorijoje, palankesnis yra II variantas.

Vadovaujantis geoportal.lt duomenimis, artimiausios kartinės miško buveinės nuo planuojamos teritorijos nutolusios daugiau nei 3 km. Palangos miesto bendrojo plano K4 rajono koregavimo sprendiniai reikšmingo neigiamo poveikio kartinėms miško buveinėms neturės, abu koncepcijos variantai lygiaverčiai.

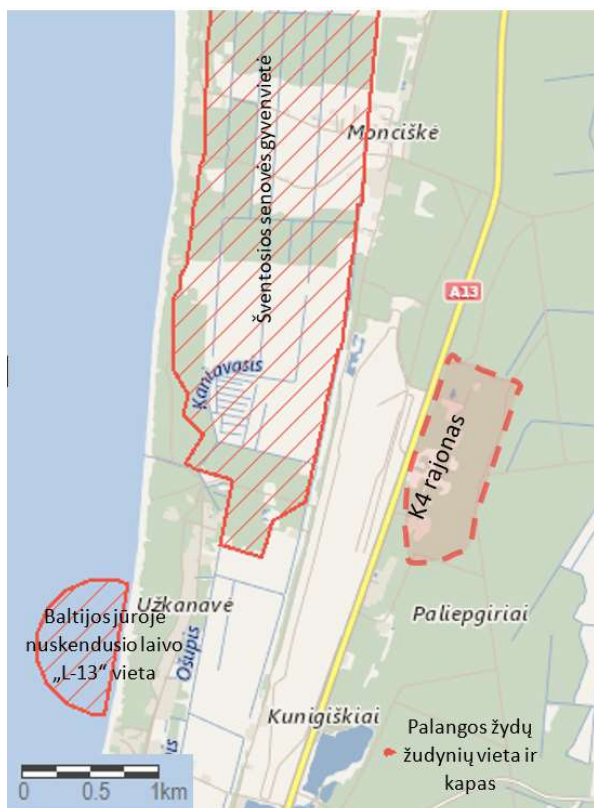
4.2 Nekilnojamas kultūros paveldas

Vadovaujantis Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 8 straipsnio 12 dalimi, Kultūros vertybių registro duomenys yra vieši ir skelbiami tinklapyje adresu <https://kvr.kpd.lt>. Remiantis šiuo informacijos šaltiniu pateikiami duomenys apie planuojamoje teritorijoje esančias kultūros paveldo vertybes (4.2.1 pav.).

Planuojamoje teritorijoje ir gretimoje aplinkoje nekilnojamųjų kultūros vertybių nėra. Teritorija nepatenka į registruotų kultūros vertybių, kurios būtų paskelbtos saugomomis pagal Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymą, teritoriją ar apsaugos pozonį.

Artimiausios K4 rajonui kultūros vertybės yra vakaruose už Palangos oro uosto bei pietuose:

- Šventosios senovės gyvenvietė (kodas 1813), nutolusi apie 630 m;
- Baltijos jūroje nuskendusio laivo „L-13“ vieta (kodas 38470), nutolusi apie 2,0 km;
- Palangos žydų žudynių vieta ir kapas (kodas 10992), nutolusi apie 1,4 km.

4.2.1 pav. K4 rajono padėtis nekilnojamojųjų kultūros vertybių atžvilgiu (šaltinis: <https://kvr.kpd.lt>).

Teritorijų planavimo dokumento sprendiniai dėl tolimo atstumo ir veiklos pobūdžio neigiamos įtakos kultūros vertybėms neturės, abu koncepcijos variantai lygiaverčiai.

5 SU BENDRUOJU PLANU SUSIJUSIOS APLINKOS APSAUGOS PROBLEMAS, YPAČ ATKREIPIANT DĖMESĮ Į PROBLEMAS, SUSIJUSIAS SU APLINKOS APSAUGAI SVARBIOMIS TERITORIJOMIS

Palangos miesto bendrojo plano koregavimo K4 rajone koncepcija rengiama įvertinant ir atsižvelgiant į jo sąsajas su šalyje, Klaipėdos apskrityje ir Palangos miesto savivaldybėje parengtomis strategijomis, programomis, planais.

Palangos miesto bendrojo plano koregavimo K4 rajone koncepcijos sprendiniai parengti neprieštaraujant Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo plano sprendiniams: remiantis Kraštovaizdžio tvarkymo reglamentavimo kryptių brėžiniu (2.5.1 pav.) visa planuojama teritorija patenka į *kraštovaizdžio rekreacinės aplinkos apsaugą ir racionalų naudojimą užtikrinančių tvarkymo reglamentų formavimo strategijos (C) intensyvaus rekreacinio naudojimo reglamentų (3c) zoną*.⁷

Reikia pažymėti, kad rengiant *Palangos miesto bendrojo plano koregavimą K4 rajone* atliekami Palangos miesto savivaldybės bendrojo plano esmės nekeičiantys pakeitimai detalizuojant galiojančio bendrojo plano sprendinius K4 rajono teritorijoje: optimizuojant urbanistinę struktūrą, susisiekimo ir inžinerinę infrastruktūrą, numatant miškų ir kitų gamtos išteklių naudojimo ir saugojimo priemones.

Planavimo užduoties pagrindu parengti Palangos miesto bendrojo plano koregavimo K4 rajone bendrieji sprendiniai, kurių pagrindu siūlomos dvi koncepcijos alternatyvos: **I variantas; II variantas**, kuriuose yra išskiriamos teritorijų tvarkymo funkcinės zonos, gamtinio karkaso teritorijos, numatomi urbanistinės, susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros sistemų vystymo sprendiniai (plačiau 2.4.3 teksto skyriuje). Teritorijos funkcinis zonavimas leis žemesniame teritorijų planavimo dokumentų lygmenyje formuoti mišrias (polifunkcines) teritorijas, t. y. laikantis tvarios plėtros principų, urbanizuoti ir gražinti Palangos kurorto reikmėms strategiškai svarbias dabar nenaudojamas buvusio karinio dalinio teritorijas.

I-ame ir II-ame koncepcijos variantuose orientuojamasi į *rekreacinės, poilsinės, paslaugų verslo veiklos vystymą planuojamoje teritorijoje*. Alternatyvų skirtumas tas, kad II-ame variante labiau prisitaikoma prie gamtinės aplinkos (gamtinio karkaso, miškų) apsaugos interesų, numatomas mažesnės apimtys inžinerinės infrastruktūros zonų vystymas. Esminis II varianto skirtumas nuo I varianto yra tai, kad numatoma urbanizuoti planuojamos teritorijos dalis yra mažesnė - 35 proc., dėl ko susidaro mažesni miško pavertimo kitomis naudmenomis plotai - preliminarus miško pavertimo kitomis naudmenomis plotas - 17,05 ha. Susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros sistemų vystymo bei pagrindinės kraštovaizdžio tvarkymo ir aplinkosaugos kryptys koncepcijos lygmenyje identiškos pagal abu plėtros variantus.

Palangos miesto bendrojo plano koregavimo K4 rajone koncepcijos sprendiniai gali tiesiogiai arba netiesiogiai įtakoti planuojamos teritorijos aplinkos būklės charakteristikas ar jų tendencijoms, gali sąlygoti ne tik aplinkosauginės problemas bet ir jų sprendimo būdus. Didžiausią įtaką kraštovaizdžiui ir aplinkos būklei darytų sprendiniai susiję su urbanistinės, inžinerinės ir susisiekimo sistemų vystymu. Detaliau - koku būdu ir kuria linkme šie sprendiniai gali veikti planuojamos teritorijos aplinkos apsaugai svarbias teritorijas ir gamtinę aplinką aptariama kituose šios ataskaitos skyriuose. Galimos pagrindinių sprendinių sąlygojamos pasekmės vertinamos *7 teksto skyriuje*.

Palangos miesto bendrojo plano K4 rajono koregavimu siekiama sudaryti palankias sąlygas šios Palangos kurorto funkcinės zonos vystymui, išlaikant balansą tarp urbanizuotų ir laisvų erdvių, saugant vertingą kraštovaizdį.

Aplinkos apsaugai svarbias teritorijas planuojamoje teritorijoje ir jos gretimybėse atstovauja *konservacinės*

-
- ⁷ C strategija taikoma esamiems ir perspektyviniams rekreacinio naudojimo arealams, kurių tikslas formuoti ir palaikyti šiose teritorijose rekreacinį kraštovaizdį su rekreacijai palankia aplinka, rekreacijai plėtoti reikalinga atitinkama infrastruktūra. <...> **3c** kryptis nustatyta esamiems kurortams, kurortinėms vietovėms, kitoms rekreacinių kompleksų teritorijoms, jose numatant racionaliai intensyvių rekreacinį vystymą.

apsaugos prioriteto, „Natura 2000“, gamtinio karkaso teritorijos, EB svarbos natūralios buveinės, miškai ir kartinės miško buveinės, saugomų rūšių augavietės ir radavietės, kultūros paveldo vertybės. Numatomi plano sprendiniai didžiąja dalimi nėra susiję su galimu poveikiu aplinkos apsaugai svarbioms teritorijoms:

- Planuojamoje teritorijoje *konservacinės apsaugos prioriteto* ir „Natura 2000“ teritorijų nėra (artimiausios nutolusios nuo kelių km ir didesniu atstumu). Dėl didelio atstumo ir numatomos veiklos (rekreacinės, poilsinės, paslaugų ir inžinerinės infrastruktūros) vystymo K4 rajone poveikis „Natura 2000“ ir saugomoms teritorijoms nenumatomas, abu koncepcijos variantai lygiaverčiai;
- Visa planuojama teritorija patenka į gamtinio karkaso ribas. Pagal kraštovaizdžio natūralumo laipsnį ir gebėjimą atlikti ekologinio kompensavimo funkcijas planuojamos teritorijos gamtinis karkasas priskiriamas **patikimo (0)** ir **degraduoto (S)** geoekologinio potencialo kategorijoms. Gamtinio karkaso atkūrimo ir tvarkymo aspektu planuojamoje K4 rajono teritorijoje numatomi sprendiniai yra nevienareikšmiai: susiję ne tik su degraduoto gamtinio karkaso teritorijų tvarkymu, bet ir su šių teritorijų naudojimo intensyviniu. II variantas palankesnis, kadangi su intensyviu teritorijos naudojimu susijusių veiklų (rekreacinės, poilsinės, paslaugų ir inžinerinės infrastruktūros) vystymas numatomas stipriai pažeisto (degraduoto) geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijoje.
- Į planuojamą teritoriją patenka kelios Europos Bendrijos svarbos natūralios miškų bei pajūrio ir žemyninių smėlynų buveinės:
 - 9010 buveinės (Vakarų taiga) užimama teritorija pagal abu koncepcijos variantus neurbanizuojama, patenka į miškų ir miškingų teritorijų funkcinę zoną, neigiamas sprendinių poveikis nenumatomas.
 - 2180 buveinės (Medžiais apaugusios pajūrio kopos) teritorijoje pagal abu koncepcijos variantus apie 0,05 ha plote numatomas inžinerinės infrastruktūros koridorius. Pažymėtina, kad: EB buveinės teritorijos ribos yra nekoordinuotos; šioje vietoje yra esamas žvyro dangos kelias; koncepcijoje numatomi sprendiniai esamos būklės šioje vietoje iš esmės nekeičia; likusioji 2180 buveinės teritorijos dalis patenka į miškų ir miškingų teritorijų funkcinę zoną. Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytus argumentus, neigiamas poveikis 2180 buveinei nenumatomas, abu variantai lygiaverčiai.
- Vadovaujantis geportal.lt duomenimis, artimiausios kartinės miško buveinės nuo planuojamos teritorijos nutolusios daugiau nei 3 km. Palangos miesto bendrojo plano K4 rajono koregavimo sprendiniai reikšmingo neigiamo poveikio kartinėms miško buveinėms neturės, abu koncepcijos variantai lygiaverčiai.
- Koreguojamo bendrojo plano koncepciniuose sprendiniuose numatoma dalį miškų paversti kitomis naudmenomis. Rengiant koncepcijos variantus, buvo įvertinta miško žemėje esanti degraduoto gamtinio karkaso teritorija. Pagal I koncepcijos variantą kitomis naudmenomis numatoma paversti apie 21,0 ha miško (apie 28% nuo visų miškų ploto), pagal II – apie 17,05 ha (23% nuo visų miškų ploto). Miško pavertimo kitomis naudmenomis plotas turi būti tikslinamas žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentuose, formuojant žemės sklypus ir tikslinant žemės naudojimo būdus: t. y. miško pavertimo kitomis naudmenomis procedūras rekomenduojama numatyti tik planuojamose užstatyti teritorijose, pagal galimybes pirmenybė teikiant tai miško žemei, kuri neapaugusi mišku (kirtavietės, žuvę medynai, miško aikštės) ir kurioje auga mažo skalsumo stichinių veiksnių sudarkyti ar kitaip išretėję medynai. Įvertinus keičiamų kitomis naudmenomis miško žemės plotų dydį, jų dalį nedegraduoto gamtinio karkaso teritorijoje, palankesnis yra II variantas.
- Planuojamoje teritorijoje ir gretimoje aplinkoje nekilnojamųjų kultūros vertybių nėra Teritorijų planavimo dokumento sprendiniai dėl tolimo atstumo ir veiklos pobūdžio neigiamos įtakos kultūros vertybėms neturės, abu koncepcijos variantai lygiaverčiai.
- Remiantis Lietuvos pelkių ir durpynų žemėlapiu informacija (GEOLIS) planuojamoje teritorijoje pelkių ir durpynų nėra. Tinklalo geportal.lt duomenimis planuojamos teritorijos centrinėje dalyje yra plotas žymimas kaip „pelkė“ (plotas – apie 0,48 ha). Remiantis Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašu (patv. 2001-11-07 Aplinkos ministro įsakymu Nr. 540) „<...> pelkė – įmirkęs žemės plotas su charakteringa pelkių augalija, kuriame vyksta pelkėjimo procesas ir dažniausiai yra susidaręs durpių sluoksnis“. Atliekant apžvalginius stebėjimus natūroje nustatyta, kad šis plotas neturi pelkės savybių pagal aukščiau pateiktą apibūdinimą: nėra charakteringos pelkių augalijos, yra reljefo pažemėjime, kurį lietingu

periodu užpildo paviršinis vanduo, o sausuoju periodu teritorija išdžiūsta, pelkėjimo procesai nevyksta. Pažymėtos pelkės teritorijoje apsaugos priemonės nereikalingos.

- Planuojamos teritorijos šiaurinėje dalyje yra vandens telkinys – apžėlusi kūdra, kurios plotas – apie 0,3 ha. Ši kūdra nėra įtraukta į LR upių, ežerų ir tvenkinių kadastrą, paviršinio vandens telkinio apsaugos zona ir pakrantės apsaugos juosta nenustatyta. Konceptijos sprendiniuose (I ir II variantai) rekomenduojama šį paviršinio vandens telkinį, patenkantį į numatomą atskirųjų želdynų zoną, išvalyti, pritaikyti rekreacijos tikslams.
- Dėl plano sprendinių oro taršos ir transporto triukšmo lygis nesikeis, tačiau bus sprendžiami užteršto grunto tvarkymo klausimai – atlikti detalūs ekogeologiniai tyrimai, parengti užteršto dirvožemio tvarkymo planai, atliktas grunto išvalymas, kuris turi bus numatytas etapais, nustatčius (patikslinus) planuojamas veiklas, t. y. žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentuose ir/ar techniniuose projektuose.

Įvertinant aukščiau pateiktus argumentus galima teigti, kad Palangos miesto bendrojo plano koregavimo K4 rajone koncepcijos sprendiniai (I-as ir II-as variantai) nėra susiję su tiesioginiu ar netiesioginiu poveikiu aplinkos apsaugai svarbioms teritorijoms, nepažeidžia saugomų gamtos bei kultūros paveldo vertybių išsaugojimo interesų ir negeneruoja ženklių aplinkosauginių problemų.

6 TARPTAUTINIŲ, EUROPOS BENDRIJOS IR NACIONALINIŲ LYGMENIŲ NUSTATYTI APLINKOS APSAUGOS TIKSLAI

Pagrindiniai Europos Sąjungos tikslai aplinkosaugos srityje yra išsaugoti, saugoti ir gerinti aplinkos apsaugos kokybę, saugoti žmonių sveikatą, apdairiai ir racionaliai naudoti gamtos išteklius. Minėti Europos Sąjungos tikslai atsispindi ir Lietuvos Respublikos aplinkosaugos politikoje. Rengiamoje *savivaldybės lygmens Palangos miesto bendrojo plano koregavimo K4 rajone* koncepcijoje nustatytų sprendinių tikslai glaudžiai siejasi su aukštesnio lygmens (regioninio, nacionalinio Europos bendrijos bei tarptautinio) aplinkosaugos tikslais ir jiems neprieštarauja. Žemiau pateikiami tarptautiniu, Europos Bendrijos arba nacionaliniu lygmeniu nustatyti pagrindiniai aplinkos apsaugos tikslai, į kuriuos privalu atsižvelgti rengiant *Palangos miesto bendrojo plano koregavimą K4 rajone*.

6.1. lentelė. Tarptautiniu, Europos Bendrijos ir nacionaliniu lygmeniu nustatyti aplinkos apsaugos tikslai.

Dokumento pavadinimas	Tikslai
LR ratifikuota ES Tarybos direktyva dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos ir floros apsaugos (92/43/EEB, 1992 05 21)	Skatinti biologinės įvairovės palaikymą, atsižvelgiant į ekonominius, socialinius, kultūrinius ir regioninius reikalavimus.
LR ratifikuota Europos kraštovaizdžio konvencija	Skatinti kraštovaizdžio apsaugą, tvarkymą bei planavimą ir organizuoti Europos bendradarbiavimą kraštovaizdžio klausimais (3 str.): <ul style="list-style-type: none"> • Įteisinti kraštovaizdį kaip svarbią žmones supančios aplinkos sudedamąją dalį, jų bendro kultūros ir gamtos paveldo apraišką bei jų savasties pagrindimą (5a str.); • integruoti kraštovaizdį kaip reiškinį į savo teritorijų ir miestų planavimo politiką bei savo kultūros, žemės ūkio, socialinę ir ekonominę politiką, taip pat į kiekvieną kitą politikos sritį, galinčią turėti poveikio kraštovaizdžiui (5d str.); • Nustatytus kraštovaizdžius įvertinti atsižvelgiant į suinteresuotų dalyvių ir atitinkamos gyventojų grupės jiems priskiriamą ypatingą jiems priskiriamą ypatingą vertę (6cb str.)
LR ratifikuota Pasaulio kultūros ir gamtos paveldo globos konvencija	Priimti generalinę politiką, kuri siektų kultūros ir gamtos paveldui suteikti tinkamą vaidmenį bendruomenės gyvenime ir to paveldo globą integruoti į bendras planavimo programas (5a str.): <ul style="list-style-type: none"> • Vystyti mokslinius ir techninius tyrimus ir tyrinėjimus ir paruošti veiksmingas priemones, kurios įgalintų valstybę neutralizuoti grėsmę, iškilusią kultūros ir gamtos paveldui (5c str.); • Imtis tinkamų įstatyminių, mokslinių, techninių, administracinių ir finansinių priemonių, būtinų šio paveldo identifikavimui, globai, išsaugojimui, prezentavimui ir rehabilitavimui (5d str.).
Lietuvos Respublikos kraštovaizdžio politikos kryptių aprašas, patvirtintas LR Vyriausybės 2004 m. gruodžio 1 d. nutarimu Nr. 1526	LR kraštovaizdžio politikos kryptių tikslas – sudaryti sąlygas išsaugoti įvairaus teritorinio lygmens kraštovaizdžio arealus, užtikrinti tinkamą jų tvarkymą, naudojimą, planavimo ir darnią plėtrą. <i>Pagrindinės Lietuvos Respublikos kraštovaizdžio politikos kryptys yra šios:</i> <ul style="list-style-type: none"> • užtikrinti Lietuvos kraštovaizdžio formavimo socialines, ekonomines ir ekologines funkcijas; • užtikrinti kraštovaizdžio apsaugą, naudojimą, tvarkymą, planavimą ir krašto saviraiškos bruožus; • palaikyti ir didinti turimą šalies biologinę įvairovę, kraštovaizdžio teritorinę erdvinę struktūrą ir jo potencialą; • optimizuoti kultūrinio kraštovaizdžio kryptingą formavimą; • suderinti kraštovaizdžio architektūrinę erdvinę kompoziciją. <i>Svarbiausi Lietuvos Respublikos kraštovaizdžio politikos kryptių uždaviniai yra:</i> <ul style="list-style-type: none"> • įgyvendinant šalies teritorijos bendrojo plano sprendinius; • saugoti gamtinį kraštovaizdį ir gamtinius rekreacinius išteklius; • užtikrinti kraštovaizdžio ekologinį stabilumą; • užtikrinti biologinės įvairovės apsaugą ir optimalų kraštovaizdžio tvarkymą;

	<ul style="list-style-type: none"> • numatyti priemonės istoriškai susiklosčiusiems kultūrinio kraštovaizdžio erdvinėms struktūroms išsaugoti; • optimizuoti kraštovaizdžio urbanizacijos, technogenizacijos ir žemės ūkio plėtrą; • įgyvendinti Europos kraštovaizdžio konvencijos nuostatas.
Nacionalinė darnaus vystymosi strategija, patvirtinta LR Vyriausybės 2003 m. rugsėjo 11 d. nutarimu Nr. 1160	<ul style="list-style-type: none"> • Pagrindinių ūkio šakų (transporto, pramonės, energetikos, žemės ūkio, būsto, turizmo) poveikio aplinkai mažinimas; • Efektyvesnis gamtos išteklių naudojimas ir atliekų tvarkymas; • Pasaulio klimato kaitos ir jos padarinių švelninimas; • Geresnė biologinės įvairovės apsauga; • Geresnė kraštovaizdžio apsauga ir racionalus tvarkymas.
Valstybės ilgalaikės raidos strategija, patvirtinta LR Seimo 2002 m. lapkričio 12 d. nutarimu Nr. IX-1187	<ul style="list-style-type: none"> • Įgyvendinti tvariosios plėtros principą; • sudaryti prielaidas racionaliam gamtos išteklių naudojimui, apsaugai ir atkūrimui; • atsižvelgiant į Europos Sąjungos normas ir standartus, užtikrinti tinkamą aplinkos kokybę; • išsaugoti gamtos paveldo vertybes, kraštovaizdžio savitumą ir biologinę įvairovę; • didinti šalies miškingumą ir miškų aplinkosaugos vertę; • mažinti vandenių taršą buitiniemis ir gamybinėmis nuotekomis; • gerinti geriamojo vandens kokybę; • skatinti energijos naudojimo veiksmingumą bei atsinaujinančių energijos šaltinių naudojimą; • mažinti taršą didelių (energetikos) įrenginių; • mažinti poveikį klimato kaitai, ozono sluoksniui, rūgštėjimo eutrofikacijos procesui; • sukurti racionalią atliekų tvarkymo sistemą; • kuo daugiau ir racionaliau panaudoti atliekų medžiaginius ir energetikos išteklius.
LR saugomų teritorijų įstatymas, patvirtintas LR Seimo 1993 m. lapkričio 9 d. Nr. I-301 (Nr. I-301)	<ul style="list-style-type: none"> • Išsaugoti gamtos ir kultūros paveldo teritorinius kompleksus ir objektus (vertybes), kraštovaizdžio ir biologinę įvairovę, užtikrinti kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą, gamtos išteklių subalansuotą naudojimą ir atkūrimą, sudaryti sąlygas pažintiniam turizmui, moksliniams tyrimams ir aplinkos būklės stebėjimams, propaguoti gamtos ir kultūros paveldo teritorinius kompleksus (vertybes) (3 str.).
Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymas, patvirtintas LR Seimo 1995 m. gruodžio 12 d. Nr. I-1120	<ul style="list-style-type: none"> • Nustatyti gyvenamųjų vietovių, inžinerinės ir socialinės infrastruktūros, kitų valstybei svarbių socialinės ekonominės veiklos sričių vystymo ir įgyvendinimo gaires, numatyti plėtrai reikalingas teritorijas (3.1.2 str.); • Sudaryti sąlygas racionaliam šalies gamtinių, žemės gelmių ir energijos išteklių naudojimui ir atkūrimui (3.1.3 str.); • Numatyti šalies gamtinio ir kultūrinio kraštovaizdžio savitumo, gamtos ir nekilnojamojo kultūros paveldo išsaugojimą, tikslingą naudojimą ir pažinimą, ekologinei pusiausvyrai būtino gamtinio karkaso formavimą (3.1.4); • Kurti sveiką, saugią, darnią gyvenamąją aplinką ir visavertes gyvenimo sąlygas gyvenamosiose vietovėse (3.1.5).
Lietuvos Respublikos želdynų įstatymas, patvirtintas LR Seimo 2007 m. birželio 28 d. Nr. X-1241	<ul style="list-style-type: none"> • nustatyti Lietuvos Respublikos teritorijoje ne miškų ūkio paskirties žemėje esančių želdynų ir želdinių apsaugos, tvarkymo, želdynų kūrimo ir želdinių veisimo teisinio reguliavimo pagrindus, siekiant užtikrinti gamtinio ir kultūrinio kraštovaizdžio stabilumą, gyventojų teisę į jų gyvenimo kokybę gerinančias aplinkos sąlygas.

Palangos miesto bendrojo plano koregavimo K4 rajone. koncepcija susijusi su aukščiau išvardintais dokumentais ir jiems neprieštarauja. Svarbiausias tikslas, kurio siekiama rengiant šį planą – teritorijos darnioji plėtra. Ji įgyvendinama per urbanistinio ir gamtinio karkasų subalansavimą.

7 GALIMOS REIKŠMINGOS PASEKMĖS APLINKAI

SPAV ataskaitoje vertinamos galimos pasekmės aplinkai, taip pat aplinkos komponentams, kuriems gali turėti įtakos rengiamo bendrojo plano sprendiniai: *kraštovaizdžio struktūrai ir stabilumui; biologinei įvairovei, tame tarpe gyvūnijai ir augalijai; kultūros paveldui; visuomenei ir jos sveikatai; dirvožemiui; vandeniui; orui, klimatui; materialiajam turtui.*

Poveikis kitiems aplinkos komponentams yra nepastebimas arba nustatomas detalesnėse planavimo stadijose. Vertinimo skalė:

- + tikėtinos reikšmingos teigiamos pasekmės
- tikėtinos reikšmingos neigiamos pasekmės
- +/- tikėtinos tiek teigiamos, tiek neigiamos pasekmės
- 0 nenumatoma reikšmingų pasekmių
- ? nepakanka informacijos

Vertinamos parengtos *Palangos miesto bendrojo plano koregavimo K4 rajone* bendrųjų sprendinių dvi alternatyvos: **1 variantas; 2 variantas** (plačiau pristatomos ataskaitos 2.4 skyriuje). 7.1 lentelėje pateikiamas vertinimo argumentavimas.

7.1 lentelė. SPAV vertinimas

Konceptijos sprendiniai	Alternatyva	Reikšmingo poveikio charakteris	SPAV vertinimo komponentai								Sprendinių vertinimo komentaras
			Bioįvairovė ir ekotinklas	Gamtinis karkasas ir kraštovaizdis	Kultūros paveldas	Visuomenės sveikatingumas	Vanduo (paviršinis, požeminis)	Dirvožemis	Oras, klimatas	Materialusis turtas	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Planuojamos teritorijos vystymo erdvinės koncepcijos nustatymas (funkcinis zonavimas)	1	trumpalaikis	-	-	0	0	0	+	0	0	1-oje ir 2-oje alternatyvose esama teritorijos funkcinė ir planinė struktūra koreguojama iš esmės. Numatoma optimizuoti planuojamos teritorijos urbanistinę struktūrą formuojant mišrias paslaugų, rekreacijos, visuomeninėms ir pan. veikloms pritaikytas, bendro naudojimo erdvių ir atskirųjų želdynų bei rekreacinių miškų funkcines zonas su reikiama infrastruktūros koridoriais. Teritorijos funkcinis zonavimas leidžia žemesniame teritorijų planavimo dokumentų lygmenyje formuoti mišrias (polifunkcines) teritorijas, t. y. laikantis tvarios plėtros principų, grąžinti Palangos kurorto reikmėms strategiškai svarbias teritorijas. Funkcinio zonavimo sprendiniai koncepcijos variantuose iš esmės analogiški, skirtingumą sąlygoja <i>urbanizuojamų ir neurbanizuojamų teritorijų</i> santykis: 1-ojo koncepcijos varianto atveju šis santykis yra 39/61%, 2-ojo 35/65%. Pastarajame koncepcijos variante numatoma urbanizuoti planuojamos teritorijos dalis yra mažesnė. Abiejų alternatyvų atveju, norint įgyvendinti koncepcijos sprendinius išskyla poreikis tam tikrose planuojamos teritorijos dalyse miško žemę paversti kitomis naudmenomis. Įgyvendinant I-ojo koncepcijos varianto sprendinius, preliminarus miško pavertimo kitomis naudmenomis plotas būtų 21,43 ha miško (apie 28% nuo planuojamoje teritorijoje esančių miškų ploto). Įgyvendinant II-ojo koncepcijos varianto sprendinius, susidaro mažesni miško pavertimo kitomis naudmenomis plotai, kurie apima tik degraduoto gamtinio karkaso teritorijos ribose esančius miškus. Preliminarus miško pavertimo kitomis naudmenomis plotas būtų 17,05 ha (apie 23% nuo planuojamoje teritorijoje esančių miškų ploto).
		ilgalaikis	-	-	0	+	+	+	0	+	
		kaupiamasis	-	-	0	+	+	+	0	+	
	2	trumpalaikis	+	+	0	0	0	+	0	0	
		ilgalaikis	+	+	0	+	+	+	0	+	
		kaupiamasis	+	+	0	+	+	+	0	+	

<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>	<i>12</i>
Gamtosaugos krypčių nustatymas	1	trumpalaikis	+/-	+/-	0	0	0	+	0	+	<p>Palangos miesto bendrojo plano koregavimo K4 rajone gamtosaugos sprendiniai koncepcijos lygmenyje yra identiški pagal abu plėtros variantus.</p> <p>Dėl didelio atstumo ir numatomos veiklos (rekreacinės, poilsinės, paslaugų ir inžinerinės infrastruktūros) vystymo K4 rajone poveikis „Natura 2000“, saugomų rūšių augavietėms ir radavietėms, saugomoms teritorijoms, EB svarbos natūralioms buveinėms nenumatomas, abu koncepcijos variantai lygiaverčiai.</p> <p>Gamtinio karkaso atkūrimo ir tvarkymo aspektu planuojamoje K4 rajono teritorijoje numatomi sprendiniai yra nevienareikšmiai: susiję ne tik su degraduoto gamtinio karkaso teritorijų tvarkymu, bet ir su šių teritorijų naudojimo intensyviniu. 2-asis variantas šiuo vertinimo aspektu yra palankesnis, kadangi su intensyviu teritorijos naudojimu susijusių veiklų (rekreacinės, poilsinės, paslaugų ir inžinerinės infrastruktūros) vystymas numatomas stipriai pažeisto (degraduoto) geokologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijoje.</p> <p>Miškų ir miškingų teritorijų funkcinėse zonose suderinami teritorijos rekreacinio naudojimo bei gamtosauginiai interesai, tikėtinos reikšmingos ilgalaikės pasekmės visiems aplinkos komponentams, o ypač kraštovaizdžiui, tame tarpe gamtiniam karkasui bei visuomenės sveikatingumui, kraštovaizdžio struktūrai.</p> <p>Dėl plano sprendinių oro taršos ir transporto triukšmo lygis nesikeis, tačiau bus sprendžiami užteršto grunto tvarkymo klausimai – atlikti detalūs ekogeologiniai tyrimai, parengti užteršto dirvožemio tvarkymo planai, atliktas grunto išvalymas, kuris turi bus numatytas etapais, nustačius (patikslinus) planuojamas veiklas, t. y. žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentuose ir/ar techniniuose projektuose.</p> <p>Palangos miesto bendrojo plano koregavimo K4 rajone sprendiniai turės ženklų teigiamą poveikį kraštovaizdžiui, pagerės estetiškas-vizualinis vaizdas ir rekreacinis potencialas. 2-ojo koncepcijos varianto sprendiniai yra labiau prisitaikantys prie gamtinės aplinkos, kadangi esamo nedegraduoto gamtinio karkaso teritorija neurbanizuojama, paliekama miško paskirties žemė, todėl šis variantas kraštovaizdžio apsaugos aspektu vertinamas kaip pranašesnis.</p>
		ilgalaikis	+/-	+/-	0	+	+	+	0	+	
		kaupiamasis	+/-	+/-	0	+	+	+	0	+	
	2	trumpalaikis	+	+	0	0	0	+	0	+	
		ilgalaikis	+	+	0	+	+	+	0	+	
		kaupiamasis	+	+	0	+	+	+	0	+	

	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Susisiekimo sistemos, tame tarpe dviračių transporto infrastruktūros vystymas	1	trumpalaikis	+/-	+/-	0	0	0	+/-	+/-	0	<p>Palangos miesto bendrojo plano koregavimo K4 rajone susisiekimo sistemos vystymo sprendiniai koncepcijos lygmenyje yra identiški pagal abu plėtros variantus.</p> <p>Susisiekimo infrastruktūros vystymas, kaip ir kiekviena statyba, neišvengiamai darys trumpalaikį poveikį atskiriems aplinkos komponentams. Statybą vystant griežtai laikantis normatyvinių dokumentų reikalavimų, ilgalaikio neigiamo poveikio neturėtų būti. Materialinio turto atžvilgiu susisiekimo infrastruktūros vystymas vertinamas teigiamai, nes įtakoja nekilnojamo turto vertės augimą. Abiem variantais gerinamos susisiekimo sąlygos, didinamas kelių tinklo rišlumas.</p> <p>K4 rajonas patirs triukšmą nuo Palangos oro uosto, magistralinio kelio Nr. A13, rajoninio kelio Nr. 2336 bei K4 rajono viduje planuojamų gatvių. Vadovaujantis Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ nuostatomis, triukšmo poveikio zonoje neturi būti gyvenamųjų pastatų bei visuomeninės paskirties pastatų aplinkų. K4 rajone planuojamų gatvių viršnorminio triukšmo izolinijos praktiškai sutampa inžinerinės infrastruktūros koridorių ribomis. Specializuotų kompleksų teritorijose visuomeninės paskirties statiniai negali patekti į viršnorminę suminio triukšmo zoną. Rengiant atskirų objektų techninius projektus pagal poreikį atlikti triukšmo modeliavimą pagal faktinę situaciją ir nenumatyti visuomeninės paskirties pastatų (išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties) statybos, jeigu jų aplinkoje prognozuojami triukšmo ribinių verčių viršijimai arba numatyti triukšmą mažinančias priemones.</p>
		ilgalaikis	0	0	0	+	0	0	0	+	
		kaupiamasis	0	0	0	+	0	0	0	+	
	2	trumpalaikis	+/-	+/-	0	0	0	+/-	+/-	0	
		ilgalaikis	0	0	0	+	0	0	0	+	
		kaupiamasis	0	0	0	+	0	0	0	+	
Inžinerinės infrastruktūros vystymas	1	trumpalaikis	+/-	+/-	0	0	0	+/-	+/-	0	<p>Palangos miesto bendrojo plano koregavimo K4 rajone inžinerinės infrastruktūros vystymo sprendiniai koncepcijos lygmenyje yra identiški pagal abu plėtros variantus.</p> <p>Inžinerinės infrastruktūros koridoriuose K4 rajone numatomos visos reikiamos susisiekimo ir inžinerinės komunikacijos. Visais atvejais naujos inžinerinės infrastruktūros vystymo sprendiniai yra konkretizuojami žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentuose.</p> <p>Inžinerinės infrastruktūros vystymas turės ilgalaikį teigiamą poveikį gyventojų gyvenimo kokybei ir sveikatingumui, kadangi bus užtikrinamas aprūpinimas reikiamomis komunalinėmis (vandentiekio ir vandenvalos) paslaugomis, bus sudarytos sąlygos tinkamai higienai, sveikai rekreacinei aplinkai. Statybų metu galima atsirastis nežymus trumpalaikis neigiamas poveikis kitiems aplinkos komponentams, turintiems įtakos aplinkai – orui, vandeniui ir kt.</p>
		ilgalaikis	+/-	+/-	0	+	0	0	0	+	
		kaupiamasis	+/-	+/-	0	+	0	0	0	+	
	2	trumpalaikis	+/-	+/-	0	0	0	+/-	+/-	0	
		ilgalaikis	0	0	0	+	0	0	0	+	
		kaupiamasis	0	0	0	+	0	0	0	+	

7.2 lentelė. Galimų reikšmingų pasekmių vertinimo suvestinė lentelė

Pasekmių pobūdis		1 variantas		2 variantas	
„+“ tikėtinos reikšmingos teigiamos pasekmės	trumpalaikės (laikinos)	3	Viso: 27	7	Viso: 39
	Ilgalaikės (nuolatinės)	12		16	
	kaupiamosios	12		16	
„-“ tikėtinos reikšmingos neigiamos pasekmės	trumpalaikės (laikinos)	2	Viso: 6	-	Viso: 0
	Ilgalaikės (nuolatinės)	2		-	
	kaupiamosios	2		-	
„+ / -“ tikėtinos tiek teigiamos, tiek neigiamos pasekmės	trumpalaikės (laikinos)	10	Viso: 18	8	Viso: 8
	Ilgalaikės (nuolatinės)	4		-	
	kaupiamosios	4		-	
„0“ nenumatoma reikšmingų pasekmių	trumpalaikės (laikinos)	17	Viso: 45	17	Viso: 49
	Ilgalaikės (nuolatinės)	14		16	
	kaupiamosios	14		16	

Apibendrinimas

Rengiant *Palangos miesto bendrojo plano koregavimą K4 rajone* atliekami Palangos miesto savivaldybės bendrojo plano esmės nekeičiantys pakeitimai detalizuojant galiojančio bendrojo plano sprendinius K4 rajono teritorijoje: optimizuojant urbanistinę struktūrą, socialinę ir inžinerinę infrastruktūrą, numatant miškų ir kitų gamtos išteklių naudojimo ir saugojimo priemones.

Formuojant teritorijos tvarkymo koncepciją remiamasi Europos Sąjungoje visuotinai priimta tvaraus vystymosi ideologija. Tvarus (darnus) vystymasis suprantamas kaip kompromisas tarp aplinkosauginių, ekonominių ir socialinių visuomenės tikslų, sudarant galimybes pasiekti visuotinę gerovę dabartinėms ir ateinančioms kartoms, neperžengiant leistinų poveikio aplinkai ribų. Rengiamo plano bendrųjų sprendinių formavimo stadijoje nustatoma apibendrinta planuojamos teritorijos vystymo erdvinė koncepcija. Atliekama galimų vystymo alternatyvų palyginamoji analizė, kurioje vertinami teritorijos planinės ir erdvinės struktūros vystymo principai parenkant plėtros kryptis ir vystymo perspektyvas.

Atliktas *Palangos miesto bendrojo plano koregavimo K4 rajone* koncepcijos alternatyvų (1 ir 2 variantai) sprendinių grupių: *planuojamos teritorijos vystymo erdvinės koncepcijos nustatymas (funkcinis zonavimas); gamtosaugos krypčių nustatymas; susisiekimo sistemos, tame tarpe dviračių transporto infrastruktūros vystymas; inžinerinės infrastruktūros vystymas* strateginis poveikio aplinkos komponentams - bioįvairovei ir ekotinklui; gamtiniam karkasui ir kraštovaizdžiui; kultūros paveldui; vandeniui; dirvožemiui; orui, klimatui; materialiajam turtui vertinimas parodė, kad **II-asis koncepcijos variantas**, numatantis racionalesnius teritorijos planinės erdvinės struktūros vystymo sprendinius, turi geresnes integralumo, funkcinės struktūros efektyvumo, kraštovaizdžio apsaugos, investicijų pasiūlos, plėtros reguliavimo (valdymo) nenutrūkstamas galimybes bei strateginio pasekmių aplinkai vertinimo požiūriu yra pranašesnis už **I-ąjį koncepcijos variantą**.

8 PRIEMONĖS PLANO ĮGYVENDINIMO REIKŠMINGOMS NEIGIAMOMS PASEKMĖMS APLINKAI KOMPENSUOTI

Palangos miesto bendrojo plano koregavimo K4 rajone projekto sprendiniai bus įgyvendinamas ne tiesiogiai, o per žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus (detalesnius, specialius planus, techninius projektus) rengiamus žymiai stambesniame mastelyje ir labiau konkretizuojamus. Todėl einant sprendinių detalizacijos linkme, kuomet jau tampa aiškios planuojamos veiklos ir jų mastai, turi būti ieškoma galimybių sumažinti tikėtinas neigiamas pasekmes, numatomos jų išvengti ar sumažinti padedančios priemonės. Rekomenduojamos priemonės neigiamoms pasekmėms aplinkai sumažinti pateikiamos 8.1 lentelėje.

8.1 lentelė. Rekomenduojamos priemonės neigiamoms pasekmėms aplinkai mažinti

Aplinkos komponentas	Rekomendacijos
Kraštovaizdis, tame tarpe gamtinis karkasas	Į plane nustatytų teritorijos funkcinių zonų turinį turi būti integruojami kraštovaizdžio tvarkymo reglamentai, užtikrinantys kraštovaizdžio formavimą laikantis gamtos ir architektūros dermės principų, kraštovaizdžio geoekologinio potencialo, estetinio potencialo palaikymą ir stiprinimą
Biologinė įvairovė	Bendro naudojimo erdvių, atskirųjų želdynų zonose esančius želdinius (medžius ir krūmus) rekomenduojama maksimaliai išsaugoti. Želdinių kirtimas turi būti vykdomas laikantis teisės aktuose nustatytos tvarkos ir reikalavimų. Vykdydamas statybos darbus rinktis tokius techninius sprendinius ir darbų organizavimą, kad numatyti palikti esami želdiniai, taip pat augantys gretimose teritorijose nebūtų pažeisti
Dirvožemis	Rengiant atskirus projektus, atlikti detalius ekogeologinius tyrimus ir parengti teritorijos sutvarkymo planus (esant poreikiui). Ruošiant teritoriją statyboms, pašalinti užterštą dirvožemį pagal teritorijos sutvarkymo planų reikalavimus. Vietoje pašalinto dirvožemio atvežtas naujas dirvožemis turi atitikti savo sudėtimi esamą dirvožemį. Neužterštose teritorijose žemės paviršiaus nukasimą rekomenduojama vykdyti sluoksniais. Pirmiausiai nukasamas derlingas dirvožemio sluoksnis ir saugomas atskirai. Gilesnių sluoksnių iškasimą reikia atlikti atskirai ir tokio grunto nemaišyti su paviršiniu derlingu sluoksniu. Atskirti nukasto derlingo dirvožemio saugojimo vietas nuo statybinių medžiagų ir atliekų saugojimo vietų.
Vanduo	Rekomenduojama vienintelį planuojamoje teritorijoje esantį paviršinio vandens telkinį – kūdrą, patenkančią į numatomą atskirųjų želdynų zoną, išvalyti, pritaikyti rekreacijos tikslams. Šio vandens telkinio įrašymo į upių, ežerų ir tvenkinių kadastrą (UETK) tikslingumą spręsti rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus. Statybų metu, esant reikalui, numatyti ir įrengti laikinas paviršinio vandens nuvedimo sistemas, kad paviršinės nuotekos tiesiogiai nepatektų į vandens telkinius. Avarinio išsiliejimo metu, į aplinką patekę teršalai, turi būti operatyviai surenkami ir pašalinami. Tam statybvietėje rekomenduojama turėti: birų smėlį – tinka naftos angliavandeniliams ir cheminėms medžiagoms surinkti; smėlio maišus – gali būti naudojami nukreipti išsiliejusius teršalus į jų sulaikymo vietas, užblokuoti ir sulaikyti teršalus paviršinių nuotekų nuleidimo sistemose; sorbentus (sorbentų granulės, dribsniai, sorbuojantys čiužiniai, kilimėliai, rankovės) – taikomi likviduojant naftos angliavandenilių išsiliejimą. Panaudotas priemonės būtina pašalinti iš gamtinės aplinkos.
Triukšmas	Statybos metu kai kuriuos su sunkiaisiais mechanizmais dirbančius darbuotojus laikinai gali veikti padidėjusi vibracija, šviesa, šiluma arba nejonizuojančioji spinduliuotė. Šiems veiksniams minimizuoti privalo būti laikomasi darbų saugos, darbo ir poilsio režimo normų. K4 rajono plėtrą numatoma vykdyti etapais. I etape apribojimai darbams nereikalingi. Vėlesniuose etapuose, kai dalis pastatų jau bus pastatyta ir naudojama, rekomenduojama planuoti statybos darbų procesą: pagal galimybes rinktis tylesnę statybos darbams naudojamą įrangą, suderinti kelias triukšmingas operacijas. Nedirbti arti visuomeninės paskirties pastatų švenčių ir poilsio dienomis, o darbo dienomis

Palangos miesto bendrojo plano koregavimas K4 rajone (T00046543)

Aplinkos komponentas	Rekomendacijos
	nedirbti vakaro (19:00-22.00 val.) ir nakties (22:00-7:00 val.) metu.
Aplinkos oras	Statybos darbų metu (ypač vėlesniuose etapuose) turi būti numatytas laistymas dulkiškumui mažinti

9 VERTINIMO, ĮSKAITANT SUNKUMUS, SU KURIAIS SUSIDURTA KAUPIANT REIKIAMĄ INFORMACIJĄ, APRAŠYMAS

Palangos miesto bendrojo plano koregavimo K4 rajone projekto koncepcijos sprendinių strateginio pasekmių aplinkai vertinimas atliktas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimu Nr. 967, patvirtintu „Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašu“ ir Palangos miesto bendrojo plano koregavimo K4 rajone strateginio pasekmių aplinkai vertinimo apimties nustatymo dokumentu (UAB „Kelprojektas“, 2021 m.).

Rengiant Palangos miesto bendrojo plano koregavimo K4 rajone strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaitą, informacijos kiekis, kuris leistų įvertinti reikšmingas galimas plano įgyvendinimo pasekmes, buvo pakankamas. Buvo analizuojami įvairių šaltinių - Statistikos departamento prie LRV, VI „Registru centras“, Valstybinės miškų tarnybos, Geologijos tarnybos, Saugomų teritorijų tarnybos ir kitų duomenų bankų duomenys, Dirvožemio užterštumo tyrimo ataskaita, Esamos būklės įvertinimo ataskaita bei su rengiamu planu susiję teritorijų planavimo dokumentai bei teisės aktai.

Didesnė vertinimo problema susijusi su aiškių metodikų, tam tikriems aspektams vertinti, trūkumu. Poveikis aplinkai gali būti labai įvairus, atsižvelgiant į prevencines ir kompensacines priemones, kurios gali būti detalizuojamos žemesniuose planavimo lygmenyse - detaliuosiuose planuose, taip pat specialiuosiuose planuose bei objektų techniniuose projektuose ir jų realizacijose. Todėl nustatyti apibendrintą poveikį aplinkai savivaldybės teritorijos dalies bendrajame plane dėl įvairių faktorių tampa problematiška, o vertinimas tampa deklaratyvus.

Parengtoje SPAV ataskaitoje pasekmės aplinkai vertinamos strategiškai, atsižvelgiant į galimus pokyčius aplinkoje, neatliekant tikslaus kiekybinio vertinimo kiekvieno aplinkos komponento atžvilgiu.

10 NUMATYTŲ TAIKYTI STEBĖSENOS (MONITORINGO) PRIEMONIŲ APRAŠYMAS

Įgyvendinant Palangos miesto bendrojo plano koregavimo K4 rajone planą, vadovaujantis LR teritorijų planavimo įstatymu ir Kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklėmis, patvirtintomis 2014 m. sausio 2 d. įsakymu Nr. D1-8, patvirtintinus bendrojo plano koregavimą, savivaldybės administracijos direktorius ir kitos institucijos privalo vykdyti sprendinių įgyvendinimo stebėseną (monitoringą), priežiūrą ir kontrolę.

Palangos miesto bendrojo plano koregavimo K4 rajone stebėsenos (monitoringo) metu turės būti atliekama:

- Rengiama plano sprendinių įgyvendinimo programa, nustatomas investicijų poreikis;
- Analizuojama teritorijų planavimo duomenų banke sukaupta informacija;
- Formuojant savivaldybės biudžetą, teikiami pasiūlymai dėl bendrojo plano koregavimo sprendinių įgyvendinimo
- Stebimi ekonominio potencialo, ūkinės veiklos, infrastruktūros, nekilnojamojo turto rinkos raidos pokyčiai;
- Analizuojami urbanistinės plėtros ir susisiekimo bei inžinerinės infrastruktūros pokyčiai;
- Analizuojamos pagrindinės ekonominės veiklos sąlygos ir aplinkos kokybę lemiantys faktoriai.

Gamtinės aplinkos būklės ir antropogeninio poveikio jai stebėjimai turi būti vykdomi vadovaujantis LR Aplinkos monitoringo įstatymu ir Valstybine aplinkos monitoringo 2018-2023 metų programa,

11 SANTRAUKA

Pirmas skyrius (Ivadas). Palangos miesto bendrojo plano koregavimo K4 rajone strateginis pasekmių aplinkai vertinimas atliekamas teritorijos vystymo koncepcijos rengimo stadijoje. Šio vertinimo tikslas – įvertinti galimas teigiamas ir neigiamas pasekmes, galimas įgyvendinus bendrojo plano koncepcijos sprendinius.

Strateginio pasekmių vertinimo dokumentas (toliau – SPAV) parengtas vadovaujantis „Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašu“, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimu Nr. 967 ir vėlesniais jo pakeitimais bei Palangos miesto bendrojo plano koregavimo K4 rajone strateginio pasekmių aplinkai vertinimo apimties nustatymo dokumentu.

Antrajame skyriuje pateikiama informacija apie plano rengimo organizatorių, plano ir SPAV dokumento rengėją, aprašyti pagrindiniai Palangos miesto bendrojo plano koregavimo K4 rajone tikslai bei uždaviniai, pateikiamas išsamus koncepcijos alternatyvų aprašymas.

- **I koncepcijos variantas** (2.4.2 pav.) – *orientuojamasi į rekreacinės, poilsinės, paslaugų verslo ir inžinerinės infrastruktūros veiklos vystymą planuojamoje teritorijoje. Dominuoja specializuotų kompleksų zonos, kurias papildo paslaugų, ir rekreacinės teritorijos skirtos gyventojų bei miesto svečių aptarnavimui bei inžinerinės infrastruktūros zonos. Numatoma urbanizuoti planuojamos teritorijos dalis - 39 proc., preliminarus miško pavertimo kitomis naudmenomis plotas - 21,04 ha.*
- **II koncepcijos variantas** (2.4.3 pav.) – *labiau orientuojamasi rekreacinės, poilsinės, paslaugų verslo veiklos vystymą planuojamoje teritorijoje, maksimaliai prisitaikant prie gamtinės aplinkos (gamtinio karkaso, miškų) apsaugos interesų, numatomas mažesnės apimties inžinerinės infrastruktūros zonų vystymas. Esminis II-ojo varianto skirtumas nuo I-ojo yra tai, kad numatoma urbanizuoti planuojamos teritorijos dalis yra mažesnė - 35 proc., dėl ko susidaro mažesni miško pavertimo kitomis naudmenomis plotai - preliminarus miško pavertimo kitomis naudmenomis plotas - 17,05 ha.*

Šiame skyriuje taip pat vertinama rengiamo plano sąsaja su kitais planais ir programomis ir į kuriuos buvo atsižvelgta rengiant strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaitą, sąrašas.

Trečiajame skyriuje pateikiamas planuojamos teritorijos esamos aplinkos būklės įvertinimas, bei galimi aplinkos būklės pokyčiai, jeigu plano sprendiniai nebūtų įgyvendinti.

- *žemėnaudos ir žemėvaldos įvertinimas;*
- *susisiekimo sistemos ir inžinerinės infrastruktūros įvertinimas;*
- *gamtinės aplinkos įvertinimas;*
- *nekilnojamojo kultūros paveldo įvertinimas;*
- *aplinkos kokybės įvertinimas.*

Ketvirtajame skyriuje pateikiama informacija apie teritorijas, kurias gali paveikti Palangos miesto bendrojo plano koregavimo K4 rajone sprendiniai. Kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės apsaugai svarbias teritorijas planuojamoje teritorijoje ir jos gretimybėse atstovauja *konservacinės apsaugos prioriteto, „Natura 2000“, gamtinio karkaso teritorijos, EB svarbos natūralios buveinės, miškai ir kertinės miško buveinės, saugomų rūšių augavietės ir radavietės.* Planuojamoje teritorijoje ir gretimose aplinkoje nekilnojamųjų kultūros vertybių nėra.

Penktajame skyriuje nagrinėjamos aplinkosauginės problemos ir jų priežastys, susijusios su Palangos miesto bendrojo plano koregavimo K4 rajone sprendiniais.

Šeštajame skyriuje išskirti tarptautiniu, Europos Bendrijos ir nacionaliniu lygmenimis nustatyti aplinkosaugos tikslai, susiję su rengiamu planu ir į kuriuos šiame plane reikia atsižvelgti.

Septintajame skyriuje vertinamos galimos koncepcijos 1 ir 2 alternatyvų sprendinių pasekmės oro kokybei, vandens kokybei ir ištekliams, dirvožemio kokybei ir ištekliams, biologinei įvairovei bei gyvūnijos ir augalijos ištekliams, kraštovaizdžiui, visuomenės sveikatai ir saugumui, socialinei ir ekonominei aplinkai.

Atliktas *Palangos miesto bendrojo plano koregavimo K4 rajone* koncepcijos alternatyvų (I ir II) sprendinių grupių: *planuojamos teritorijos vystymo erdvinės koncepcijos nustatymas (funkcinis zonavimas); gamtosaugos kryptų nustatymas; susisiekimo sistemos, tame tarpe dviračių transporto infrastruktūros vystymas; inžinerinės infrastruktūros vystymas* strateginis poveikio aplinkos komponentams - vertinimas parodė, kad **II-asis variantas**,

numatantis racionalesnės teritorijos planinės erdvinės struktūros vystymo sprendinius, turi geresnes integralumo, funkcinės struktūros efektyvumo, kraštovaizdžio apsaugos, investicijų pasiūlos, plėtros reguliavimo (valdymo) nenutrūkstamas galimybes bei strateginio pasekmių aplinkai vertinimo požiūriu yra pranašesnis už **I-ąjį variantą**.

Aštuntajame skyriuje pateiktos galimos priemonės reikšmingoms neigiamoms pasekmėms aplinkai išvengti, sumažinti ar kompensuoti įgyvendinant bendrojo plano koregavimo sprendinius.

Devintajame skyriuje trumpai aprašytas vertinimas bei sunkumai, iškilę rengiant strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaitą.

Dešimtajame skyriuje pateikta informacija apie monitoringo priemones. Teritorijos, kurios gali būti reikšmingai paveiktos įgyvendinus ar neįgyvendinus bendrojo plano sprendinius, turi būti stebimos remiantis Valstybine monitoringo programa.